

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра
на тему: «ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ »

Виконав студент 2 курсу, групи МОА-21
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Пиріжок Дмитро Володимирович

Керівник – доктор економічних наук, професор
Мамонтова Наталія Анатоліївна

Рецензент – доктор економічних наук, професор
Антонюк Олена Ростиславівна

«РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ»

Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту _____ (проф., д.е.н. Дем'янчук О.І.)
(підпис)

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2023 р.

Острог, 2023

АНОТАЦІЯ

Сучасне бізнес-середовище вимагає від компаній постійної адаптації та вдосконалення своєї діяльності, щоб залишатися конкурентоспроможними та стабільними.

Дана магістерська робота присвячена аналізу та аудиту власного капіталу як ключового елементу фінансового менеджменту. Метою дослідження є розробка рекомендацій щодо вдосконалення процесів обліку та аудиту власного капіталу на прикладі ПрАТ "ПК Поділля". Враховуючи зростаючі вимоги до фінансової звітності та необхідність достовірної інформації для прийняття стратегічних рішень, дослідження є актуальним і має на меті заповнити прогалину в конкретних методиках і рекомендаціях у сфері обліку, аналізу та аудиту власного капіталу.

ANOTATION

The current business environment requires companies to constantly adapt and improve their operations in order to remain competitive and stable.

This master's thesis focuses on the analysis and audit of equity as a key element of financial management. The study aims to elaborate recommendations for improving the processes of accounting and auditing equity on the example of PJSC "PC Podillya". Given the increasing requirements for financial reporting and the need for reliable information for strategic decision-making into account, the study is relevant and aims to fill the gap in specific methods and recommendations in the field of accounting, analysis and audit of equity.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1 Сутність власного капіталу та організація його обліку на підприємстві.	6
1.2 Методика аналізу власного капіталу підприємства	14
1.3 Нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту власного капіталу на підприємстві	18
РОЗДІЛ 2	
ОЦІНКА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ"	25
2.1. Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ"	25
2.2 Структурно-динамічний аналіз власного капіталу підприємства	35
2.3 Особливості аудиту власного капіталу на підприємстві	41
РОЗДІЛ 3	
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	50
3.1 Покращення первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу на підприємстві	50
3.2 Розвиток методики аналізу власного капіталу підприємства	55
3.3 Удосконалення організації і методики аудиту власного капіталу на підприємстві	58
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	78

ВСТУП

Сучасний світ бізнесу вимагає від компаній постійно пристосовуватися і вдосконалювати свою діяльність, щоб мати конкурентні переваги і стабільність на ринку. Одним із ключових аспектів успішного ведення бізнесу є правильне управління та розуміння особливостей аналізу власного капіталу.

Власний капітал є важливою складовою фінансів будь-якої компанії, оскільки від нього залежать можливості для інвестицій, розвитку та виживання на ринку. Тому аудит власного капіталу стає важливим інструментом для перевірки надійності та правильності обліку, аналізу та управління цим стратегічним ресурсом.

Актуальність дослідження полягає в тому, що ефективний облік, аналіз та аудит власного капіталу стають все більше важливими завдяки посиленню вимог стосовно фінансової звітності, зростанню внутрішніх та зовнішніх викликів для підприємств, а також потребі в надійній інформації для прийняття стратегічних рішень.

Об'єктом дослідження є власний капітал підприємства, а **предметом** – процеси обліку, аналізу та аудиту власного капіталу на прикладі ПрАТ "ПК Поділля".

Метою дослідження є розробка рекомендацій щодо вдосконалення процесів обліку, аналізу та аудиту власного капіталу на ПрАТ "ПК Поділля" на основі аналізу теоретичних та практичних аспектів досліджуваної тематики. Окрема увага буде приділена нормативно-правовому забезпеченню обліку та аудиту власного капіталу, оскільки відповідність діяльності підприємства вимогам законодавства та стандартів є важливим аспектом його діяльності.

Основними завданнями дослідження для досягнення поставленої мети є:

1. Визначення сутності власного капіталу та особливостей його обліку на підприємстві.

2. Аналіз методики аналізу власного капіталу підприємства, включаючи структурно-динамічний аналіз.

3. Дослідження нормативно-правового забезпечення обліку та аудиту власного капіталу на підприємстві.

4. Оцінка організації обліку власного капіталу на ПрАТ "ПК "Поділля" та виявлення його особливостей.

5. Розробка пропозицій щодо вдосконалення обліку, аналізу і аудиту власного капіталу на підприємстві.

Попередні наукові дослідження в галузі обліку, аналізу та аудиту власного капіталу надають підстави для глибшого розуміння проблем та можливостей у даній галузі, але залишаються обмеженими щодо конкретних методик та практичних рекомендацій.

Це дослідження скероване на заповнення цієї прогалини шляхом розгляду теоретичних підходів та їх застосування на практиці. Отримані висновки та розроблені в результаті роботи рекомендації будуть корисними для підприємства "ПК Поділля" та інших підприємств, які прагнуть підвищити якість обліку та управління власним капіталом.

Під час виконання наукового дослідження було використано різноманітні **методи**, які включають наступне:

Діалектичний – використаний для глибокого розгляду теоретичних основ обліку на підприємстві та систематичного дослідження економічних категорій.

Аналітичний – використовувався для визначення внутрішніх тенденцій та можливостей підприємства. Цей метод дозволив ретельно проаналізувати і оцінити внутрішні процеси організації.

Метод індукції – використовувався для отримання загальних висновків на основі конкретних фактів та даних, які були зібрані та вивчені під час дослідження.

Метод дедукції – використовувався для формулювання логічних висновків на основі зібраних даних та інформації.

Зведення й групування – використовувався для аналізу впливу різних факторів на узагальнені показники та для систематизації даних.

Порівняльний аналіз – використовувався для порівняння фінансових показників різних періодів та виявлення тенденцій у фінансовому стані підприємства.

Для проведення дослідження використовувалися різноманітні джерела інформації, такі як література з економіки, різні електронні ресурси, нормативно-правові акти, основні положення та стандарти бухгалтерського обліку, фінансова звітність підприємства. Використання різноманітних джерел надало можливість глибше дослідити тему та отримати обґрунтовані результати дослідження.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність власного капіталу та організація його обліку на підприємстві

Діяльність підприємства вважається успішною, якщо воно в змозі виконувати зобов'язання перед своїми постачальниками та контрагентами, а також перед постійними оптовими покупцями виробленої продукції. Саме здатність своєчасно виконувати всі зобов'язання протягом базового періоду часу і є відображенням фінансового стану підприємства, що є однією з найважливіших характеристик ефективності діяльності.

Фінансова стійкість підприємства характеризується незалежністю від зовнішніх джерел фінансування діяльності, а надмірна залежність від цих ресурсів може призвести до поглинання або банкрутства. Враховуючи цей фактор, облік власного капіталу є життєво необхідним для будь якого підприємства, яке зацікавлене в своєму стабільному розвитку.

Власний капітал - це одна з основних складових частин фінансової структури підприємства, він відображає грошову вартість внесків власників або акціонерів, які використовуються для фінансування діяльності і показує різницю між активами та зобов'язаннями.

Сутність власного капіталу полягає і в тому, що він відображає суму внутрішніх ресурсів підприємства, які можуть витратитись на інвестиції, сплати зобов'язань, розширення діяльності та інші цілі. Власний капітал виступає як опора для фінансового забезпечення підприємства на шляху до досягнення стратегічних цілей, забезпечення його стійкості у змінних економічних умовах, та є гарантією покриття можливих збитків та невдач. Від початку і в процесі господарської діяльності власний капітал виконує такі основні функції (табл. 1.1)

Таблиця 1.1

Функції власного капіталу

Основні функції власного капіталу	Характеристика функцій власного капіталу
Створення та початок роботи підприємства	Власний (пайовий) капітал є основою для створення та запуску будь-якого підприємства.
Забезпечення кредитоспроможності	Власний капітал виступає фінансовою гарантією для інвесторів підприємства. Від його розміру залежить кредитоспроможність підприємства.
Захист підприємства від зовнішніх факторів	Власний капітал дає можливість підприємству зменшити залежність від впливу зовнішніх факторів, та може бути використаний для покриття збитків від них.
Основа для розрахунку дивідендів і розподілу майна.	Прибуток підприємства, якщо він не направлений на збільшення пайового капіталу, виплачується акціонерам у вигляді дивідендів, в залежності від їх частки у власному капіталі. Аналогічно розподіляється майно у випадку ліквідації підприємства
Фінансування підприємства та забезпечення його ліквідності.	Власний капітал може виступати джерелом як для фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємства, так і для погашення заоргованості по зобов'язанням. Це дає змогу підвищити ліквідність підприємства, та збільшити потенціал для довгострокового зовнішнього фінансування.

Продовження табл. 1.1

Функція управління та контролю.	Відповідно до чинного законодавства, власники підприємства можуть брати участь в його управлінні. Для різних форм акціонерних товариств (ВАТ, ТОВ, ЗАТ) найвищим органом управління є збори учасників, на яких призначаються інші керівні органи. Частка у власному капіталі гарантує право на управління майном підприємства.
Репрезентативна функція.	Сума власного капіталу є важливим індикатором для довіри зовнішніх інвесторів та споживачів.

Джерело: розроблено автором на основі [6]

Основні компоненти власного капіталу зображено на рисунку 1.1

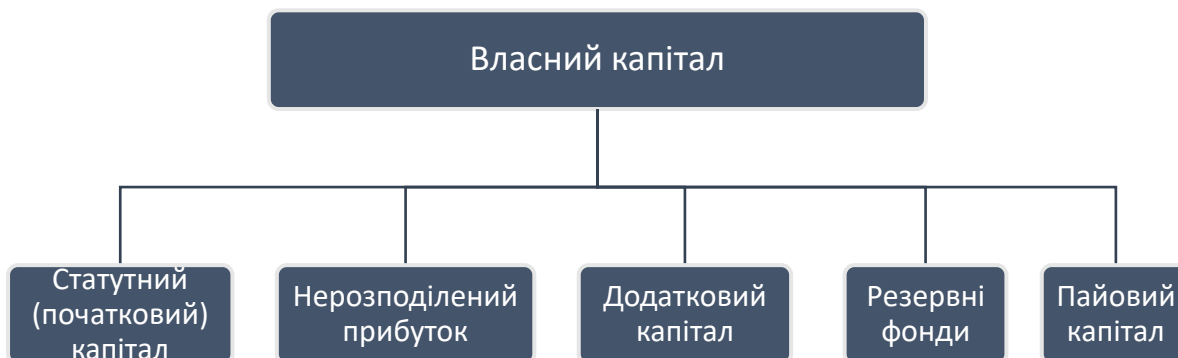

Рис. 1.1 Компоненти власного капіталу

Джерело: розроблено автором.

Статутний капітал є одним із найголовніших складових власного капіталу підприємства. Він включає в себе суму активів, які власники підприємства вносять при його заснуванні з метою створення базового капіталу.

Основні ознаки статутного капіталу:

1. Визначає мінімальну суму, яка має бути внесена у статутному документі під час реєстрації підприємства, що накладається законодавством країни. Метою її встановлення є забезпечення фінансової стійкості та здатності підприємства виконувати свої зобов'язання перед кредиторами.
2. Визначає розподіл прав та відповідальності між власниками підприємства. Власники, які внесли більшу частку статутного капіталу, можуть мати більшу владу та контроль над компанією, а також більші права прийняття стратегічних рішень та розподілу прибутку.
3. Встановлює межу відповідальності власників підприємства за його зобов'язання та борги. Це означає, що власники не несуть особистої фінансової відповідальності понад свої вкладення, в разі банкрутства або невиконання зобов'язань підприємства.
4. Впливає на привабливість для інвесторів, а саме великий статутний капітал може свідчити про фінансову стійкість та впевненість власників у розвитку підприємства, що може збільшити довіру та інтерес інвесторів до співпраці з компанією.

Статутний капітал може змінюватися протягом життєвого циклу підприємства. Власники можуть збільшувати або зменшувати його розмір шляхом збільшення або зменшення внесків або здійснення інших фінансових операцій. Процедура зміни статутного капіталу регулюється місцевим законодавством та може вимагати виконання певних формальностей та одержання згоди регулюючих органів.[2]

Пайовий капітал складається з грошових вкладів акціонерів або власників, які придбали пай або акції підприємства.

Пайовий капітал представляє собою власність акціонерів або власників підприємства, і вони мають право на отримання частини прибутку компанії у вигляді дивідендів. Акціонери також мають право голосу на загальних зборах акціонерів і можуть впливати на прийняття стратегічних рішень підприємства.

Пайовий капітал виступає як захист для кредиторів, оскільки акціонери несуть ризик збитків підприємства в разі банкрутства. У разі ліквідації підприємства акціонери отримують частину залишкового активу після задоволення всіх зобов'язань перед кредиторами.

Для залучення пайового капіталу підприємство може проводити випуск акцій і пропонувати їх для продажу на відкритому ринку або шляхом приватного розміщення. Компанії також можуть здійснювати додаткові емісії акцій для залучення додаткових коштів у майбутньому.

Пайовий капітал відіграє важливу роль у фінансуванні розвитку підприємства, і він часто комбінується з іншими джерелами фінансування, такими як боргові зобов'язання та власні ресурси, для забезпечення необхідних коштів для розширення бізнесу.

Ще одним елементом власного капіталу є нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Він відображає нерозподілений за певний період прибуток, який залишається в компанії після всіх виплат власникам.

Основні риси нерозподіленого прибутку:

1. Нерозподілений прибуток формується шляхом накопичення частини прибутку, який заробляє підприємство протягом певного періоду. Цей прибуток не розподіляється серед власників у вигляді дивідендів, а залишається в компанії з метою подальшого використання.
2. Нерозподілений прибуток може бути використаний для фінансування розвитку підприємства. Це може включати розширення бізнесу, інвестиції в нові проекти, придбання активів або розробку нових продуктів. Використання нерозподіленого прибутку для внутрішнього фінансування може зменшити необхідність залучати зовнішні джерела капіталу.
3. Нерозподілений прибуток служить як резерв для покриття можливих збитків або непередбачуваних витрат підприємства. Це може включати виплату штрафів, реструктуризацію боргів, компенсацію збитків або покриття інших непередбачуваних витрат, що виникли.

4. Частина нерозподіленого прибутку може бути виділена для створення резервних фондів підприємства. Резервні фонди використовуються для покриття певних ризиків або непередбачуваних подій, таких як зміни на ринку, економічні кризи, припинення діяльності підприємства тощо. Це допомагає забезпечити фінансову стабільність підприємства в складних умовах.

5. Розподіл нерозподіленого прибутку зазвичай залежить від рішення власників підприємства. Вони можуть прийняти рішення про виплату дивідендів, використання нерозподіленого прибутку для розширення бізнесу або інших інвестицій, або залишити його в якості нерозподіленого капіталу для майбутнього використання.[1]

Він є одним з ключових показників фінансового стану підприємства і відображає можливості підприємства до самофінансування, виконання своїх зобов'язань та подальшого розвитку підприємства.

Важливими складовими є резерви, які формуються формі додаткового та резервного капіталу.

Резервний капітал це кошти, які виділяються з прибутку суб'єкта господарювання з метою створення резервних фондів. Він забезпечує захист від непередбачуваних витрат, зменшує ризики та дає можливість фінансувати майбутні проекти.

Інформація про резервний капітал зазвичай міститься в фінансових звітах підприємства, зокрема в звіті про зміни власного капіталу, де вказуються виділення або накопичення резервного капіталу. Також, установчі документи компанії або внутрішні регуляторні політики можуть містити вказівки щодо створення та використання резервного капіталу.[4]

Додатковий капітал або додаткові внески, відноситься до додаткових ресурсів, які власники підприємства вносять після його створення та під час діяльності суб'єкта господарювання. Він являє собою кошти, які надходять в компанію понад початковий капітал, статутний капітал або інші попередні вкладення власників.

Додатковий капітал використовують для фінансування розширення бізнесу, фінансування інвестицій, задоволення зростаючих потреб, обумовлених збільшенням обсягу виробництва, розширенням мереж та інших факторів. Також він використовується для зміцнення фінансової стійкості: зменшення ризиків, покращення платоспроможності та покриття непередбачуваних витрат.[3]

Додаткові внески можуть бути використані в будь-який момент діяльності підприємства за рахунок нових інвестицій, поповнення вкладів розширення статутного капіталу або конвертацію заборгованості. Інформація про додатковий капітал зазвичай міститься в звіті про зміни власного капіталу.

Отже, власний капітал та його елементи є одним з найголовніших економічних критеріїв, який характеризує фінансовий стан підприємства та його перспективу розвитку.

Організація обліку власного капіталу – це процес вибору та використання найкращих засобів збору та обробки облікової інформації і формування звітності про використання фондів, резервів і фінансових результатів [7].

Ключовими об'єктами організації обліку є:

- облік статутного фонду;
- облік формування і використанні фондів і резервів підприємства;
- визначення й облік фінансових результатів.

Облік статутного капіталу є важливою складовою облікового процесу, оскільки статутний капітал є основним джерелом формування власного капіталу підприємства та гарантує виконання його зобов'язань перед стейкхолдерами. Облік статутного капіталу передбачає фіксацію всіх операцій з зміною розміру статутного капіталу, таких як збільшення чи зменшення статутного капіталу, випуск нових акцій та їх розподіл між учасниками підприємства [8].

Формування і використання капіталів і резервів є ще однією важливою частиною обліку власного капіталу. Капітали та резерви використовуються

для забезпечення фінансової стабільності, розвитку та покриття непередбачених ризиків. Облік цих капіталів включає в себе контроль за їх формуванням, розподілом та використанням відповідно до потреб підприємства [7].

Визначення й облік фінансових результатів є також невід'ємною частиною організації обліку власного капіталу. Це включає аналіз прибутків, збитків та інших фінансових результатів підприємства. Облік фінансових результатів допомагає відстежувати рентабельність діяльності, визначати основні джерела доходів та витрат, а також розробляти стратегії подальшого розвитку [8].

Організація обліку власного капіталу базується на використанні сучасних облікових стандартів та методів, таких як МСФО (Міжнародні стандарти фінансової звітності), які визначають правила подання фінансової інформації для міжнародної аудиторської спільноти [7].

У сучасному глобалізованому світі, де підприємства ведуть бізнес на різних ринках та операції переплітаються через кордони, зрозуміння різних підходів до обліку власного капіталу стає ключовим елементом фінансового менеджменту. Один з важливих аспектів міжнародного досвіду в обліку власного капіталу полягає в різних стандартах фінансової звітності, які приймаються на різних ринках. Наприклад, Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) та Генеральні приписи щодо обліку (GAAP) в США встановлюють різні вимоги щодо обліку власного капіталу. Знання цих вимог дозволяє підприємствам адаптуватися до різних ринкових умов та вимог інвесторів.

Ще однією важливою складовою міжнародного досвіду є підходи до управління ризиками, пов'язаними зі змінами власного капіталу. Міжнародні компанії повинні приділяти увагу варіативності валютних курсів, різниці в податковій політиці та змінам в регулятивному середовищі. Ефективне управління цими ризиками вимагає розуміння світових трендів та адаптації стратегій управління капіталом відповідно.

Окрім цього, розуміння міжнародного досвіду в обліку власного капіталу допомагає підприємствам ефективно взаємодіяти з різноманітними стейкхолдерами. Інвестори, фінансові аналітики та регулятори мають різні очікування щодо інформації про власний капітал. Підприємства повинні вміти адаптувати свою звітність та комунікації так, щоб вони відповідали різним стандартам та вимогам різних країн та ринків.

У світлі загострення конкуренції та стрімкого розвитку фінансових ринків, підприємства повинні постійно вдосконалювати свої методи обліку та управління власним капіталом. Вивчення та застосування міжнародного досвіду стає ключовим фактором у забезпеченні фінансової стійкості та сталого розвитку.

Отже, організація обліку власного капіталу є необхідною складовою фінансового управління підприємством, забезпечуючи прозорість та ефективність фінансової діяльності та відповідність міжнародним стандартам [8].

1.2 Методика аналізу власного капіталу підприємства

Аналіз власного капіталу підприємства є важливою складовою фінансового аналізу, яка дозволяє оцінити фінансову стійкість, рентабельність та ризики компанії, що являє собою спосіб накопичення, трансформації і використання інформації бухгалтерського обліку і звітності. Цей процес базується на систематичному вивченні та оцінці даних, пов'язаних із власним капіталом підприємства, його складовими та впливом на фінансовий стан.

Аналіз власного капіталу підприємства є достатньо складним завданням, для його розв'язання слід враховувати не тільки загальний фінансовий стан і діяльність підприємства, а й кон'юнктуру ринку .[9]

Для вивчення власного капіталу застосовуються різноманітні методи, що включають аналіз динаміки, аналіз фінансових коефіцієнтів, аналіз долі складових власного капіталу та аналіз ризиків і можливостей.

Один із ключових методів аналізу власного капіталу - аналіз динаміки. Цей метод полягає в порівнянні фінансових показників власного капіталу протягом певних періодів часу [10]. Завдяки аналізу динаміки можна виявити тенденції та зміни в розмірі та структурі капіталу. До основних завдань аналізу динаміки власного капіталу відносять:

- Порівняння розмірів власного капіталу за різні роки. Це дозволяє виявити зростання або зниження капіталу та визначити основні фактори, що впливають на ці зміни.
- Вивчення динаміки зміни структури власного капіталу. Зміни в структурі можуть вказувати на перерозподіл ресурсів внаслідок різних фінансових операцій, таких як емісія акцій, виплата дивідендів тощо.
- Виявлення впливу зміни статутного капіталу та резервів на загальний обсяг та структуру власного капіталу. Розкриття джерел формування та розподілу власного капіталу є важливим аспектом аналізу.

Аналіз фінансових коефіцієнтів дозволяє оцінити вплив власного капіталу на фінансову діяльність підприємства [11]. До основних фінансових коефіцієнтів, які використовуються при аналізі власного капіталу, належать:

- Коефіцієнт автономії власного капіталу, який обчислюється як відношення власного капіталу до загальних активів підприємства. Цей коефіцієнт вказує на ступінь фінансової незалежності компанії та її здатність покривати зобов'язання

$$K_{\text{авт.}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Загальні активи}} \times 100\% \quad (1.1)$$

Позитивна динаміка зростання даного показника, свідчить про збільшення частки власних коштів у загальній вартості капіталу компанії. Загалом, підприємство вважається незалежним від зовнішніх джерел фінансування у випадку, коли частка власного капіталу становить більше 50%. У той же час такий перевищений показник залежить від галузевої спрямованості і стратегії формування активів, якою користується підприємство. [12]

- Коефіцієнт фінансової стійкості вказує на здатність підприємства покривати залучені кошти власним капіталом. Рекомендоване значення більше одиниці. [12]

$$\bullet K_{\text{ф.с.}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Залучений капітал}} \times 100\% \quad (1.2)$$

- Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, що визначає, як ефективно власний капітал використовується для отримання прибутку. Цей показник є важливим для інвесторів та власників компанії.

$$\bullet \text{КРВК} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100\% \quad (1.3)$$

Розрахунок коефіцієнта для різних періодів дозволяє проаналізувати зміни в прибутковості. Зрозуміло, що вище значення коефіцієнта вказує на відносне зростання чистого прибутку, що генерується на ту ж саму суму капіталу. Тенденція постійного підвищення коефіцієнта рентабельності власного капіталу свідчить про зростання здатності компанії забезпечувати прибуток для власників

Аналіз власного капіталу підприємства включає не лише вивчення загального розміру та динаміки капіталу, але й аналіз питомої ваги кожної його складової. Цей метод допомагає визначити роль та значення окремих елементів у структурі власного капіталу та їх вплив на фінансовий стан організації [13].

Аналіз складових власного капіталу передбачає детальний розгляд окремих компонентів, з яких формується власний капітал. Це можуть бути:

- Статутний капітал - основний капітал, внесений засновниками (власниками) підприємства. Аналіз динаміки його змін та порівняння його розміру з іншими складовими власного капіталу дозволяє визначити вплив зміни статутного капіталу на загальний фінансовий стан.

- Резервний капітал - створений підприємством фонд для покриття можливих ризиків та невизначених витрат. Аналіз динаміки резервів та їх впливу на структуру власного капіталу дає уявлення про здатність підприємства впоратися з фінансовими труднощами.
- Нерозподілений прибуток - частина прибутку, яка залишилася в підприємства після виплати дивідендів та податків. Визначення долі нерозподіленого прибутку у власному капіталі допомагає оцінити внутрішні резерви для забезпечення подальшого розвитку.

Аналіз частки складових власного капіталу в контексті фінансового стану допомагає встановити, які елементи є найбільш вагомими та впливають на стійкість організації [14]. Наприклад, висока доля статутного капіталу може свідчити про високу фінансову незалежність, але низька гнучкість в управлінні фінансами. Резервний капітал може забезпечити фінансову стійкість підприємства в умовах невизначеності.

Комплексний погляд на методику аналізу власного капіталу, а також інструменти, які можна використовувати для його оцінки відображено в таблиці 1.2

Таблиця 1.2

Методика аналізу власного капіталу

Вид аналізу	Сутність	Інструменти
Структура власного капіталу	Розподіл власного капіталу на окремі складові: сплачений капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток і т. д.	Фінансова звітність, баланс підприємства
Динаміка змін власного капіталу	Аналіз змін у власному капіталі протягом певного періоду: зростання або зменшення.	Фінансова звітність, звіти про рухи власного капіталу

Продовження табл. 1.2

Показники ліквідності власного капіталу	Визначення, наскільки власний капітал може покрити поточні та довгострокові зобов'язання.	Розрахунок коефіцієнтів ліквідності
Рентабельність власного капіталу	Оцінка прибутковості власного капіталу підприємства.	Розрахунок коефіцієнтів рентабельності
Ефективність використання власного капіталу	Перевірка, ефективності використання підприємством власного капіталу для генерації прибутку.	Розрахунок коефіцієнтів ефективності
Ризики власного капіталу	Визначення можливих ризиків, пов'язаних зі структурою та рівнем власного капіталу.	Аналіз фінансових чинників, економічний аналіз

Джерело: розроблено автором на основі [14].

Таблиця, наведена вище, надає структурований підхід до аналізу власного капіталу, враховуючи різні аспекти, які допомагають керівництву та інвесторам краще зрозуміти фінансовий образ підприємства та приймати обгрунтовані рішення щодо його розвитку.

1.3 Нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту власного капіталу на підприємстві

В сучасному бізнес-середовищі нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту власного капіталу стає важливим елементом фінансового управління підприємством. Постійні зміни в законодавстві можуть створювати виклики для підприємств у сфері обліку та аудиту власного

капіталу. Підприємства повинні бути готові адаптуватися до нових вимог та вдосконалювати свої системи обліку.

Процес обліку власного капіталу в Україні регулюється законами, постановами, різними наказами міністерств та відомств. Основними законодавчими актами, які регулюють процес обліку власного капіталу та складання фінансової звітності є:

- Господарський кодекс України;
- Цивільний кодекс України;
- Податковий кодекс України;
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV;
- Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. № 2275-VIII;
- Закон України «Про господарські товариства»;
- Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI;
- Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73;
- Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 року № 433;
- інші нормативно-правові акти, положення та інструкції, затверджені законодавством України.

Всю нормативно-правову базу організації обліку можна поділити на 5 різних рівнів:

1. Конституція, Закони та кодекси України;
2. Постанови Кабінету Міністрів України;
3. Національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

4. Національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

5. Установчі документи організаційні положення суб'єктів господарювання.[24]

Розглянемо цю структуру поділу детальніше.

Головними є нормативно-правові документи, які мають найвищу юридичну силу та першочергову перевагу. Вони знаходяться на першому рівні.

До нього входять Цивільний та Господарський кодекси. Перший визначає поняття та види господарських товариств, регулює відносини між суб'єктами господарювання в процесі їх діяльності.

Господарський кодекс визначає основи господарювання та регулювання відносин, які виникають між суб'єктами, формування та зміни статутного капіталу та закріплює умови і порядок випуску, купівлі цінних паперів.

На наступному рівні формуються документи, які врегульовують питання висвітлення різних господарських операцій на рахунках та затверджують форми статистичної звітності.

Третій рівень це національні та міжнародні стандарти обліку.

Накопичення капіталу є наслідком різних господарських операцій. Капітал в дооцінках може формуватися за рахунок фінансових інструментів та дооцінок необоротних активів:

– відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби» переоцінення об'єкта ОЗ може відбуватися за умови різниці між залишковою та справедливою вартістю на дату балансу. Якщо переоцінюється об'єкт ОЗ на ту саму дату переоцінюються всі об'єкти такої групи ОЗ [16];

– відповідно до П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» переоцінення за справедливою вартістю може відбуватися щодо тих НА, по яким існує активний ринок [17];

– відповідно до П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» облік хеджування грошових потоків здійснюється з урахуванням коефіцієнта ефективності

хеджування. Якщо цей коефіцієнт знаходиться в межах від 0,8 до 1,25, то зміна об'єкта хеджування висвітлюється в іншому сукупному доході з паралельною зміною власного капіталу (в частині переоцінки фін. інструментів) [18].

До четвертого рівня відносять інструкції, положення, вказівки та методичні рекомендації Міністерства фінансів України та інших органів, які формуються та ухвалюються на основі П(С)БО.

Прикладом можуть служити Методичні рекомендації з використання реєстрів бухгалтерського обліку, які застосовуються для систематизації в 25 регістрах бухгалтерського обліку інформації методом подвійного запису про стан і оборот активів, капіталу, зобов'язань, а також фактів фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій і інших юридичних осіб (за винятком банків і бюджетних установ), їх філій, відділень, представництв, незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності. Ці рекомендації спрямовані на накопичення аналітичних даних щодо складу і руху активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів. [19].

Останній рівень представляють документи, які розроблені на основі попередніх чотирьох рівнів.

Нормативно-законодавча база аудиту власного капіталу співпадає з нормативною базою його обліку.

Проте досліджувати аудит власного капіталу окремо від аудиту установчих документів – груба помилка, адже статутний капітал, що є одним з ключових частин власного капіталу підприємства, відображається в установчих документах. Також там може відображатися інформація про інші елементи власного капіталу. Розглянемо перелік документів, які регулюють аудит власного капіталу та установчих документів. Для кращого сприйняття інформації їх можна умовно розділити на три групи:

1. Міжнародні:

Для підприємств, які здійснюють діяльність в міжнародному контексті, важливим елементом є дотримання Міжнародних стандартів фінансової

звітності які визначають правила та принципи обліку власного капіталу, забезпечуючи єдність фінансової звітності, до них належать:

- МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»;
- МСБО 12 «Податки на прибуток»;
- МСБО 1 «Подання фінансової звітності»;
- МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора відповідно до Міжнародних стандартів аудиту»;
- МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності»;
- МСА 320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту»;
- МСА 500 «Аудиторські докази»;
- МСА 520 «Аналітичні процедури»;
- МСА 700 «формування думки та надання звіту щодо фінансової звітності».

2. Національні:

- Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV;
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435- IV;
- Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI;
- Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-

VIII

- Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 №2258-VIII;
- Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" від 16.07.1999 р. № 996-XIV;
- Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI;
- Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-XII;
- Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. №3480-IV;

- Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560- XII
- Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001 р. № 2658-III;
- Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
 - П(С)БО 7 «Основні засоби»;
 - П(С)БО 8 «Нематеріальні активи»;
 - П(С)БО 9 «Запаси»;
 - П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»;
 - П(С)БО 21 «Вплив валютних курсів»;
 - П(С)БО 24 «Прибуток на акцію»;
- Положення «Про порядок збільшення (зменшення) розміру статутного капіталу акціонерного товариства», затверджене Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.06.2018 № 385;
- Положення про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств затверджене Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.05.2014 № 692;
- Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 № 2826 Про внесення змін до Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів;
- Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.12.2017 № 904 Про затвердження Порядку нагляду за реєстрацію акціонерів, проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям підсумків на загальних зборах акціонерних товариств;

3. На підприємстві:

- Статут;
- Засновницький договір;

– Положення про облікову політику (в частині власного капіталу підприємства).

Отже, облік власного капіталу регулюють достатньо велика кількість нормативних документів, які поділяються відповідно їх юридичної сили. Для законності діяльності та достовірного відображення даних, розуміння фінансового стану підприємства потрібно дотримуватися нормативним актам.

Правильність організації обліку визначається через аудит, який також керується нормативно-правовими актами, які періодично можуть змінюватися, тому підприємство повинно за цим постійно слідкувати та корегувати свою діяльність.

РОЗДІЛ 2
ОЦІНКА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ
ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ"

**2.1. Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку
власного капіталу ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ"**

Приватне акціонерне товариство Продовольча Компанія "Поділля" являє собою вертикально-інтегрований комплекс, до складу якого входять 4 виробничі філії, що обробляють понад 51 тис. га на теренах Городкиської, Крижопільської, Томашпільської, Ободівської, Ямпільському та Піщанській територіальних громад Вінницької області; Крижопільський цукровий завод та елеватор потужністю 60 тис. тон зерна. Компанія активно розвиває галузь тваринництва, працює в напрямках молочного та м'ясного виробництва, а також займається вирощуванням та реалізацією нетелів.

Повна назва підприємства: Приватне акціонерне товариство "ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ "ПОДІЛЛЯ". Юридична адреса: **смт. Крижопіль вул. Героя України О.Порошенко, 74а**. Схема організаційної структури – лінійна. Здійснює свою діяльність на основі статуту (додаток А) Статутний фонд становить 10 000 000,00 грн.

Основний вид діяльності, відповідно до КВЕД: - 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур

Інші види діяльності:

- 01.13 Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів
- 01.19 Вирощування інших однорічних і дворічних культур
- 01.25 Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників
- 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід
- 01.42 Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів
- 01.43 Розведення коней та інших тварин родини конячих

- 01.45 Розведення овець і кіз
- 01.46 Розведення свиней
- 01.61 Допоміжна діяльність у рослинництві
- 01.63 Післяурожайна діяльність
- 10.11 Виробництво м'яса
- 10.61 Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості
- 10.71 Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання
- 10.81 Виробництво цукру
- 10.91 Виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах
- 52.10 Складське господарство
- 33.17 Ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів
- 33.19 Ремонт і технічне обслуговування інших машин і устаткування
- 46.12 Діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами
- 46.36 Оптова торгівля цукром, шоколадом і кондитерськими виробами
- 46.71 Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами
- 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля
- 47.30 Роздрібна торгівля пальним
- 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
- 77.39 Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у.

Бухгалтерський облік на ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ" ведеться згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996-XIV та затвердженими Міністерством Фінансів України

положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. На підприємстві затверджено Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ" (Додаток Б), яка будується з використанням наступних принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності:

- автономність;
- обачність (обережність);
- повне висвітлення (відображення);
- послідовність;
- безперервність;
- нарахування і відповідність доходів і витрат;
- превалювання (перевага) сутності над формою;
- історична (фактична) собівартість;
- єдиний грошовий вимірник;
- періодичність.

Облік власного капіталу на підприємстві поділяється на 3 етапи: первинний, поточний та узагальнюючий. Для ефективного контролю над формуванням і використанням власного капіталу підприємства дуже важливо вести постійний і неперервний облік всіх господарських операцій у документах. Це досягається завдяки принципу пріоритету сутності перед формою, який передбачає, що господарські операції, пов'язані з формуванням, змінами і використанням власного капіталу, обліковуються відповідно до їхньої суті, а не тільки за юридичною формою [14].

Первинні документи це записи, створені в письмовій або електронній формі, які містять інформацію про господарські операції, вони складаються під час здійснення операцій або негайно після їх завершення. Оскільки операції з реєстрації власного капіталу підприємства відбуваються досить рідко, їх документуванню приділяється менше уваги, вони не мають розроблених та затверджених стандартних форм для первинної документації.

Первинними документами для таких операцій є бухгалтерські довідки, які заповнюються у вільній формі.

Перелік документів, які відображають операції, пов'язані з обліком власного капіталу ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ" наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

**Документи для первинного обліку власного капіталу ПрАТ "ПК
"ПОДІЛЛЯ"**

№	Назва документа	Короткий опис
1	Акт внесення майна у власний капітал	Документує передачу майна у власний капітал підприємства
2	Протокол загальних зборів акціонерів	Фіксує результати зборів акціонерів щодо змін у складі власного капіталу
3	Рішення загальних зборів акціонерів	Визначає обсяг внесення капіталу та розподіл прибутку
4	Договори про емісію акцій	Встановлює умови та обсяг емісії акцій компанії
5	Податкова звітність	Забезпечує розрахунок податків та обов'язкових платежів
6	Бухгалтерські виписки про рух коштів	Відображають інформацію про рух коштів по операціях пов'язаних із власним капіталом

Джерело: розроблено автором.

Для обліку власного капіталу і забезпечення зобов'язань компанія використовує:

- Рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», який призначено для обліку та узагальнення інформації про стан і рух статутного й іншого

zareєстрованого капіталу, пайового капіталу підприємство відповідно до законодавства і установчих документів, а також внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу.

- Рахунок 42 «Додатковий капітал» призначено для узагальнення інформації про суми, на які вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість, а також вартість необоротних активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших осіб, та інші види додаткового капіталу.

- Рахунок 43 «Резервний капітал» призначено для узагальнення інформації про стан та рух резервного капіталу підприємства, створеного відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку [20].

- Рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» призначений для обліку нерозподілених прибутків чи непокритих збитків поточного та минулих років, а також використаного в поточному році прибутку.

- Рахунок 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» призначений для узагальнення інформації про рух коштів, які за рішенням підприємства резервуються для забезпечення майбутніх витрат і платежів і включення їх до витрат поточного періоду (за винятком суми забезпечення, що включається до первісної вартості основних засобів).

Відповідно до встановленого законом порядку, облік статутного капіталу, як і загальний облік, базується на фіксації фактів господарської діяльності у первинних документах. Господарські товариства використовують типові та самостійно розроблені форми первинних документів, такі як виписки банку, прибуткові касові ордери, акти приймання-передачі основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, накладні, бухгалтерські довідки, засновницький опис майна, акти оцінки майна суб'єктів оціночної діяльності та інші, для фіксації інформації щодо формування статутного капіталу.

У зв'язку з особливостями законодавчого регулювання діяльності господарських товариств існує специфічна облікова процедура формування статутного капіталу (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Кореспонденція рахунків з обліку формування статутного капіталу

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Надходження внесків від засновників акціонерного товариства до його державної реєстрації в оплату вартості придбаних акцій до дати затвердження результатів розміщення першого випуску акцій	10, 11, 12, 14, 20, 22, 28, 30, 31	404
2	Відображення суми податкового кредиту з ПДВ при отриманні від засновників (учасників) основних засобів, нематеріальних активів, запасів тощо	641	404
3	Відображення величини статутного капіталу після державної реєстрації акціонерного товариства у розмірі, який затверджений його статутом	404	401
4	Укладення з депозитарієм цінних паперів договору про обслуговування емісії акцій або з реєстратором іменних цінних паперів договору про ведення реєстру власників іменних цінних паперів (прийняття рахунку на оплату)	443	685
5	Оплата з поточного рахунку послуг депозитарію (реєстратора іменних цінних паперів)	685	311
6	Повернення внесків засновникам (учасникам) у випадку, коли створення товариства не відбулося	404	10, 11, 12, 14, 20, 22, 28, 30, 31, 641
7	Відображення емісійного доходу, який виникає від перевищення ціни реалізації (первинного розміщення) акцій над їх номінальною вартістю	404	421

Джерело: розроблено автором

В даній таблиці представлені проводки з обліку формування статутного капіталу акціонерних товариств. ДТ та КТ вказують на дебетовані та кредитовані рахунки відповідно.

Маючи дані з фінансової звітності підприємства можна проаналізувати динаміку росту власного капіталу ПрАТ ПК "Поділля" з 2020 по 2022 роки (рис. 2.1)

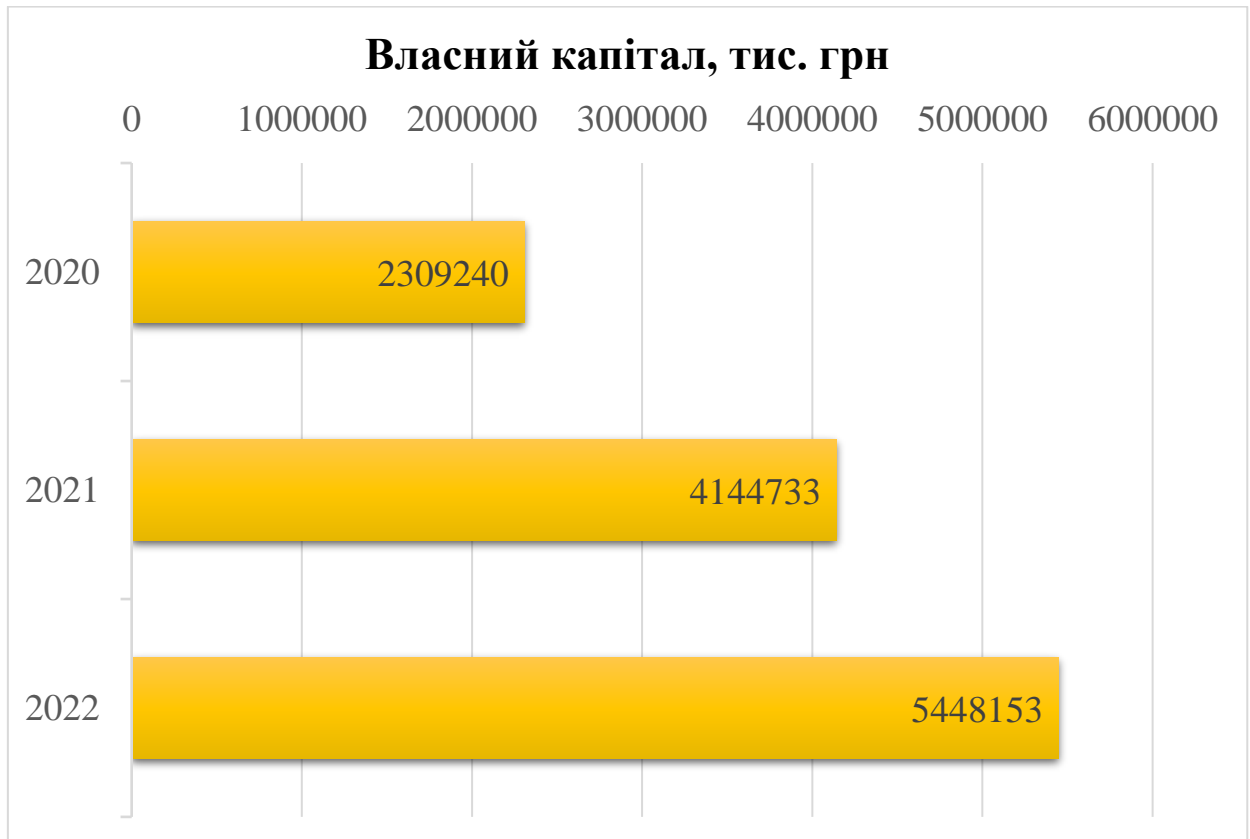

Рис. 2.1 Динаміка власного капіталу

Джерело: розроблено автором.

Як показує графік, власний капітал компанії зріс у 2,36 рази, або на 3138,9 млн. грн. Таке зростання свідчить про позитивні зміни в фінансовому стані підприємства та має декілька важливих наслідків:

1. Покращення фінансової стійкості та зниження залежності від зовнішніх джерел фінансування.
2. Можливість вкладати більше коштів у розвиток бізнесу, придбання нового обладнання, розширення ринків або інші інвестиційні проекти.

3. Збільшення довіри як потенційних інвесторів, так і кредиторів.
4. Оптимізація податкового навантаження, оскільки певні операції та витрати можуть бути компенсовані за рахунок власних коштів.

Загалом, зростання власного капіталу свідчить про фінансовий успіх та здатність підприємства до розвитку і стійкості в умовах ринкової конкуренції.

Детальна інформація про зміни власного капіталу та рух окремих його частин подаються у Звіті про власний капітал. Згідно з чинним законодавством, він формується один раз на рік підприємствами всіх форм власності, за винятком суб'єктів малого підприємництва, бюджетних установ, банків та представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності. Основною метою цього звіту є відображення інформації про структуру власного капіталу підприємства та аналіз причин, що призвели до його змін (збільшення або зменшення) протягом звітного періоду.

Складання звіту відбувається на підставі бухгалтерського обліку та включає послідовне заповнення граф та рядків відповідної форми. Графи містять інформацію про структуру власного капіталу, а рядки відображають залишки за кожною його складовою на початок та кінець року, а також зміни, викликані різними факторами, такими як коригування залишку на початок року, переоцінка активів, розподіл прибутку та інші.

У звіті про власний капітал суми, які зменшують статті власного капіталу, подаються в дужках, також вся інформація подається за звітний та попередній періоди. Це дозволяє здійснити аналіз інформації щодо змін у капіталі.

Звіт про власний капітал складається після заповнення Балансу, Звіту про фінансові результати та рух грошових коштів. Він відображає різні аспекти, такі як зміни облікової політики, переоцінка активів, чистий прибуток, розподіл прибутку, зміни в статутному капіталі та інші фактори, що впливають на власний капітал підприємства. Перелік статей звіту про власний капітал, а також їх сутність та зміст наведено в таблиці 2.3

Таблиця 2.3

Перелік та зміст статей звіту про власний капітал

№	Стаття	Зміст
1	Злишок на початок року" та "Залишок на кінець року"	показують суми власного капіталу на початок (нескоригований залишок) і кінець року
2	Зміна облікової політики	відображають суми коригувань, передбачені П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових змінах».
3	Виправлення суттєвих помилок	
4	Інші зміни	
5	Скоригований залишок	Залишок власного капіталу на початок звітного періоду після внесення відповідних коригувань.
6	Переоцінка активів	Наводяться дані, які відображають збільшення або зменшення власного капіталу в результаті переоцінки основних засобів та інших активів у порядку передбаченому відповідним П(С)БО.
7	Чистий прибуток (збиток) за звітний період	Сума чистого прибутку (збитку) зі звіту про фінансові результати
8	Розподіл прибутку	Дані, які відображають розподіл прибутку між учасниками (власниками) підприємства або спрямування прибутку до статутного або резервного капіталу
9	Внески учасників	Дані про збільшення статутного капіталу та зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення або зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу

Продовження табл. 2.3

10	Вилучення капіталу	Дані про зменшення власного капіталу внаслідок виходу учасника, викупу чи анулювання викуплених акцій, зменшення номінальної вартості акцій та інших причин.
11	Інші зміни в капіталі	Дані про всі інші зміни власного капіталу, що не були включені до попередніх статей, зокрема списання невідшкодованих збитків.
12	Разом зміни в капіталі	Підсумок змін у власному капіталі за звітний період, що визначається як сума скоригованого залишку власного капіталу на початок року та всіх змін протягом звітного року внаслідок переоцінки активів, використання чистого прибутку

Джерело: розроблено автором на основі [15]

Відповідно до законодавства, ПрАТ ПК "Поділля" регулярно фіксує зміни та подає річний фінансовий звіт, включаючи звіт про власний капітал, до податкової служби України та до органів Державної служби статистики України, його приклад наведено в додатку В.

Отже, правильний та ефективний облік власного капіталу на підприємстві має визначальне значення для його фінансової стійкості та успішної ділової діяльності. Він допомагає забезпечити достовірну фінансову звітність, що є важливим показником для інвесторів, кредиторів та регулюючих органів, оскільки на їх основі приймаються стратегічні рішення.

Крім того, облік власного капіталу сприяє ефективному управлінню ресурсами, дозволяє підприємству контролювати прибутки та збитки, розподіляти капітал і активи відповідно до потреб бізнесу та стратегії розвитку.

2.2 Структурно-динамічний аналіз власного капіталу підприємства

Аналіз структури та динаміки власного капіталу дозволяє визначити перспективи підприємства, оцінити незалежність від зовнішніх джерел, спрогнозувати його майбутній фінансовий стан. Фінансова стабільність є одною з ключових характеристик фінансового стану підприємства. Вона характеризує рівень власного капіталу та залучених коштів і дає загальну оцінку фінансової стійкості.

При аналізі пасиву балансу ПрАТ ПК "Поділля", на основі фінансової звітності, можна стверджувати, що у 2020-2021 рр. та в 2021-2022 рр. спостерігається позитивна динаміка зміни структури капіталу підприємства. Власний капітал збільшився в 2021 році на 1835494 тис.грн порівняно з попереднім та в 2022 році на 13121420 тис.грн відповідно, результати розрахунків наведено у таблиці 2.4

Таблиця 2.4

Аналіз динаміки пасиву балансу ПрАТ ПК "Поділля" за 2020-2022 рр.

Одиниці виміру	Рік		Власний капітал	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Поточні зобов'язання і забезпечення	Всього
тис. грн	2020 рік		2309240	741441	626509	3677190
	2021 рік		4144733	720415	473087	5338235
	2022 рік		5458153	727547	955569	7141269
	Абсолютний приріст	2021-2020	1835493	-21026	-153422	1661045
2022-2021		1313420	7132	482482	1803034	
%	Темп приросту	2021-2020	79,48	-2,84	-24,49	45,17
		2022-2021	31,69	0,99	101,99	33,78

Джерело: розроблено автором.

Також було проведено структурний аналіз пасивів у 2020-2022 рр., та встановлено, що частка власного капіталу у 2020 році була 62,8% а в наступних періодах становила 77,64 % та 76,43 % відповідно (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5

Структура пасиву балансу ПрАТ ПК "Поділля" за 2020-2022 рр

Статті пасиву балансу	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Власний капітал,%	62,80	77,64	76,43
Довгострокові зобов'язання і забезпечення,%	20,16	13,50	10,19
Поточні зобов'язання і забезпечення,%	17,04	8,86	13,38
Всього,%	100,00	100,00	100,00

Джерело: розроблено автором.

Вище наведені дані позитивно вплинули на фінансову стійкість підприємства завдяки зростанню частки власного капіталу та значно покращилася фінансова незалежність ПрАТ ПК "Поділля".

Графічно структуру пасиву балансу ПрАТ ПК "Поділля" зображено на рисунку 2.2.

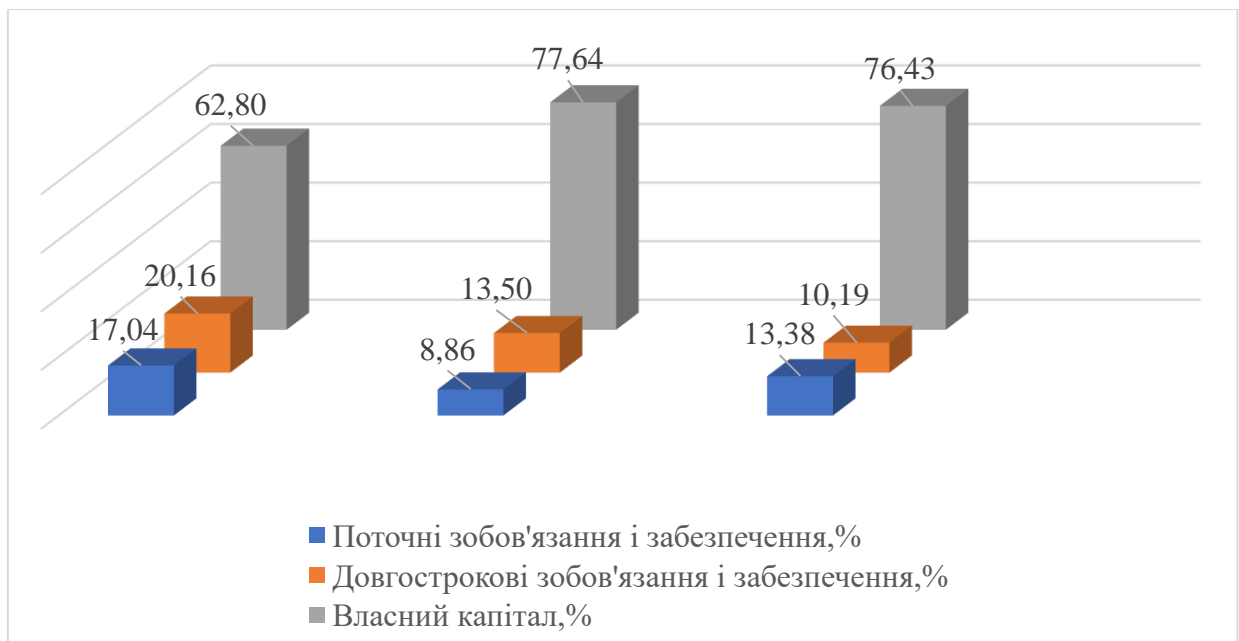

Рис. 2.2 – Порівняння структури пасиву балансу за 2020-2022 рр.

Джерело: розроблено автором.

Проаналізувавши структуру капіталу можна зробити висновок, що ситуація на підприємстві покращилась. Особливо позитивним є фактор збільшення частки власного капіталу і зменшення кількості зобов'язань, але потрібно не допустити простроченої заборгованості, щоб уникнути додаткових витрат та зниження частки власного капіталу.

Аналіз структури та динаміки власного капіталу є не менш важливим при його дослідженні. Він проводиться з метою визначення впливу на склад, розмір і структуру власного капіталу: переоцінки активів; розподілу прибутку; внесків учасників; вилучення капіталу; інших змін [21].

Аналізуючи складові власного капіталу необхідно більш детально дослідити його динаміку та структуру, прослідкувати за змінами та дати оцінку їх впливу на всю структуру.

Аналіз динаміки та структури власного капіталу ПрАТ ПК "Поділля" проведемо у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Зміна динаміки та структури власного капіталу ПрАТ ПК "Поділля"
за 2017-2022 рр.

Рік	Показник	Зареєстрований капітал	Нерозподілений прибуток	Всього
№	1	2	3	4
2017	Абсолютне значення, тис. грн	10000	2337765	2347765
	Питома вага, %	0,43	99,57	100
	Абсолютний приріст, тис. грн	-		
	Темп приросту, %			
2018	Абсолютне значення, тис. грн	10000	2626472	2636472
	Питома вага, %	0,38	99,62	100,00
	Абсолютний приріст, тис. грн	0	288707	
	Темп приросту, %	0	12,35	12,30
2019	Абсолютне значення, тис. грн	10000	2490176	2500176
	Питома вага, %	0,40	99,60	100,00
	Абсолютний приріст, тис. грн	0	-136296	
	Темп приросту, %	0	-5,19	-5,17

Продовження табл. 2.6

№	1	2	3	4
2020	Абсолютне значення, тис. грн	10000	2299240	2309240
	Питома вага, %	0,43	99,57	100,00
	Абсолютний приріст, тис. грн	0	-190936	
	Темп приросту, %	0	-7,67	-7,64
2021	Абсолютне значення, тис. грн	10000	4134733	4144733
	Питома вага, %	0,24	99,76	100,00
	Абсолютний приріст, тис. грн	0	1835493	
	Темп приросту, %	0	79,83	79,48
2022	Абсолютне значення, тис. грн	10000	5448153	5458153
	Питома вага, %	0,18	99,82	100,00
	Абсолютний приріст, тис. грн	0	1313420	
	Темп приросту, %	0	31,77	31,69

Джерело: розроблено автором.

Основні складові власного капіталу ПрАТ ПК "Поділля" та їх динаміку графічно зобразимо на рисунку 2.3

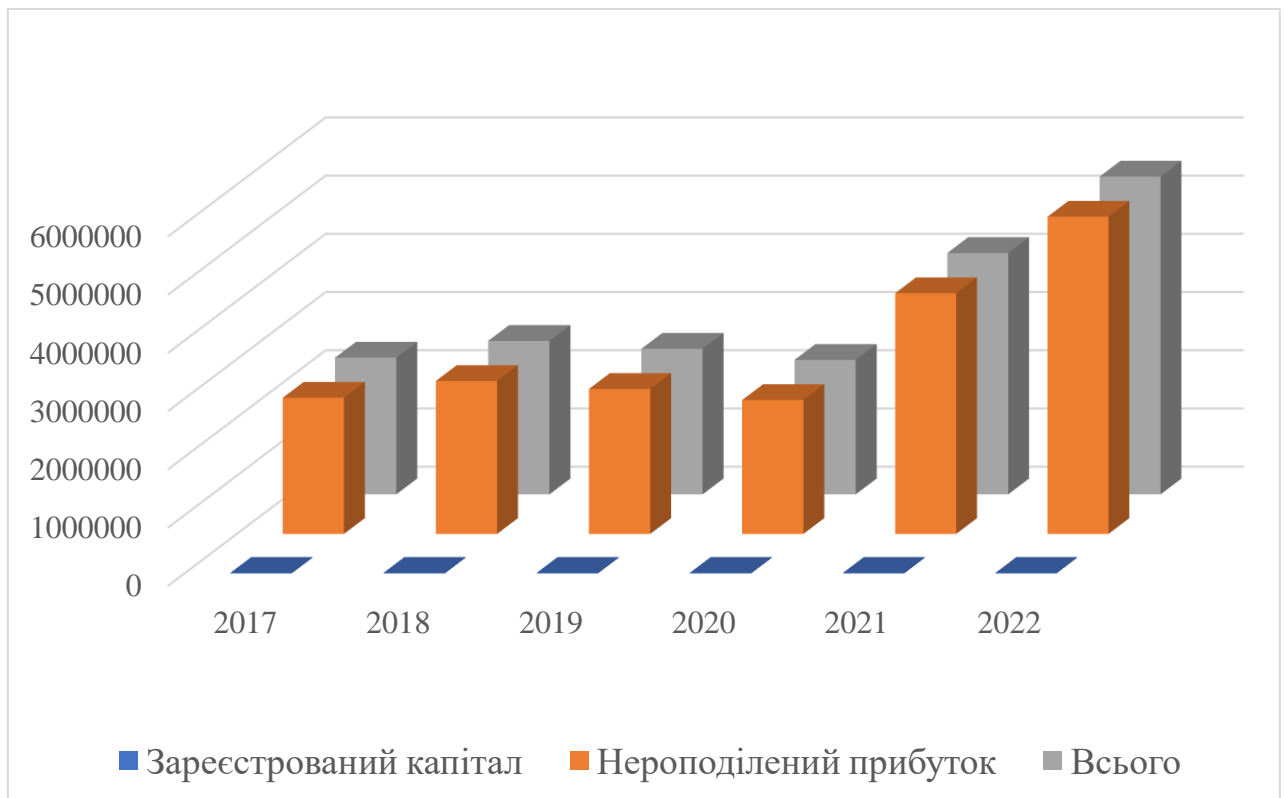

Рис. 2.3 Складові власного капіталу ПрАТ ПК "Поділля" 2017-2022 рр.

Джерело: розроблено автором.

При аналізі динаміки і структури власного капіталу ПрАТ ПК "Поділля" було виявлено, що основними складовими власного капіталу є зареєстрований капітал та нерозподілений прибуток. Оцінюючи динаміку даних видів капіталу можна сказати, що жодних змін у зареєстрованому капіталі у досліджуваному періоді не було. Основним фактором, що призводить до зміни власного капіталу на підприємстві є нерозподілений прибуток (непокритий збиток), який в продовж 2017-2022 рр. займає більше 99,5% загальної структури.

Проаналізувавши динаміку та структуру власного капіталу, можна зробити висновок, що в останні 2 роки підприємство показує значне зростання, стає більш рентабельним та збільшує свій власний капітал за рахунок нерозподіленого прибутку.

Коефіцієнтний аналіз власного капіталу також є важливим інструментом для оцінки фінансової стійкості та ефективності використання власного капіталу підприємства. Цей аналіз використовує різні коефіцієнти, що визначаються з використанням фінансових показників, пов'язаних із станом власного капіталу. Основні коефіцієнти та дані для їх розрахунку наведено в таблиці 2.7

Таблиця 2.7

Коефіцієнтний аналіз власного капіталу

	2020	2021	2022
Власний капітал (тис.грн)	2309240	4144733	5458153
Загальні активи (тис.грн)	3677190	5338235	7141269
Залучений капітал (тис.грн)	1367950	1193502	1683116
Чистий прибуток (тис.грн)	190936	1835493	1313420
Коефіцієнт автономії, %	62,8%	77,6%	76,4%
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,7	3,5	3,2
Коефіцієнт рентабельності, %	8,27%	44,28%	24,06%

Джерело: розраховано автором

Стабільне збільшення коефіцієнта автономії, вказує на зростання фінансової незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Збільшення коефіцієнта фінансової стійкості вказує на підвищену здатність підприємства виплатити свої зобов'язання. Коефіцієнт рентабельності вказує, що на кожну тисячу гривень власного капіталу підприємство отримувало 82,7грн., 442,8 грн. та 240,6 грн. у 2020, 2021 та 2022 році відповідно. Значне зростання у 2021 році в спричинене зростанням суми чистого прибутку, а спад у 2022 році спровокований значним зростанням суми власного капіталу (на 31,69%).

Успішне фінансово-господарське функціонування підприємства і його фінансова стійкість значно залежать від того, наскільки ефективно підприємство забезпечене ресурсами та відповідними джерелами їх формування. Один з ключових показників, що визначає фінансову стійкість, - це тип джерел фінансування матеріальних оборотних засобів. Для характеристики джерел формування матеріальних оборотних засобів (запасів) використовуються такі показники [27]:

- Власні оборотні кошти:

$$\text{ВОК} = \text{Власний капітал (р.1495ф.1)} - \text{Необоротні активи (р.1095 ф.1)} \quad (2.1)$$

- Функціональний капітал:

$$\text{ФК} = \text{ВОК.} + \text{Довгострокові зобов'язання (р.1595 ф.1)} \quad (2.2)$$

- Джерела фінансування:

$$\text{ДФ} = \text{ФК} + \text{Короткострокові кредити (р.1600 ф.1)} \quad (2.3)$$

Цим трьом показникам відповідають три показники забезпеченості запасів джерелами формування:

- Надлишок (+) або брак (-) власних оборотних засобів

$$\pm \Phi^C = \text{ВОК} - \text{Запаси} \quad (2.4)$$

- Надлишок (+) або брак (-) власних оборотних засобів та довгострокових залучених джерел формування запасів

$$\pm \Phi^T = \text{ФК} - \text{Запаси} \quad (2.5)$$

- Надлишок (+) або брак (-) загальної кількості джерел формування запасів

$$\pm\Phi^O = \text{Д}\Phi - \text{Запаси} \quad (2.6)$$

При цьому запаси визначаються сумуванням наступних рядків форми №1:

$$\text{Запаси} = \text{p.1101} + \text{p.1110} + \text{p.1005} + \text{p.1103} + \text{p.1104} \quad (2.7)$$

За допомогою цих показників визначається трикомпонентний показник типу фінансової стійкості підприємства:

$$S(\Phi) = 1, \text{ якщо } \Phi > 0; S(\Phi) = 0, \text{ якщо } \Phi < 0 \quad (2.8)$$

В залежності від значень трикомпонентних показників виділяють 4 типи фінансової стійкості підприємства: абсолютна, нормальна, недостатня, кризова. Детальніше в таблиці 2.8

Таблиця 2.8

Таблиця показників за типами фінансової стійкості

Абсолютна фінансова стійкість	Нормальна фінансова стійкість	Недостатня фінансова стійкість	Кризова фінансова стійкість
$\Phi^C \geq 0$	$\Phi^C < 0$	$\Phi^C < 0$	$\Phi^C < 0$
$\Phi^T \geq 0$	$\Phi^T \geq 0$	$\Phi^T < 0$	$\Phi^T < 0$
$\Phi^O \geq 0$	$\Phi^O \geq 0$	$\Phi^O \geq 0$	$\Phi^O < 0$
$S(\Phi) (1;1;1)$	$S(\Phi) (0;1;1)$	$S(\Phi) (0;0;1)$	$S(\Phi) (0;0;0)$

Джерело [27]

Для розрахунків відповідних показників та визначення типу фінансової стійкості для ПрАТ «Продовольча Компанія» Поділля» з 2020 по 2022 роки було складено таблицю 2.9.

Таблиця 2.9

Показники для визначення типу фінансової стійкості ПрАТ «ПК»Поділля»
(тис. грн)

Показник	2020	2021	2022
Виробничі запаси	217796	332784	401857
Поточні біологічні активи	91622	120457	156394
Незавершені капітальні інвестиції	0	0	0
Готова продукція	764745	1436372	1288985
Товари	25868	136737	424967
Власний капітал	2309240	4134733	5458153
Необоротні активи	1663687	1684823	1822921
Довгострокові зобов'язання	741441	720415	727547
Короткострокові кредити банків	119319	0	52500
Запаси	1100031	2026350	2272203
Власні оборотні кошти (ВОК)	645553	2449910	3635232
Функціональний капітал (ФК)	1386994	3170325	4362779
Джерела формування коштів (ДФК)	1506313	3170325	4415279
Ф ^С	-454478	423560	1363029
Ф ^Т	286963	1143975	2090576
Ф ^О	406282	1143975	2143076
S(Ф)	0;1;1	1;1;1	1;1;

Джерело: розраховано автором

За результатами розрахунків було встановлено, що у 2020 році ПрАТ «ПК»Поділля» мало «Нормальну фінансову стійкість», що вказує на правильне використання підприємством залучених коштів і для покриття запасів використовувались як власні так і залучені довгострокові кошти. Перехід у 2021-2022 роках до «Абсолютної фінансової стійкості» свідчить про ефективне управління ресурсами та зменшення ризиків, що пов'язані із залежністю від зовнішніх джерел фінансування.

В загальному, підприємство має високий рівень фінансової стійкості, і може забезпечити свою діяльність за рахунок власних ресурсів без значного залучення зовнішніх джерел фінансування. Це означає, що підприємство є великою мірою автономним і може ефективно управляти своїми фінансами.

2.3 Особливості аудиту власного капіталу на підприємстві

Власний капітал є одним з ключових елементів аудиту, саме на онові його аналізу та перевірки підприємству надається незалежна думка стосовно достовірності інформації. Ця інформація є надзвичайно важливою при прийнятті рішень для кредиторів та інвесторів.

Аудит власного капіталу - це систематична та об'єктивна перевірка процесів, процедур, облікової інформації та звітності, пов'язаних з обліком та відображенням власного капіталу підприємства в фінансовій звітності.

В Україні відсутні загальні стандарти проведення аудиторської перевірки власного капіталу. У практичному застосуванні залежить від мети та завдань, були закріплені договором на проведення аудиту.

Суб'єкти аудиторської діяльності, які включають аудиторські фірми та професіоналів, мають визначені права, які забезпечують їхню здатність виконувати свої обов'язки. Ці права включають доступ до різних джерел інформації та можливість проводити аудит. Суб'єкти аудиторської діяльності також несуть відповідальність за якість своєї роботи та відповідність її вимогам. Відповідальність може включати фінансові наслідки, санкції та втрату репутації.

Сутність аудиторської перевірки власного капіталу – отримати певну кількість аудиторських доказів достовірності, повноти та законності відображених господарських операцій, які пов'язані з ним.

Методика аудиту власного капіталу включає в себе ряд кроків та процедур, які аудитор виконує для перевірки власного капіталу підприємства. Ось загальний огляд методики аудиту власного капіталу:

1. Підготовчий етап:

- Ознайомлення з фінансовою звітністю підприємства, включаючи баланс, звіт про зміни власного капіталу та інші відповідні документи.
- Розробка аудиторського плану, в якому визначаються методи, обсяг та хронологія аудиту власного капіталу.

- Визначення ключових ризиків та областей для уваги аудитора.

2. Збір аудиторських доказів:

- Перевірка правильності розрахунків власного капіталу, включаючи приріст чи втрату капіталу, розподіл прибутку і виплати дивідендів.
- Аналіз документації щодо емісії акцій або інших інструментів власного капіталу.
- Перевірка дотримання облікових стандартів та законодавства в області власного капіталу.
- Аналіз інформації щодо змін у структурі капіталу та можливих перекласифікацій.

3. Оцінка ризиків та контроль:

- Оцінка ефективності внутрішнього контролю в області власного капіталу.
- Визначення ризиків і недоліків в системах та процесах, пов'язаних із власним капіталом, та розробка плану дій для їх вирішення.

4. Аналіз результатів:

- Оцінка точності та повноти інформації в фінансовій звітності, яка стосується власного капіталу.
- Підготовка аудиторського висновку щодо власного капіталу та звітності підприємства в цілому.
- Звіт аудитора може містити відомості про знайдені недоліки, які вимагають корекції.

5. Завершальний етап:

- Підписання та надання аудиторського звіту підприємству та іншим зацікавленим сторонам.
- Засідання з керівництвом підприємства для обговорення результатів аудиту та рекомендацій щодо подальших дій.

Метою аудиту є встановлення правильності даних, які взаємодіють з власним капіталом, своєчасність відображення їх в облікових реєстрах,

первинних та зведених документах. Окрім цього аудит має й інші цілі та завдання, які наведені в таблиці 2.10

Таблиця 2.10

Основні завдання та цілі аудиту власного капіталу

Завдання / Цілі аудиту власного капіталу	Опис
Перевірка точності фінансової звітності	Перевірка відповідності інформації про власний капітал в балансі та інших фінансових звітах стандартам бухгалтерського обліку та правильності розрахунків.
Виявлення помилок та недоліків	Виявлення будь-яких помилок, недоліків в процесах обліку, які можуть призвести до невірної інформації про капітал підприємства.
Оцінка внутрішнього контролю та ризиків	Аналіз ефективності внутрішнього контролю в підприємстві та ідентифікація потенційних ризиків, пов'язаних з власним капіталом.
Видача аудиторських висновків	Видача аудиторських висновків, в яких аудитор висловлює свою думку щодо достовірності фінансової інформації та відповідності звітності стандартам, а також, в разі необхідності, надання рекомендацій щодо виправлення виявлених недоліків.

Джерело: розроблено автором на основі [22]

Аудит власного капіталу – невід'ємна частина аудиторського процесу, яка націлена на перевірку достовірності та відповідність власного капіталу у фінансовій звітності встановленим стандартам. Програма аудиту власного

капіталу ретельно розроблена для забезпечення ефективності та надійності аудиторської діяльності, а також для виявлення можливих ризиків та недоліків.

Програма включає в себе кілька ключових етапів, зокрема:

1. Аналіз фінансових звітів:

- Визначення структури власного капіталу та його компонентів.
- Оцінка відповідності принципам бухгалтерського обліку.

2. Перевірка руху власного капіталу:

- Аналіз змін у власному капіталі протягом періоду.
- Визначення причин змін та їх відповідність стандартам.

3. Виявлення ризиків:

- Аналіз можливих ризиків, пов'язаних із власним капіталом.
- Оцінка впливу ризиків на фінансову звітність.

4. Перевірка відповідності законодавству та стандартам:

- Перевірка відповідності відображення власного капіталу відповідним законодавством та стандартами бухгалтерського обліку.

Тести внутрішнього контролю, в свою чергу, спрямовані на оцінку ефективності систем, які впливають на відображення власного капіталу в фінансовій звітності. Вони дозволяють виявити можливі ризики та допомагають в розробці рекомендацій для вдосконалення систем внутрішнього контролю. Тести включають:

1. Тестування доступу до фінансових даних:

- Визначення рівнів доступу до інформації про власний капітал.
- Перевірка конфіденційності та цілісності даних.

2. Аналіз процесів запису та звітності:

- Перевірка правильності реєстрації операцій, які впливають на власний капітал.
- Аналіз звітів для виявлення потенційних помилок.

3. Тестування відповідальності та розподілу обов'язків:

- Перевірка відповідності обов'язків та розподілу відповідальностей серед персоналу.
- Визначення ризиків, пов'язаних з недостатнім розподілом обов'язків.

4. Перевірка застосування контрольних механізмів:

- Аналіз ефективності автоматизованих систем контролю.
- Перевірка наявності та розвитку систем, які попереджають можливі ризики аудиту власного капіталу.

5. Тестування контролю за змінами в правилах та процедурах:

- Визначення, як зміни в правилах та процедурах впливають на відображення власного капіталу.

6. Тестування моніторингу та оцінки ризиків:

- Оцінка ефективності систем моніторингу ризиків.
- Аналіз впливу оцінок ризиків на процес аудиту власного капіталу.

7. Тестування технологічних засобів:

- Аналіз використання сучасних технологій для автоматизації аудиторських процесів.
- Визначення можливих покращень у використанні технічних засобів для аудиту власного капіталу.

8. Тестування реагування на виявлені недоліки:

- Оцінка системи реагування на виявлені помилки чи ризики.
- Визначення ефективності процесів виправлення недоліків.

В цілому, програма аудиту власного капіталу та тести внутрішнього контролю є необхідними інструментами для забезпечення якості, точності та надійності фінансової звітності підприємства. Їх використання дозволяє аудиторам здійснювати ефективний аналіз та гарантує відповідність процесів аудиту високим стандартам та вимогам.

Перевірка змін статутного капіталу та достовірності їх відображення особливо ретельно досліджується аудиторами. Підтвердженням даних операцій є:

Таблиця 2.11

Джерела аудиторських доказів

№	Зміна статутного капіталу	Джерела аудиторських доказів
1	Створення статутного капіталу	інвентаризаційні описи, накладні, акти приймання-передавання та оцінювання, касові та банківські документи.
2	Збільшення статутного капіталу	рішення власника, розрахунок бухгалтерії.
3	Повернення часток учасників у разі їх виходу зі складу товариства	рішення власника, накладні, акти передавання, банківські документи.
4	Повернення часток учасникам при ліквідації товариства	рішення ліквідаційної комісії, накладні, акти передавання.
5	Збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових внесків учасників	статут підприємства, накладні, акти передавання та оцінювання.
6	Покриття збитків згідно з рішенням власників за рахунок статутного капіталу	рішення власника, розрахунок бухгалтерії.

Джерело: розроблено автором на основі [22].

За результатами аудиторська компаній формує аудиторський звіт, який складається виключно для замовника і його опублікування заборонено без його згоди, та аудиторський висновок- офіційний документ, оформляється у встановленому порядку та засвідчений печаткою та підписом виконавця.

Звіт незалежного аудитора (ТОВ ПКФ Україна») щодо відповідності фінансової звітності ПрАТ «ПК»Поділля» вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року наведено в Додатку Г.

В сучасному світі все більш необхідним інструментом для ефективного аудиторського контролю власного капіталу стають інформаційні технології. Автоматизовані системи дозволяють збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги фінансової інформації, що сприяє точнішому та ефективному аудиторському процесу. Застосування аналітичних інструментів та штучного інтелекту дозволяє виявляти потенційні ризики та невідповідності швидше і надійніше.

Інноваційні підходи, такі як використання блокчейн-технологій для забезпечення прозорості та недоступності фінансових даних, можуть значно поліпшити ефективність аудиторського процесу. Впровадження сучасних технологій дозволяє забезпечити більш точний та швидкий аналіз фінансових даних.

Отже, власний капітал є основою діяльності будь-якого підприємства та одним з ключових показників, тому його аудиторській перевірці переділяється багато часу та уваги. Методика проведення аудиту визначається та затверджується в договорі між аудиторами та замовником. Результати, незважаючи на великий обсяг інформації та витрату часу при його дослідженні, є надзвичайно важливими для власника, інвесторів, банків та інших зацікавлених сторін. [22].

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

3.1 Покращення первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу на підприємстві

Перш ніж заглиблюватися в стратегії вдосконалення обліку власного капіталу, необхідно підкреслити його ключову роль на підприємстві. Облік власного капіталу є фундаментом фінансової звітності, яка суттєво впливає на фінансову стабільність компанії та її привабливість для потенційних інвесторів. Тому підвищення прозорості, точності та актуальності обліку власного капіталу є надзвичайно важливим.

Облік власного капіталу є важливим елементом фінансової звітності, який дозволяє оцінити фінансову стабільність та ефективність управління підприємством. Покращення первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу на підприємстві є актуальною проблемою, оскільки раціональна організація обліку власного капіталу є запорукою отримання достовірної та необхідної інформації про власний капітал підприємства [23].

Правильно організований та ефективний облік допомагає підприємству контролювати свої фінансові ресурси, приймати обґрунтовані рішення та забезпечує відповідність законодавству та стандартам обліку.

Добре структурована та прозора система обліку власного капіталу має, також, потенціал для значного зміцнення довіри інших зацікавлених сторін. Вона надає інвесторам, кредиторам і фінансовим аналітикам засоби для оцінки фінансових показників компанії, оцінки ризиків і ефективного оцінювання перспектив її зростання, що у свою чергу, призводить до збільшення інвестицій.

Одним із найкращих методів покращення обліку власного капіталу на підприємстві є впровадження сучасних інформаційних систем (ІС). Вони надають можливість ефективно вести облік через ряд переваг [23]:

Автоматизація процесів: сучасні ІС дозволяють автоматизувати багато рутинних операцій в обліку, таких як введення та обробка фінансових транзакцій. Це спрощує процес обліку та зменшує ризик помилок, що можуть виникнути при ручному введенні даних.

1. **Інформація в реальному часі:** ІС надають можливість ведення обліку в режимі реального часу. Це означає, що фінансові дані оновлюються негайно після внесення змін, що дозволяє керівництву та фінансовим аналітикам завжди мати актуальну інформацію для прийняття рішень.

2. **Звітність та аналіз:** ІС надають інструменти для створення різних видів звітності та аналізу фінансових показників, включаючи звіти про власний капітал. Це допомагає керівництву та аналітикам більш ефективно розуміти структуру та динаміку власного капіталу.

3. **Контроль доступу:** системи обліку можуть забезпечувати контроль доступу до фінансової інформації, обмежуючи доступ лише до відповідних користувачів. Це забезпечує конфіденційність фінансових даних та запобігає несанкціонованому доступу.

4. **Спрощена аудиторська перевірка:** ІС можуть значно полегшити аудиторську перевірку, оскільки дозволяють аудиторам легко перевіряти фінансові операції та транзакції, а також слідкувати за змінами власного капіталу.

5. **Інтеграція з іншими системами:** ІС можуть інтегруватися з іншими системами в компанії, такими як системи управління виробництвом або управління складом. Це дозволяє забезпечити єдність інформації та більшу координацію між різними ділянками підприємства.

6. **Зменшення витрати часу та зусиль:** завдяки ІС бухгалтерам та фінансовим аналітикам не потрібно витрачати багато часу на ручний облік та обробку даних. Це визволяє їх час для більш глибокого аналізу та стратегічного планування.

Отже, провадження сучасних інформаційних систем є важливим інструментом для покращення обліку власного капіталу на підприємстві. Вони

допомагають автоматизувати та оптимізувати процеси обліку, забезпечуючи високу точність та ефективність. Нижче подано таблицю з прикладами таких інформаційних систем та те, як вони впливають на покращення обліку власного капіталу:

Таблиця 3.1

Інформаційні системи обліку власного капіталу

Інформаційна система	Призначення та функції	Переваги для обліку власного капіталу
Електронна бухгалтерська система	Автоматизація реєстрації та обліку фінансових операцій, формування фінансових звітів	Зменшення ризику помилок, швидкий доступ до фінансової інформації, можливість генерації детальних звітів про власний капітал.
ERP-системи (Enterprise Resource Planning)	Інтеграція фінансового обліку з іншими бізнес-процесами, такими як управління запасами та виробництвом	Спільний доступ до фінансової інформації для всіх підрозділів підприємства.
Cloud-системи	Зберігання та обробка фінансових даних у хмарному середовищі, доступ до інформації з будь-якого пристрою та місця	Забезпечення мобільності та гнучкості при обліку власного капіталу, зменшення витрат на обладнання та підтримку.
Аналітичні програми та BI-системи (Business Intelligence)	Візуалізація та аналіз фінансової інформації, створення графіків та звітів для прийняття рішень	Інтерактивність у вивченні даних, можливість прогнозування розвитку власного капіталу.

Джерело: розроблено автором на основі [25].

Не менш важливим для покращення обліку є постійний розвиток та навчання персоналу. Облік та аналіз власного капіталу вимагає від співробітників не лише знання сучасних інструментів, але і розуміння складностей фінансового управління. Важливо розглянути докладніше методи навчання та розвитку персоналу в цій сфері:

1. Тренінги та семінари

Організація регулярних тренінгів та семінарів є ефективним способом підвищити фінансову грамотність персоналу. Під час тренінгів можна розглядати такі теми, як структура власного капіталу, розрахунок дивідендів, вимоги стандартів обліку тощо. Завдяки цим заходам співробітники отримують можливість не лише засвоїти теоретичні знання, але і виробити практичні навички.

2. Сертифікація

Сертифікація фахівців з фінансового обліку та аналітики є важливим етапом в розвитку персоналу. Зазвичай це включає проходження відповідних курсів і складання відповідних іспитів для отримання сертифікату. Такі сертифікати можуть бути видаються національними та міжнародними фінансовими організаціями і підтверджують рівень кваліфікації фахівця.

3. Постійне навчання

Сфера фінансового обліку постійно змінюється та розвивається, тому важливо надавати персоналу можливість постійно навчатися та оновлювати свої знання. В цьому допомагають вебінари, онлайн-курси, навчальні матеріали та конференції, де можна дізнатися про останні тренди та інновації в галузі фінансового обліку.

4. Практичний досвід

Важливо також надавати співробітникам можливість набувати практичний досвід в галузі фінансового обліку. Це може включати участь у фінансових проектах, роботу з реальними фінансовими даними підприємства, а також участь у розробці та впровадженні фінансових стратегій.

5. Менторство та консультування

Наставництво та консультування від досвідчених фінансових фахівців можуть значно полегшити процес навчання та розвитку персоналу. Ментори можуть ділитися своїм досвідом, відповідати на питання та надавати цінні поради щодо обліку власного капіталу.

Завдяки відповідному навчанню та розвитку персоналу, підприємство може покращити якість обліку власного капіталу, зменшити ризики фінансових помилок, а також забезпечити більш обґрунтовані фінансові рішення, що призводить до зростання стабільності та конкурентоспроможності компанії на ринку.

На основі отриманої інформації було розроблено рекомендації для поліпшення обліку первинного, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ":

1. **Аналіз фінансових потоків:** Провести докладний аналіз всіх фінансових потоків, що впливають на власний капітал, включаючи прибутковість, інвестиції, видачу дивідендів та зміни в статутному капіталі.
2. **Стратегія управління власним капіталом:** Розробити стратегію управління власним капіталом, яка відповідає фінансовим цілям підприємства. Ця стратегія може включати в себе визначення оптимального рівня власного капіталу та плани залучення додаткових ресурсів.
3. **Ризиковий аналіз:** Оцінити ризики, пов'язані зі змінами власного капіталу та розробити плани мінімізації цих ризиків.
4. **Залучення консультантів:** У разі потреби залучити фінансових консультантів або аудиторів для професійної експертизи та підтримки в управлінні власним капіталом.
5. **Звітність та довіра:** Посилити довіру серед акціонерів та інвесторів через регулярну звітність щодо стану власного капіталу та результатів діяльності.

Впровадження цих рекомендацій та поліпшень у власному капіталі допоможе забезпечити підприємству стійкість та зростання.

3.2 Розвиток методики аналізу власного капіталу підприємства

Сучасний бізнес стикається зі зростаючою конкуренцією та глобальною природою ринків. Підприємства повинні ефективно аналізувати свій власний капітал, щоб ефективно конкурувати та управляти ризиками, пов'язаними з фінансовою стійкістю.

Законодавство та міжнародні стандарти фінансової звітності постійно змінюються, підприємства повинні відповідати цим вимогам, щоб уникнути санкцій та забезпечити дотримання стандартів. Тому розвиток та вдосконалення методики аналізу власного капіталу на сучасних підприємствах є важливим для забезпечення їхньої фінансової стійкості та прийняття обґрунтованих стратегічних рішень.

За останні десятиліття методика аналізу власного капіталу на підприємствах зазнала значних змін та покращень. Ці зміни стали можливими завдяки розвитку фінансової теорії, сучасних інформаційних технологій та міжнародних стандартів звітності. У таблиці 3.2 ми розглянуто ключові етапи розвитку методики аналізу власного капіталу, від базового обліку до сучасних підходів, які дозволяють компаніям здійснювати більш глибокий та аналітичний облік свого власного капіталу.

Таблиця 3.2

Основні етапи розвитку методики аналізу власного капіталу

Опис етапу	Основні переваги	Головні характеристики
1. Впровадження базового обліку власного капіталу	- Відображення загальної вартості власного капіталу	- Формулювання обов'язкового балансу, який відображає різницю між активами та зобов'язаннями
2. Розвиток синтетичного обліку власного капіталу	- Забезпечення аналізу фінансової структури	- Вивчення розподілу власного капіталу на окремі складові (резервний капітал, нерозподілений прибуток і т. д.)

Продовження табл. 3.2

3. Впровадження аналітичного обліку власного капіталу	- Детальний аналіз джерел та приросту власного капіталу	- Виявлення факторів, що впливають на зміну власного капіталу (прибуток, дивіденди, емісія акцій і т. д.)
4. Використання сучасних інформаційних технологій	- Автоматизація обліку та аналізу власного капіталу	- Можливість оперативної звітності та прогнозування змін власного капіталу
5. Застосування інтернаціональних стандартів та методик	- Гармонізація з міжнародними стандартами звітності	- Покращення розпізнавання та відображення змін власного капіталу

Джерело: розроблено автором на основі [26]

Вимоги до сучасних методик аналізу власного капіталу визначаються як внутрішніми, так і зовнішніми факторами, що впливають на фінансову діяльність підприємства. Аналіз повинен бути спрямованим на визначення ефективного управління власним капіталом та збільшення його вартості. Для цього потрібно дотримуватись певних умов:

- **Точність та надійність даних**

Однією з найважливіших вимог до методики аналізу власного капіталу є точність та надійність фінансових даних. Необхідно забезпечити, щоб всі фінансові операції були відображені правильно. Помилкова інформація може призвести до невірного аналізу та прийняття неправильних рішень. З цією метою важливо вести облік згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) або національними стандартами відповідно до вимог законодавства.

- **Адаптація до змін в законодавстві та галузевих стандартів**

Як зазначалось раніше, законодавство та галузеві стандарти щодо фінансової звітності постійно змінюються. Тому методика аналізу власного капіталу повинна бути гнучкою та адаптованою до зміни вимог. Оновлення методики має відбуватися вчасно та з урахуванням всіх нововведень в законодавстві, які можуть впливати на облік та аналіз власного капіталу.

- **Інтеграція з іншими фінансовими інструментами**

Ефективний аналіз власного капіталу вимагає інтеграції з іншими фінансовими інструментами та показниками. Важливо аналізувати зв'язки та закономірності між власним капіталом та іншими складовими фінансової звітності. Інтегрований аналіз дозволяє отримати більш повну картину фінансового стану підприємства.

Нові підходи до аналізу власного капіталу враховують зміни в сучасному бізнес-середовищі, включаючи зростаючий інтерес до сталого розвитку, соціальної відповідальності та більш складні фінансові структури компаній. До сучасних методів аналізу власного капіталу можна віднести наступні:

1. Стратегічний аналіз власного капіталу: Підприємства вивчають власний капітал, щоб визначити, як він відображає стратегічні цілі компанії. Новий підхід полягає в поєднанні фінансового аналізу з аналізом стратегічних цілей для визначення, чи вистачає капіталу для досягнення цих цілей.

2. Аналіз сталості капіталу: Цей підхід досліджує, як компанія зберігає та збільшує свій власний капітал з часом. Аналізується, які фінансові рішення призводять до зміни капіталу, і як ці зміни впливають на сталість компанії.

3. Соціально-відповідальний аналіз власного капіталу: Власний капітал може бути використаний для відображення соціально-відповідальних ініціатив компанії, таких як екологічні ініціативи, соціальні проекти та інше. Новий підхід включає в себе аналіз того, як власний капітал відображає цільові соціальні показники.

4. Аналіз ризиків власного капіталу: При цьому підході аналізується, які ризики пов'язані зі структурою власного капіталу компанії. Це включає в себе оцінку фінансових ризиків та можливих наслідків змін у власному капіталі для компанії.

5. Аналіз ефективності управління власним капіталом: Цей підхід оцінює, наскільки ефективно компанія використовує свій власний капітал для генерації прибутку та створення вартості для акціонерів.

Моніторинг фінансових показників та аналіз власного капіталу повинні бути постійним процесом, щоб вчасно виявляти будь-які аномалії та ризики.

3.3 Удосконалення організації і методики аудиту власного капіталу на підприємстві

Усі процеси, пов'язані із створенням, рухом, збільшенням або зменшенням власного капіталу завжди були об'єктом як зовнішнього, так і внутрішнього аудиту, особливо на підприємствах з колективною формою власності. Тому питання вчасного та обґрунтованого аудиту власних коштів мають важливе значення для кожного підприємства незалежно від роду діяльності.

Перші спроби аудиту власного капіталу виникали разом з розвитком бухгалтерської професії та стандартів обліку. Тоді аудитори фокусувались на перевірці правильності відображення власного капіталу в фінансовій звітності.

Проте, зростання складності бізнес-операцій вимагає більш розвинених методик аудиту власного капіталу. Зростання глобалізації бізнесу призводить до збільшення значущості аудиту власного капіталу. Виникає потреба в уніфікації методології, та пошуку нових ефективних методик аудиту, щоб врахувати правила та стандарти різних країн, в умовах швидкої зміни економічних реалій.

Однією з ключових проблем у сфері аудиту власного капіталу є відсутність чітких стандартів, що регулюють цей вид аудиту. Невизначеність у методології може призвести до її різних тлумачень аудиторами, що ускладнює створення стандартизованого підходу та порівняння результатів між різними компаніями.

Різні галузі бізнесу вимагають специфічного підходу до аудиту власного капіталу через різноманітність їх фінансових операцій та особливостей структури власного капіталу. Вирішення цієї проблеми включає розробку адаптованих методик, які враховують особливості конкретної галузі та забезпечують аудиторам необхідний рівень глибини та об'єктивності аналізу.

В сучасному бізнес-середовищі інформаційні технології здійснюють значущий вплив на проведення аудиту власного капіталу. Ефективне використання аудиторськими фірмами технологій штучного інтелекту, аналізу даних та автоматизованих аудиторських систем дозволяє підвищити точність та швидкість аудиторських перевірок. Застосування інформаційних технологій сприяє створенню реалістичного образу фінансового стану компанії та забезпечує аудиторам доступ до великого обсягу даних для здійснення більш об'єктивного аналізу.

Ще одним із аспектів для вдосконалення аудиту власного капіталу є його правильне планування. Цей процес передбачає кілька важливих кроків:

1. Вибір аудиторської компанії та аудитора

Один із перших етапів у процесі організації аудиту власного капіталу є вибір аудиторської компанії та конкретного аудитора. Важливо враховувати репутацію аудиторської компанії, досвід її співробітництва з подібними підприємствами, а також кваліфікацію та акредитацію конкретного аудитора. Вибір має бути обґрунтованим і здійснюватися з урахуванням потреб та мети аудиту власного капіталу.

2. Планування та обґрунтування обсягу аудиту

На цьому етапі аудитор здійснює планування аудиту власного капіталу, визначає обсяг робіт, ресурси, терміни та методи, які будуть використані під

час аудиторських перевірок. Планування також включає в себе оцінку ризиків та ідентифікацію ключових областей, які вимагають особливої уваги. Основною метою планування є забезпечення ефективного та систематичного проведення аудиту.

3. Підготовка аудиторського завдання

На даному етапі обговорюються цілей та завдань аудиту, визначення обсягу і методів аудиторських перевірок, а також обговорення питань, які можуть виникнути під час аудиту. На цьому кроці також формується аудиторське завдання, яке визначає обсяг та орієнтацію аудиторських дій. Важливо, щоб аудитор та замовник зрозуміли один одного і мали чіткі очікування від аудиту власного капіталу.

Перш ніж скласти програму аудиту власного капіталу необхідно вивчити й оцінити систему внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку за допомогою спеціального тесту. Приклад тесту внутрішнього контролю установчих документів і власного капіталу наведено в таблиці 3.3

Таблиця 3.3

Тест внутрішнього контролю установчих документів і власного капіталу

Зміст питання	Варіант відповіді			Оцінка системи внутрішнього контролю (висока, середня, низька)	Примітки
	Так	Ні	Інформація відсутня		
№	1	2	3	4	5
Чи є протоколи зборів акціонерів?					
Чи були випадки внесення часток до статутного капіталу майном та нематеріальними активами?					
Чи є методика оцінки часток, що вносяться до статутного капіталу в натуральній та нематеріальній формах?					

Продовження табл. 3.3

№	1	2	3	4	5
Якщо формування статутного фонду є обов'язковим, чи обумовлені строки сплати (часткової сплати) внесків?					
Чи зазначене в установчих документах визначення часток засновників підприємства, тобто фактичне визначення власника юр. особи					
Чи був сплачений мінімальний розмір статутного фонду на момент звернення по дозвіл на діяльність торговця цінними паперами?					
Чи існує на підприємстві механізм виключення за рішенням зборів учасників того учасника, який систематично не виконує своїх обов'язків (ст. 64 Закону України "Про господарські товариства")?					
Чи проводилися установчі збори про затвердження статуту товариства (наявність протоколу)?					
Чи забезпечені права власності товариства відповідними документами на випущені акції?					
Чи відбулися реєстрація та публікація інформації про випуск акцій?					
Чи надавався звіт про наслідки передплати до ДКЦПФР?					

Продовження табл. 3.3

№	1	2	3	4	5
Чи перевірявся аудиторською фірмою фінансовий стан засновників - юридичних осіб щодо їх спроможності сплатити за акції ВАТ?					
Чи дотримуються на даному підприємстві обмеження на види внесків засновників?					
Чи були зміни в статутному капіталі в даний період, їх адекватність реєстрації у статутних документах?					
Чи надавався звіт про наслідки передплати до ДКЦПФР?					
Чи перевірявся аудиторською фірмою фінансовий стан засновників - юридичних осіб щодо їх спроможності сплатити за акції ВАТ?					
Чи дотримуються на даному підприємстві обмеження на види внесків засновників?					
Чи були зміни в статутному капіталі в даний період, їх адекватність реєстрації у статутних документах?					
Чи є акти ревізійної комісії щодо ревізії фінансово-господарської діяльності?					
Чи відзначала ревізійна комісія факти неправильного визначення прибутків (збитків)?					
Чи є рішення зборів акціонерів щодо розподілу прибутку?					

Продовження табл. 3.3

№	1	2	3	4	5
Чи виконується статутна норма щодо формування резервного капіталу?					
Чи створюється дивідендний фонд на підприємстві?					
Чи відповідає кваліфікація бухгалтера щодо ведення обліку власного капіталу вимогам кваліфікаційної характеристики?					

Джерело [5]

Програма аудиту, як інструменту систематичного перегляду та оцінки діяльності підприємства – це систематично організований план дій, спрямований на оцінку та перевірку фінансового стану та розподілу власного капіталу в межах організації. Приклад програми аудиту наведено в таблиці 3.4

Таблиця 3.4

Програма аудиту власного капіталу

№ з/п	Перелік аудиторських процедур	Виконавець	Метод перевірки	Примітки аудитора
1	2	3	4	5
Аудит статутного капіталу				
1.	Вивчення установчих документів: ♦ визначення виду власності; ♦ якими видами діяльності дозволено займатися; ♦ зміни та доповнення до установчих документів; ♦ вивчення протоколів зборів учасників, акціонерів, наказів керівників та встановлення недозво-лених операцій із капіталом; ♦ порядок розподілу прибутку за статутом та рішеннями зборів акціонерів.			

Продовження табл. 3.4

1	2	3	4	5
2.	Перевірка розміру статутного фонду заявленого та сплаченого, його відповідності встановленому законом мінімуму.			
3.	Перевірка складу та структури статутного фонду: кількість та вид акцій, номінальна вартість; склад засновників; складання переліку власників, які володіють більш ніж 5% статутного фонду; акціонер, який володіє контрольним пакетом; фінансовий стан засновників (крім фізичних осіб) акціонерного товариства відносно їх спроможності робити внески до статутного фонду.			
4.	Перевірка дотримання термінів відкритої передплати на акції та строків сплати у разі випуску цінних паперів у період перевірки.			
5.	Перевірка дотримання правил та вимог додаткового випуску акцій.			
6.	Перевірка порядку оцінки внесків до статутного фонду згідно з установчими документам.			
7.	Визначення правильності формування та змін статутного фонду: перевірка виконання бізнес-плану; і перевірка повноти і виду внесків учасників і засновників; правильність відображення в обліку несплаченого капіталу; перевірка термінів погашення заборгованості засновниками, учасниками, акціонерами.			

Продовження табл. 3.4

1	2	3	4	5
8.	Перевірка правильності ведення аналітичного обліку по рахунку 40 "Статутний капітал": ♦ перевірка відповідності сальдо по рахунку 40 "Статутний капітал" розміру, зафіксованому в установчих документах; ♦ вивчення супровідних документів на предмет суттєвих операцій, які впливають на сплачений капітал, внесений капітал чи викуплені власні акції; ♦ на основі протоколу зборів акціонерів установити, чи були ці операції дозволені; ♦ перевірка відповідності записів за цими операціями П(с)БО; і визначення кількості випущених та анульованих акцій і порівняння їх із книгою реєстрації власників акцій; ♦ перевірка дотримання строків відкритої передплати на акції та термінів сплати у разі випуску цінних паперів на період перевірки.			
Аудит вилученого капіталу				
1.	Перевірка правильності відображення в обліку вилученого капіталу: порядок викупу акцій власної емісії та їх подальше використання;			
2.	Вивчення супровідних документів на предмет суттєвих операцій, які впливають на сплачений капітал, внесений капітал чи викуплені власні акції: встановити на основі протоколу зборів акціонерів, чи були ці операції дозволені; перевірити, чи обліковані суттєві операції у відповідності з П(с)БО; визначити кількість випущених та анульованих акцій і порівняти їх із книгою реєстрації власників акцій.			

Продовження табл. 3.4

1	2	3	4	5
Аудит додаткового капіталу				
1.	Перевірка правильності відображення в обліку іншого додаткового капіталу та його використання.			
2.	Перевірка правильності відображення в обліку додатково вкладеного капіталу і його використання.			
3.	Вивчення обліку надходження та використання емісійного доходу.			
Аудит резервного капіталу				
1.	Порядок формування і правильність відображення в обліку резервного капіталу і його використання.			
Аудит нерозподіленого прибутку (непокритого збитку)				
1.	Порядок формування і правильність відображення в обліку та звітності нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) від діяльності, здійснюваної підприємством.			
2.	Перевірка порядку розподілу прибутку за статутом та рішенням зборів акціонерів (на основі протоколів зборів акціонерів).			

Джерело [5]

Ці етапи організації аудиту власного капіталу визначають основу для ефективного та обґрунтованого проведення аудиторських перевірок та досягнення мети аудиту.

Важливим також є дотримання міжнародних стандартів, їх вивчення та аналіз є необхідним етапом для адаптації методології аудиту до міжнародних стандартів та забезпечення високого рівня якості та однорідності проведення аудиторських робіт на різних ринках. Врахування міжнародних стандартів також сприяє підвищенню довіри стейкхолдерів та покращенню прозорості фінансової звітності.

Для удосконалення організації та методики аудиту власного капіталу на підприємстві необхідно дотримуватися наступних рекомендацій:

1. Перевірка правильності класифікації складових власного капіталу:
 - Перевірка правильності класифікації складових власного капіталу є одним з найважливіших етапів аудиту. Для цього необхідно перевірити правильність застосування законодавства та правил бухгалтерського обліку.
2. Удосконалення форм звітності, первинних документів, синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу.
3. Перевірка достовірності та повноти обліку складових власного капіталу:
 - Перевірка достовірності та повноти обліку складових власного капіталу передбачає перевірку правильності застосування бухгалтерських положень, а також перевірку документальних доказів.
4. Виявлення можливих ризиків та пропозиції щодо їх запобігання:
 - Виявлення можливих ризиків та пропозиції щодо їх запобігання передбачає аналіз факторів, якими керуються при формуванні власного капіталу, а також оцінку ефективності управління ним.
5. Використання сучасних програмних засобів:
 - Використання сучасних програмних засобів дозволяє автоматизувати процес аудиту, зменшити час на його проведення та зберегти інформацію у цифровому форматі.

Щодо перспектив подальших досліджень і практичних застосувань, можливими напрямками є:

- Розроблення нових методологій проведення аудиторських перевірок.
- Використання нових програмних засобів для автоматизації процесу аудиторських перевірок.
- Розроблення нових практичних рекомендацій для покращення організації та методики аудиторських перевірок.

Сільськогосподарські підприємства, в тому числі ПрАТ ПК «Поділля», як складова частина аграрного сектору, мають свої унікальні особливості, які впливають на структуру та ефективність власного капіталу. Тому важливим є вдосконалення методології аудиту власного капіталу для таких підприємств.

Специфіка діяльності у сільському господарстві, наприклад, сезонність, вплив природних факторів, та залежність від ринкових коливань, може створювати особливості в структурі та рухах власного капіталу. Аудитор повинен ретельно вивчати ці аспекти для коректного аналізу фінансового стану підприємства.

Адаптовані методики та інструменти для аудиту власного капіталу, що враховують специфіку сільськогосподарського виробництва, повинні включати в себе оцінку вартості аграрних активів, управління ресурсами, та визначення впливу природних факторів на фінансовий стан підприємства.

Ці напрямки досліджень спрямовані на постійне покращення ефективності та надійності аудиту власного капіталу та враховують сучасні технологічні, економічні та правові вимоги.

ВИСНОВКИ

Власний капітал є надзвичайно важливим для функціонування будь-якої компанії і гарантує її стабільність. Цей показник розглядається з різних точок зору, включаючи бухгалтерську, економічну та юридичну.

Після вивчення різних думок вчених про те, що означає "капітал", стало очевидним, що це поняття має багато визначень і може розглядатися з різних сторін. Всі розглянуті підходи доповнюють один одного, розширюючи наше розуміння цього поняття.

В загальному, власний капітал представляє собою різницю між активами та зобов'язаннями компанії, він складається з різних складових, таких як статутний капітал, капітал у дооцінках, додатковий, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), а також неоплачений та вилучений капітали. Кожна з цих складових має свої особливості та по різному впливає на загальний обсяг власного капіталу, збільшуючи його або зменшуючи.

Аналіз власного капіталу підприємства є важливою складовою фінансового аналізу, яка дозволяє оцінити фінансову стійкість, рентабельність та ризики компанії, що являє собою спосіб накопичення, трансформації і використання інформації бухгалтерського обліку і звітності. Цей процес базується на систематичному вивченні та оцінці даних, пов'язаних із власним капіталом підприємства, його складовими та впливом на фінансовий стан.

Процес обліку власного капіталу в Україні регулюється законами, постановами, різними наказами міністерств та відомств. Основними законодавчими актами, які регулюють процес обліку власного капіталу та складання фінансової звітності є:

- Господарський кодекс України;
- Цивільний кодекс України;
- Податковий кодекс України;

- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV;
- Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. № 2275-VIII;
- Закон України «Про господарські товариства»;
- Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI;
- Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73;
- Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 року № 433;
- інші нормативно-правові акти, положення та інструкції, затверджені законодавством України.

Об'єктом дослідження в роботі виступило Приватне акціонерне товариство Продовольча Компанія "Поділля"

При аналізі динаміки і структури власного капіталу було виявлено, що основними складовими власного капіталу є зареєстрований капітал та нерозподілений прибуток. Оцінюючи динаміку даних видів капіталу можна сказати, що жодних змін у зареєстрованому капіталі у досліджуваному періоді не було, його розмір складає 10 000 000 грн.

Основним фактором, що призводить до зміни власного капіталу на підприємстві є нерозподілений прибуток (непокритий збиток), який в продовж 2017-2022 рр. займає більше 99,5% загальної структури.

Також було проведено структурний аналіз пасивів балансу у 2020-2022 рр., та встановлено, що частка власного капіталу у 2020 році була 62,8% а в наступних періодах становила 77,64 % та 76,43 % відповідно. Це вказує на посилення фінансової стійкості підприємства завдяки зростанню частки власного капіталу та значне покращення фінансової незалежності ПрАТ ПК "Поділля".

Стабільне збільшення коефіцієнта автономії, вказує на зростання фінансової незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Збільшення коефіцієнта фінансової стійкості свідчить про підвищену здатність підприємства виплачувати свої зобов'язання. Коефіцієнт рентабельності вказує, що на кожну тисячу гривень власного капіталу підприємство отримувало 82,7грн., 442,8 грн. та 240,6 грн. у 2020, 2021 та 2022 році відповідно. Значне зростання у 2021 році в спричинене зростанням суми чистого прибутку, а спад у 2022 році спровокований значним зростанням суми власного капіталу (на 31,69%).

Проаналізувавши динаміку та структуру власного капіталу, можна зробити висновок, що в 2021 та 2022 роках підприємство показало значне зростання, стало більш рентабельним та збільшило свій власний капітал за рахунок нерозподіленого прибутку.

За результатами розрахунків також було встановлено, що у 2020 році ПрАТ «ПК»Поділля» мало «Нормальну фінансову стійкість», що вказує на правильне використання підприємством залучених коштів і для покриття запасів використовувались як власні так і залучені довгострокові кошти. Перехід у 2021-2022 роках до «Абсолютної фінансової стійкості» свідчить про ефективне управління ресурсами та зменшення ризиків, що пов'язані із залежністю від зовнішніх джерел фінансування. В загальному, підприємство має високий рівень фінансової стійкості, і воно може забезпечити свою діяльність за рахунок власних ресурсів без значного залучення зовнішніх джерел фінансування. Це означає, що підприємство є великою мірою автономним і може ефективно управляти своїми фінансами.

Правильно організований та ефективний облік власного капіталу допомагає підприємству контролювати свої фінансові ресурси, приймати обґрунтовані рішення та забезпечує відповідність законодавству та стандартам обліку. Тому частину дослідження було присвячено методам покращення обліку та аудиту власного капіталу.

Одним із найкращих методів покращення обліку власного капіталу на підприємстві є впровадження сучасних інформаційних систем, через їх значні переваги:

- Автоматизація процесів
- Інформація в реальному часі.
- Звітність та аналіз
- Контроль доступу
- Спрощена аудиторська перевірка
- Інтеграція з іншими системами
- Зменшення витрати часу та зусиль персоналу

Отже, інформаційні системи допомагають автоматизувати та оптимізувати процеси обліку, забезпечуючи високу точність та ефективність.

Також важливим фактором для покращення обліку є постійний розвиток та навчання персоналу, шляхом:

1. Проведення тренінгів та семінарів;
2. Сертифікації працівників;
3. Постійного навчання персоналу;
4. Отримання нового практичного досвіду;
5. Запровадження системи менторства, тощо.

Завдяки постійному навчанню та розвитку персоналу, підприємство може покращити якість обліку власного капіталу, зменшити ризики фінансових помилок, а також забезпечити більш обґрунтовані фінансові рішення.

Окремо було приділено увагу питанню вчасного та обґрунтованого аудиту власних коштів. Оскільки власний капітал є одним з ключових елементів аудиту, саме на онові його аналізу та перевірки підприємству надається незалежна думка стосовно достовірності інформації. Ця інформація є надзвичайно важливою при прийнятті рішень для кредиторів та інвесторів.

Глобалізація бізнес-процесів призводить до зростання значущості аудиту власного капіталу. Виникає потреба в уніфікації методології, та пошуку нових ефективних методик аудиту, щоб врахувати правила та стандарти різних країн, в умовах швидкої зміни економічної ситуації.

Методика проведення аудиту визначається та затверджується в договорі між аудитором та замовником. Результати, незважаючи на великий обсяг інформації та витрату часу при його дослідженні, є надзвичайно важливими для власника, інвесторів, банків та інших зацікавлених сторін.

Щодо досліджуваного підприємства, можна стверджувати, що компанія володіє провідними позиціями серед виробників та експортерів обробленої зернової продукції. На сьогоднішній день виробництво регулярно забезпечує поставки до країн, таких як Молдова, Грузія, Туркменістан, Ізраїль, Палестина, Ангола, Ліван, Сирія, В'єтнам. Паралельно ведуться активні переговори щодо розширення обсягів поставок в інші регіони світу.

ПрАТ "ПК "ПОДІЛЛЯ", в рамках своєї поточної діяльності, користується активним планом рахунків. Підприємство використовує синтетичний облік і має кілька груп аналітичних рахунків. У своєму обліку компанія використовує всі категорії рахунків, визначених у Інструкції щодо застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біла О. Г., Галик Л. М., Дрівко М. М. Фінанси організацій і підприємств: Навч. -метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни студ. спец. б. 050104 «Фінанси», б. 050105 «Банківська справа», б. 050106 «Облік і аудит» / Центральна спілка споживчих товариств України; Львівська комерційна академія. – Л. : Видавництво ЛКА, 2002. – 112 с.
2. Бланк І. А. Управління прибутком. – К. : Ніка-Центр, Ельга, 1999.
3. Бланк І. А. Стратегія і тактика управління фінансами. – К., 1996. – 412с.
4. Бандурка О. М., Коробов М. Я. Фінансова діяльність підприємства: Підруч. для студ. вищ. навч. закл., що навч. за освітньо-проф. програмою спеціаліста зі спец. «Фінанси», «Банківська справа»: «Облік і аудит». – 2. вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 2005. – 384 с
5. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту: навч. посіб. / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К.: Каравела, 2004. – 568 с.
6. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
7. Іванова О. П. Фінансовий облік: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2015.
8. МСФО: Положення та пояснення (за Редакцією 2020 року). - К.: Атлант, 2020.
9. Боднарчук А.В. Удосконалення комплексного економічного аналізу власного капіталу / А.В. Боднарчук // Бізнес ін - форм. – 2013. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.businessinform.net/pdf/2013/3_0/282_285.pdf.
10. Бріггс П. Фінансовий аналіз із застосуванням Excel. - К.: Нова Книга, 2007.
11. Шевченко В. В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. - К.: Знання, 2009.
12. Портер М. Конкуренція. - К.: Гардарики, 2003.

13. Горбачук І. В. Фінансовий аналіз в управлінні підприємством. - К.: Видавництво Центру навчальної літератури, 2014.
14. Грабчак М. В. Фінансовий аналіз: теорія, методологія, практика. - К.: Центр учбової літератури, 2016.
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал" [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0399-99#Text>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text>
19. Прокопенко Т.Ю., Гнатенко Є.П. Правова база обліку та аналізу дебіторської заборгованості. «Young Scientist». 2014. Вип. 10 (13). С. 119-122.
20. План рахунків бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/organizacziya-buxgalterskogo-ucheta/388-plan-rahunkiv.html>.
21. Стельмашук Ю.А. Сутнісний аналіз капіталу в контексті управління ефективністю його використання та відтворення [Електронний ресурс] / Ю.А. Стельмашук. - Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc...2/79.pdf
22. Подмешальська Ю. В., Феофанов Л. К., Горбатова П. О. Розробка програми аудиту власного капіталу. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 3. С. 50–57.].

23. Примуш Ю.С., Єрмоленко Б.Ю. Порядок обліку власного капіталу підприємства та шляхи його вдосконалення // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2019. – № 23.
24. Гнатенко Є.П., Горячківська О.С. Нормативно-правові засади обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з покупцями та замовниками. «Young Scientist». 2016. Вип. 10 (37). С. 351- 354.
25. Мовчан А.О. Власний капітал як об'єкт обліку та аналізу / А.О. Мовчан, З.Л. Бандура // Глобальні та національні проблеми економіки : [електронне наукове фахове видання]. - 2015. – Випуск 8.
26. БАЛАХОНОВА, О. В.; ЛЕУХІН, К. К. Генезис основних етапів розвитку власного капіталу. Подільський науковий вісник. Науки: економіка, педагогіка, 2020, 1: 14-18.
27. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності : посібник / О. Кононенко, О. Маханько. – Харків : Фактор, 2006. – 200 с.
28. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 за № 291. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
29. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка та ін. 4-те вид. доп. і перероб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
30. Бойчак Т.М. Методика розрахунку та застосування відносних показників для оцінки фінансової стійкості підприємства: переваги та недоліки [Інститут менеджменту та економіки "Галицька академія"] / [Електронний ресурс] / Т. М. Бойчак. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/19_N NM_2007/Economics/23323.doc.htm.
31. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009.-912 с.

32. Задорожний З.В. Формування інформації про капітал у балансі підприємства / Задорожний З.В., Крупка Я.Д. // Торгівля, комерція і підприємництво:збірник наукових праць Львівської комерційної академії. – Львів: вид-во Львівської комерційної академії, 2002. – С.185-188
33. Малярець Л.М. Управління процесом росту власного капіталу підприємства :моногр. / Л.М. Малярець, Н.М. Пономаренко. – Харків: вид. ХНЕУ, 2011. – 132 с

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗАТВЕРДЖЕНО
товариством з обмеженою відповідальністю
«УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО» - акціонером приватного
акціонерного товариства «Продовольча компанія «Поділля»
Рішення від 29 квітня 2016 р.

СТАТУТ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ
«ПОДІЛЛЯ»

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 33143011

(нова редакція)

смт. Крижопіль – 2016 р.

СТАТТЯ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Приватне акціонерне товариство «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ПОДІЛЛЯ» утворено шляхом зміни найменування закритого акціонерного товариства «Продовольча компанія «Поділля», код ЄДРПОУ 33143011, зареєстрованого Крикopolською районною державною адміністрацією Вінницької області 11.10.2004 р., реєстраційний № 11551020000000021.

1.2. Приватне акціонерне товариство «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ПОДІЛЛЯ» (надалі – «Товариство») є повним правонаступником всіх прав та обов'язків закритого акціонерного товариства «Продовольча компанія «Поділля», код ЄДРПОУ 33143011, яке створене та діє на підставі чинного законодавства України, зокрема: Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», Закону України «Про акціонерні товариства», цього Статуту тощо.

СТАТТЯ 2. ТИП ТОВАРИСТВА, НАЙМЕНУВАННЯ ТОВАРИСТВА, МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ТОВАРИСТВА

2.1. Тип Товариства: приватне акціонерне товариство.

2.2. Товариство має повне та скорочене офіційне найменування:

2.2.1. Повне найменування Товариства:

- українською мовою: Приватне акціонерне товариство «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ПОДІЛЛЯ»;
- російською мовою: Приватное акционерное общество «ПРОДОВОЛЬСТВЕННАЯ КОМПАНИЯ «ПОДОЛЬЕ»;
- англійською мовою: Private joint-stock company «PODILLYA FOODS COMPANY».

2.2.2. Скорочене найменування Товариства: українською мовою: ПрАТ «ПК «ПОДІЛЛЯ»;
російською мовою: ПрАО «ПК «ПОДОЛЬЕ»; англійською мовою: PJSC «PODILLYA FOODS COMPANY».

2.2.3. Місцезнаходження Товариства: 24600, Україна, Вінницька область, смт. Крикopol, вул. Юрія Тютюнника, 74-А.

СТАТТЯ 3. ЦІЛЬ ТА ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

3.1. Ціллю діяльності Товариства є одержання прибутку від господарської діяльності в інтересах акціонерів. Товариство має право здійснювати будь-яку діяльність, яка не суперечить законодавству України.

3.2. Предметом діяльності Товариства є (у відповідності до КВЕД 2010):

- 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур
- 01.12 Вирощування рису
- 01.13 Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів
- 01.14 Вирощування цукрової тростини
- 01.16 Вирощування прядяних культур
- 01.19 Вирощування інших однорічних і дворічних культур
- 01.24 Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів
- 01.25 Вирощування ягід, горіхів, інших плодівих дерев і чагарників
- 01.26 Вирощування олійних плодів
- 01.27 Вирощування культур для виробництва напоїв
- 01.28 Вирощування пряних, ароматичних і лікарських культур
- 01.29 Вирощування інших багаторічних культур
- 01.30 Відтворення рослин
- 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід
- 01.42 Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів
- 01.43 Розведення коней та інших тварин родина конячих
- 01.45 Розведення овець і кіз
- 01.46 Розведення свиней
- 01.47 Розведення свійської птиці
- 01.49 Розведення інших тварин
- 01.50 Змішане сільське господарство
- 01.61 Допоміжна діяльність у рослинництві
- 01.62 Допоміжна діяльність у тваринництві
- 01.63 Післяурожайна діяльність
- 01.64 Оброблення насіння для відтворення
- 01.70 Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг
- 02.10 Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві
- 02.20 Лісозаготівлі
- 02.40 Надання допоміжних послуг у лісовому господарстві
- 03.12 Прісноводне рибальство
- 03.22 Прісноводне рибництво (акавакультура)
- 08.11 Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю
- 08.12 Добування піску, гравію, глини і кваліну
- 08.91 Добування мінеральної сировини для хімічної промисловості та виробництва мінеральних добрив
- 08.92 Добування торфу
- 08.93 Добування солі
- 08.99 Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів, н. в. і. у.
- 09.90 Надання допоміжних послуг у сфері добування інших корисних копалин і розроблення кар'єрів
- 10.11 Виробництво м'яса
- 10.12 Виробництво м'яса свійської птиці
- 10.13 Виробництво м'ясних продуктів
- 10.20 Перероблення та консервування риби, ракоподібних і молюсків
- 10.31 Перероблення та консервування картоплі
- 10.32 Виробництво фруктових і овочевих соків
- 10.39 Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів
- 10.41 Виробництво олій та тваринних жирів
- 10.42 Виробництво маргарину і подібних харчових жирів
- 10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру
- 10.52 Виробництво морозива
- 10.61 Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості
- 10.62 Виробництво крохмалів і крохмальних продуктів

- 10.71 Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошніаних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання
- 10.72 Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошніаних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання
- 10.73 Виробництво макаронних виробів і подібних борошніаних виробів
- 10.81 Виробництво цукру
- 10.82 Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів
- 10.84 Виробництво прянощів і приправ
- 10.85 Виробництво готової їжі та страв
- 10.86 Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів
- 10.89 Виробництво інших харчових продуктів, не віднесених до інших угруповань
- 10.91 Виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах
- 10.92 Виробництво готових кормів для домашніх тварин
- 11.05 Виробництво пива
- 11.06 Виробництво солоду
- 11.07 Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки
- 14.11 Виробництво одягу зі шкіри
- 15.11 Дублення шкір і оздоблення шкіри; вичинка та фарбування хутра
- 15.12 Виробництво дорожніх виробів, сумок, лимарно-сідельних виробів зі шкіри та інших матеріалів
- 16.10 Лісопиляння та стружальне виробництво
- 16.21 Виробництво фанери, дерев'яних плит і панелей, шпону
- 16.22 Виробництво шитового паркету
- 16.23 Виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів
- 16.24 Виробництво дерев'яної тари
- 16.29 Виробництво інших виробів з деревини; виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння
- 17.11 Виробництво паперової маси
- 17.21 Виробництво гофрованого паперу та картону, паперової та картонної тари
- 17.22 Виробництво паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення
- 17.23 Виробництво паперових канцелярських виробів
- 17.29 Виробництво інших виробів з паперу та картону
- 18.11 Друкування газет
- 18.12 Друкування іншої продукції
- 18.14 Брошування-палітурна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг
- 20.11 Виробництво промислових газів
- 20.12 Виробництво барвників і пігментів
- 20.13 Виробництво інших основних неорганічних хімічних речовин
- 20.14 Виробництво інших основних органічних хімічних речовин
- 20.15 Виробництво добрив і азотних сполук
- 20.20 Виробництво пестицидів та іншої агрохімічної продукції
- 20.42 Виробництво парфумних і косметичних засобів
- 20.59 Виробництво іншої хімічної продукції, н. в. і. у.
- 21.10 Виробництво основних фармацевтичних продуктів
- 21.20 Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів
- 23.52 Виробництво вали та гіпсових сумішей
- 25.30 Виробництво парових котлів, крім котлів центрального опалення
- 25.50 Кування, пресування, штампування, профілювання; порошкова металургія
- 25.73 Виробництво інструментів
- 33.11 Ремонт і технічне обслуговування готових металевих виробів
- 33.12 Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення
- 33.14 Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування
- 33.16 Ремонт і технічне обслуговування повітряних і космічних літальних апаратів
- 33.17 Ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів
- 33.19 Ремонт і технічне обслуговування інших машин і устаткування
- 33.20 Установлення та монтаж машин і устаткування
- 35.11 Виробництво електроенергії
- 35.12 Передача електроенергії
- 35.13 Розподілення електроенергії
- 35.14 Торгівля електроенергією
- 35.21 Виробництво газу
- 35.22 Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи
- 35.23 Торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи
- 35.30 Постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря
- 36.00 Забір, очищення та постачання води
- 37.00 Каналізація, відведення й очищення стічних вод
- 38.11 Збирання безпечних відходів
- 38.12 Збирання небезпечних відходів
- 38.21 Оброблення та видалення безпечних відходів
- 38.22 Оброблення та видалення небезпечних відходів
- 38.31 Демонтаж (розбирання) машин і устаткування
- 38.32 Відновлення відсортованих відходів
- 39.00 Інша діяльність щодо поводження з відходами
- 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель
- 43.11 Знесення
- 43.12 Підготовчі роботи на будівельному майданчику
- 43.22 Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування

- 43.29 Інші будівельно-монтажні роботи
- 43.31 Штукатурні роботи
- 43.32 Установлення столарних виробів
- 43.33 Покриття підлоги й облицювання стін
- 43.34 Малі роботи та скління
- 43.39 Інші роботи із завершення будівництва
- 43.91 Покрівельні роботи
- 43.99 Інші спеціалізовані будівельні роботи, н. в. і. у.
- 45.11 Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами
- 45.19 Торгівля іншими автотранспортними засобами
- 45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів
- 45.31 Оптова торгівля деталями та приладами для автотранспортних засобів
- 45.32 Роздрібна торгівля деталями та приладами для автотранспортних засобів
- 45.40 Торгівля мотоциклами, деталями та приладами до них, технічне обслуговування і ремонт мотоциклів
- 46.11 Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами
- 46.12 Діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами
- 46.13 Діяльність посередників у торгівлі деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами
- 46.14 Діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловими устаткуваннями, суднами та літаками
- 46.15 Діяльність посередників у торгівлі меблями, господарськими товарами, залізними та іншими металевими виробами
- 46.16 Діяльність посередників у торгівлі текстильними виробами, одягом, хутром, взуттям і шкіряними виробами
- 46.17 Діяльність посередників у торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
- 46.18 Діяльність посередників, що спеціалізуються в торгівлі іншими товарами
- 46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту
- 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин
- 46.22 Оптова торгівля квітами та рослинами
- 46.23 Оптова торгівля живими тваринами
- 46.24 Оптова торгівля шкір сировиною, шкурами та шкірою
- 46.31 Оптова торгівля фруктами й овочами
- 46.32 Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами
- 46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами
- 46.34 Оптова торгівля напоями
- 46.36 Оптова торгівля цукром, шоколадом і кондитерськими виробами
- 46.37 Оптова торгівля каваю, чаєм, какао та прянощами
- 46.38 Оптова торгівля іншими продуктами харчування, у тому числі рибою, ракоподібними та молосками
- 46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
- 46.51 Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням
- 46.52 Оптова торгівля електронним і телекомунікаційним устаткуванням, деталями до нього
- 46.61 Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням
- 46.62 Оптова торгівля аеростатами
- 46.63 Оптова торгівля машинами й устаткуванням для добувної промисловості та будівництва
- 46.64 Оптова торгівля машинами й устаткуванням для текстильного, швейного та трикотажного виробництва
- 46.65 Оптова торгівля офісними меблями
- 46.66 Оптова торгівля іншими офісними машинами й устаткуванням
- 46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням
- 46.71 Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами
- 46.72 Оптова торгівля металами та металеними рудами
- 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням
- 46.74 Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладами до нього
- 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами
- 46.76 Оптова торгівля іншими проміжними продуктами
- 46.77 Оптова торгівля відходами та брухтом
- 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля
- 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
- 47.19 Інші види роздрібно торгівлі в неспеціалізованих магазинах
- 47.21 Роздрібна торгівля фруктами й овочами в спеціалізованих магазинах
- 47.22 Роздрібна торгівля м'ясом і м'ясними продуктами в спеціалізованих магазинах
- 47.24 Роздрібна торгівля хлібобулочними виробами, борошняними та цукровими кондитерськими виробами в спеціалізованих магазинах
- 47.29 Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах
- 47.30 Роздрібна торгівля паливом
- 47.81 Роздрібна торгівля з дотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами
- 47.99 Інші види роздрібно торгівлі поза магазинами
- 49.41 Вантажний автомобільний транспорт
- 49.42 Надання послуг перевезення речей (перейду)
- 52.10 Складське господарство
- 52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту
- 52.24 Транспортне оброблення вантажів
- 52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту
- 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування
- 55.20 Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання
- 55.90 Діяльність інших засобів тимчасового розміщування
- 56.21 Постачання готових страв для подій
- 56.29 Постачання інших готових страв
- 56.30 Обслуговування напоями

- 58.11 Видання книг
 - 58.12 Видання довідників і каталогів
 - 58.19 Інші види видавничої діяльності
 - 62.01 Комп'ютерне програмування
 - 62.02 Консультування з питань інформатизації
 - 62.03 Діяльність із керування комп'ютерним устаткованим
 - 62.09 Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем
 - 63.11 Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність
 - 63.99 Надання інших інформаційних послуг, н. в. і. у.
 - 64.19 Інші види грошового посередництва
 - 64.20 Діяльність холдингових компаній
 - 64.30 Трести, фонди та подібні фінансові суб'єкти
 - 64.91 Фінансовий лізинг
 - 64.92 Інші види кредитування
 - 64.99 Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н.в.і.у.
 - 65.30 Недержавне пенсійне забезпечення
 - 66.11 Управління фінансовими ринками
 - 66.12 Посередництво за договорами по цінних паперах або товарах
 - 66.19 Інша допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення
 - 66.30 Управління фондами
 - 68.10 Купівля та продаж власного нерухомого майна
 - 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
 - 68.32 Управління нерухомим майном за винагороду або на основі контрасту
 - 69.10 Діяльність у сфері права
 - 69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування
 - 70.10 Діяльність головних управлінь (хед-офісів)
 - 70.21 Діяльність у сфері зв'язків із громадськістю
 - 70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування
 - 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах
 - 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н. в. і. у.
 - 75.00 Ветеринарна діяльність
 - 77.11 Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів
 - 77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів
 - 77.31 Надання в оренду сільськогосподарських машин і устаткування
 - 77.32 Надання в оренду будівельних машин і устаткування
 - 77.33 Надання в оренду офісних машин і устаткування, у тому числі комп'ютери
 - 77.34 Надання в оренду водних транспортних засобів
 - 77.35 Надання в оренду повітряних транспортних засобів
 - 77.39 Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н. в. і. у.
 - 77.40 Лізинг інтелектуальної власності та подібних продуктів, крім творів, захищених авторськими правами
 - 81.10 Комплексне обслуговування об'єктів
 - 81.21 Загальне прибирання будинків
 - 81.22 Інша діяльність із прибирання будинків і промислових об'єктів
 - 81.29 Інші види діяльності із прибирання
 - 81.30 Надання ландшафтних послуг
 - 82.11 Надання комбінованих офісних адміністративних послуг
 - 82.99 Надання інших допоміжних комерційних послуг, н. в. і. у.
 - 84.13 Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності
 - 94.11 Діяльність організацій промисловців і підприємців
 - 94.12 Діяльність професійних громадських організацій
- Товариство може займатись культивуванням рослин, включених до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, а також розробленням, виробництвом, виготовленням, зберіганням, перевезенням, придбанням, реалізацією (випуск), ввезенням на територію України, вивезенням з території України, використанням, знищенням наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного Переліку.
- Товариство здійснює зовнішньоекономічну діяльність з перелічених вище та інших напрямів діяльності (у тому числі реалізація робіт та послуг, пошук потенційних зовнішньоекономічних партнерів, здійснення функцій митного брокера тощо) відповідно до мети своєї статутної діяльності на засадах валютної самоопитності і самофінансування, користуючись у повному обсязі правами юридичної особи згідно з чинним законодавством України і цим Статутом. У процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності Товариство: експортує товари власного виробництва; експортує товари не власного виробництва без переходу права власності; експортує товари не власного виробництва з переходом права власності; імпортує товари для власних потреб; імпортує товари не для власних потреб без переходу права власності; імпортує товари не для власних потреб з переходом права власності; укладає у встановленому порядку в Україні та за кордоном різного роду угоди та інші юридичні акти з юридичними і фізичними особами іноземних держав.
- 3.3. Види діяльності, які підлягають ліцензуванню чи сертифікації, можуть здійснюватися Товариством виключно після отримання відповідних ліцензій, сертифікатів і дозволів у порядку, передбаченому чинним законодавством.
- 3.4. Товариство у повному обсязі виконує роботи з мобілізаційної підготовки. Все майно, інвентар та споруди, що відносяться до цільової оборони, залишаються на балансі Товариства, використовуються по прямому призначенню і підлягають обслуговуванню, ремонту та відновленню згідно з чинним законодавством.
- 3.5. Види діяльності та окремі роботи, пов'язані з державною таємницею, виконуються підготовленими особами при наявності в них допуску до державної таємниці.

СТАТТЯ 4. ПРАВОВИЙ СТАТУС ТОВАРИСТВА

- 4.1. Товариство є господарським товариством, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями.
- 4.2. Акціонери не відповідають за зобов'язаннями Товариства і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю Товариства, тільки в межах належних їм акцій. До акціонерів не можуть застосовуватися будь-які санкції, що обмежують їх права, у разі вчинення протиправних дій Товариством або іншими акціонерами.

- 7.3. Прості акції Товариства не підлягають конвертації у привілейовані акції або інші цінні папери Товариства.
- 7.4. Товариство може здійснювати емісію акцій тільки за рішенням Загальних зборів. Товариство може здійснювати розміщення інших цінних паперів. Рішення про розміщення цінних паперів на суму, що перевищує 25 відсотків вартості активів Товариства, приймається Загальними зборами. Товариство не має права розміщувати жодну акцію за ціною, нижчою за її номінальну вартість.
- 7.5. У разі розміщення Товариством цінних паперів їх оплата здійснюється грошовими коштами або за згодою між Товариством та інвестором - майновим правом, немайновим правом, що мають грошову вартість, цінними паперами (крім боргових емісійних цінних паперів, емітентом яких є набувач, та векселями), іншим майном. Інвестор не може здійснювати оплату цінних паперів шляхом взяття на себе зобов'язань щодо виконання для товариства робіт або надання послуг. До моменту затвердження результатів розміщення акцій органом Дирекцією Товариства, як уповноваженим органом приймати таке рішення, розміщені акції мають бути повністю оплачені. Товариство не може надавати позичку для придбання його цінних паперів або поруку за позичку, надану третьою особою для придбання його акцій.
- 7.6. Акції Товариства не можуть купуватися та/або продаватися на фондовій біржі, за винятком продажу шляхом проведення на біржі аукціону.
- 7.7. Товариство не має права приймати в заставу власні цінні папери.
- 7.8. Кожною простою акцією Товариства її власнику - акціонеру надається ознакова сукупність прав, включаючи права на:
- 1) участь в управлінні Товариством;
 - 2) отримання дивідендів;
 - 3) отримання у разі ліквідації Товариства частини його майна або вартості;
 - 4) отримання інформації про господарську діяльність Товариства.
- 7.9. Одна проста акція Товариства надає акціонеру один голос для вирішення кожного питання на загальних зборах.
- 7.10. Переважним правом акціонерів визнається право акціонера - власника простих акцій придбати розмішувані Товариством прості акції пропорційно частці належних йому простих акцій у загальній кількості простих акцій.
- 7.11. Переважне право надається акціонеру - власнику простих акцій у процесі прийнятного розміщення.
- 7.12. Не пізніше ніж за 30 днів до початку розміщення акцій з наданим акціонерам переважним правом Товариство письмово повідомляє кожного акціонера, який має таке право, про можливість його реалізації та публікує повідомлення про це в офіційному друкованому органі. Повідомлення має містити дані про загальну кількість розмішуваних товариством акцій, ціну розміщення, правила визначення кількості цінних паперів, на придбання яких акціонер має переважне право, строк і порядок реалізації зазначеного права. У разі розміщення привілейованих акцій повідомлення має містити інформацію про права, які надаються власникам зазначених цінних паперів.
- 7.13. Акціонер, який має намір реалізувати своє переважне право, подає Товариству в установленій строк письмову заяву про придбання акцій та переказує на відповідний рахунок кошти або в іншому встановленому порядку в сумі, яка дорівнює вартості цінних паперів, що ним придбаються. У заяві акціонера повинні бути зазначено його ім'я (найменування), місце проживання (місцезнаходження), кількість цінних паперів, що ним придбаються. Заява та переказані кошти приймаються Товариством не пізніше дня, що передує дню початку розміщення цінних паперів. Товариство видає акціонеру письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості цінних паперів.
- 7.14. Посадові особи органів Товариства та інші особи, які перебувають з Товариством у трудових відносинах, не мають права вимагати від акціонера - працівника Товариства надання відомостей про те, як він голосував чи як має намір голосувати на Загальних зборах, або про відчуження акціонером - працівником Товариства своїх акцій чи намір їх відчуження, або вимагати передати довірчість на участь у Загальних зборах.
- 7.15. Акціонери Товариства мають переважне право на придбання акцій, що продаються іншими акціонерами Товариства, за ціною та на умовах, запропонованих акціонером третій особі, пропорційно кількості акцій, що належить кожному з них. Переважне право акціонера на придбання акцій, що продаються іншими акціонерами Товариства, діє протягом двох місяців з дня отримання Товариством повідомлення акціонера про намір продати акції.
- 7.16. Товариство має переважне право придбання акцій, що продаються його акціонерами, якщо акціонери не використали своє переважне право на придбання акцій. Переважне право Товариства на придбання акцій, що продаються акціонерами Товариства, може бути реалізовано протягом 10 днів після закінчення строку дії переважного права на придбання цих акцій акціонерами Товариства.
- 7.17. Строк переважного права становить 20 днів з дня отримання Товариством відповідного повідомлення. Строк переважного права припиняється у разі, якщо до його спливу від усіх акціонерів Товариства та самого Товариства отримані письмові заяви про використання або про відмову від використання переважного права на купівлю акцій.
- 7.18. Акціонер Товариства, який має намір продати свої акції третій особі, зобов'язаний письмово повідомити про це решту акціонерів Товариства та саме Товариство із зазначенням ціни та інших умов продажу акцій. Повідомлення акціонерів Товариства здійснюється через Товариство. Після отримання письмового повідомлення від акціонера, який має намір продати свої акції третій особі, Товариство зобов'язане протягом двох робочих днів направити копію повідомлення всім іншим акціонерам Товариства. Повідомлення акціонерів Товариства здійснюється за рахунок акціонера, який має намір продати свої акції.
- 7.19. Якщо акціонер Товариства та/або Товариство не скористаються переважним правом на придбання всіх акцій, що пропонуються для продажу, протягом встановленого статутним строку, акції можуть бути продані третій особі за ціною та на умовах, що повідомлені Товариству та його акціонерам.
- 7.20. Уступка зазначеного переважного права іншим особам не допускається.
- 7.21. Зазначене переважне право акціонерів Товариства не поширюється на випадки переходу права власності на цінні папери Товариства в результаті їх спадкування чи правонаступництва. У разі виникнення права звернення стягнення на акції у зв'язку з їх заставою відчуження таких акцій здійснюється з дотриманням переважного права акціонерів на такі акції.
- 7.22. Товариство забезпечує кожному акціонеру доступ до документів:
- 1) Статут Товариства, зміни до Статуту;
 - 2) документи, що підтверджують права Товариства на майно;
 - 3) протоколи Загальних зборів;
 - 4) матеріали, з якими акціонери мають (мали) можливість ознайомитися під час підготовки до Загальних зборів;
 - 5) протоколи засідань Дирекції, навказів і розпорядження Директора Товариства;
 - 6) протоколи засідань Ревізійної комісії Товариства;
 - 7) висновки Ревізійної комісії (Ревізора) та аудиторів Товариства;
 - 8) річну фінансову звітність Товариства;
 - 9) документи бухгалтерського обліку;
 - 10) документи звітності, що подаються відповідним державним органам;
 - 11) складливо про державну реєстрацію випуску акцій Товариства;
 - 12) перелік афілійованих осіб Товариства із зазначенням кількості, типу належних їм акцій;
 - 13) особливу інформацію про Товариство згідно з вимогами чинного законодавства України;

4.3. Товариство не відповідає за зобов'язання акціонерів. До Товариства та його органів не можуть застосовуватися будь-які санкції, що обмежують їх права, у разі вчинення акціонерами протиправних дій/бездіяльності.

4.4. Акціонери, які не повністю оплатили акції відповідають за зобов'язання Товариства у межах неоплаченої частини вартості належних їм акцій.

4.5. Товариство створене без обмеження строку діяльності. Товариство вважається створеним та набуло прав юридичної особи з дати його державної реєстрації в установленому законодавством України порядку.

4.6. Товариство може займатися будь-якою підприємницькою діяльністю, яка не суперечить законодавству України. Товариство має право від свого імені набувати майнові та особисті немайнові права, вступати в зобов'язання, створювати філії та представництва, укладати будь-які договори, контракти, угоди (включаючи зовнішньоекономічні договори), вчиняти інші правочини, створювати, володіти, набувати (платно, безоплатно) та відчужувати (платно, безоплатно) нерухоме та рухоме майно, користуватися (платно, безоплатно) чужим майном на умовах оренди, лізингу, інших речових правах та передавати власне майно в користування на платній або безоплатній основі в порядку та на умовах, передбачених чинним законодавством та цим Статутом, мати інші права і нести обов'язки, виступати позивачем і відповідачем у судах господарських, адміністративних і третейських судів.

4.7. Згідно з чинним законодавством України Товариство володіє, розпоряджається належним йому майном та власним розсудом. На майно Товариства може бути звернене стягнення тільки у випадках і в порядку, передбаченому законодавством України.

4.8. Товариство має самостійний баланс, рахунки в банках, комерційну назву. Товариство має круглу й інші печатки, штампи, бланки та інші реквізити.

4.9. Товариство самостійно здійснює зовнішньоекономічну діяльність. При здійсненні зовнішньоекономічної діяльності Товариство користується повним обсягом прав суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

СТАТТЯ 5. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ ТОВАРИСТВА

5.1. Статутний капітал Товариства становить 10 000 000 (десять мільйонів) грн. 00 (нуль) коп.

5.2. Статутний капітал Товариства поділений на 10 000 (десять тисяч) штук простих іменних акцій, номінально вартістю 1 000 (одна тисяча) грн. 00 (нуль) коп. кожна, які повністю розподіляються серед Акціонерів Товариства.

5.3. Одна акція дає Акціонеру право на один голос на Загальних зборах.

5.4. Статутний капітал Товариства може бути збільшено шляхом підвищення номінальної вартості акцій або розміщення додаткових акцій існуючої номінальної вартості в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5.5. Товариство має право збільшувати статутний капітал після реєстрації звітів про результати розміщення всіх попередніх випусків акцій.

5.6. Збільшення статутного капіталу Товариства із залученням додаткових внесків здійснюється шляхом розміщення додаткових акцій.

5.7. Акціонери Товариства мають переважне право на придбання акцій, що додатково розміщуються Товариством в процесі приватного розміщення акцій.

5.8. Збільшення статутного капіталу Товариства без залучення додаткових внесків здійснюється шляхом підвищення номінальної вартості акцій.

5.9. Збільшення статутного капіталу Товариства у разі наявності викуплених Товариством акцій не допускається.

5.10. Збільшення статутного капіталу Товариства для покриття збитків не допускається.

5.11. Якщо після закриття другого та кожного наступного фінансового року вартість чистих активів Товариства виявиться меншою, ніж розмір статутного капіталу, Товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу та зареєструвати відповідні зміни до статуту в установленому законом порядку.

5.12. Статутний капітал Товариства зменшується в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, шляхом зменшення номінальної вартості акцій або шляхом анулювання раніше викуплених товариством акцій та зменшення їх загальної кількості.

5.13. Після прийняття рішення про зменшення статутного капіталу Товариства Дирекція Товариства протягом 30 днів має письмово повідомити кожного кредитора, вимоги якого до Товариства не забезпечені заставами, гарантією чи порукою, про таке рішення.

5.14. Кредитор, вимоги якого до Товариства не забезпечені договорами застави чи поруки, протягом 30 днів після надходження йому повідомлення в пункті 5.13 цього Статуту повідомлення може звернутися до Товариства з письмовою вимогою про здійснення застави чи поруки, дострокового припинення або виконання зобов'язань перед кредитором, якщо інше не передбачено договором між Товариством та кредитором. У разі, якщо кредитор не звернувся у встановлений строк до Товариства з письмовою вимогою, вважається, що він не вимагає від Товариства вчинення додаткових дій щодо зобов'язань перед ним.

5.15. Зменшення Товариством статутного капіталу нижче встановленого законом розміру має наслідком ліквідацію Товариства.

5.16. Товариство в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, має право анулювати викуплені ним акції та зменшити статутний капітал або підвищити номінальну вартість решти акцій, залишивши без зміни статутний капітал.

5.17. Товариство має право здійснити консолідацію всіх розміщених ним акцій, внаслідок чого дві або більше акцій конвертуються в одну нову акцію того самого типу і класу. Обов'язковою умовою консолідації є обмін акцій старої номінальної вартості на одну кількість акцій нової номінальної вартості для кожного з акціонерів.

5.18. Товариство має право здійснити дроблення всіх розміщених ним акцій, внаслідок чого одна акція конвертується у дві або більше акцій того самого типу і класу. Консолідація та дроблення акцій не повинні призводити до зміни розміру статутного капіталу акціонерного товариства. У разі консолідації або дроблення акцій до статуту Товариства вноситься відповідні зміни в частині номінальної вартості та кількості розміщених акцій.

СТАТТЯ 6. РЕЗЕРВНИЙ КАПІТАЛ ТОВАРИСТВА

6.1. Товариство має право формувати резервний капітал у розмірі 15 відсотків статутного капіталу Товариства. Резервний капітал формується шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку Товариства або за рахунок нерозподіленого прибутку. До досягнення встановленого статутом розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми чистого прибутку Товариства за рік.

6.2. Резервний капітал створюється для покриття збитків Товариства, а також для збільшення статутного капіталу, виплати дивідендів за привілейованими акціями, погашення заборгованості у разі ліквідації Товариства тощо.

СТАТТЯ 7. АКЦІЇ ТОВАРИСТВА. АКЦІОНЕРИ ТОВАРИСТВА

7.1. Акції Товариства посвідчують корпоративні права акціонера щодо Товариства.

7.2. Товариство випускає прості іменні акції на весь розмір статутного капіталу та проводить їх реєстрацію в порядку, передбаченому чинним законодавством України. Акції Товариства існують у бездокументарній формі.

14) інші документи, передбачені законодавством України, Статутом Товариства, його внутрішніми положеннями, рішеннями Загальних зборів, Дирекції, -

крім документів бухгалтерського обліку, які не стосуються зливних правочинів та правочинів, у якихеші з інтересованість, якщо інше не передбачено законами.

7.23. Протягом 10 днів з моменту надходження письмової вимоги акціонера Директор Товариства зобов'язаний надати йому заперені копії документів, визначених п. 7.22. цього Статуту. За надання копій документів акціонер авансує Товариству всі витрати на виготовлення копій документів та витрати, пов'язані з пересиланням копій документів поштою.

Будь-який акціонер, за умови повідомлення Директора Товариства не пізніше ніж за два робочі дні, має право на ознайомлення з документами, передбаченими п. 7.22. цього Статуту, у приміщенні Товариства за його місцезнаходженням у робочий час.

7.24. Акціонери Товариства зобов'язані:

- дотримуватися Статуту, інших внутрішніх документів Товариства;
- виконувати рішення загальних зборів, інших органів Товариства;
- виконувати свої зобов'язання перед товариством, у тому числі пов'язані з майновим участю;
- оплачувати акції у розмірі, в порядку та засобами, що передбачені статутом Товариства;
- не розголошувати комерційну та конфіденційну інформацію про діяльність Товариства.

7.25. Правочини щодо акцій Товариства вчиняються в письмовій формі.

СТАТТЯ 8. ДИВІДЕНДИ ТОВАРИСТВА

8.1. Порядок виплати дивідендів

8.1.1. Дивіденд - частина чистого прибутку Товариства, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу та/або класу. За акціями одного типу та класу нараховується однаковий розмір дивідендів.

8.1.2. Товариство виплачує дивіденди виключно грошовими коштами.

8.1.3. Дивіденди виплачуються на акції, звіт про результати розміщення яких зареєстровано у встановленому законодавством порядку.

8.1.4. Виплата дивідендів за простими акціями здійснюється з чистого прибутку звітного року та/або нерозподіленого прибутку на підставі рішення Загальних зборів у строк, що не перевищує шість місяців з дня прийняття Загальними зборами рішення про виплату дивідендів.

8.1.5. Рішення про виплату дивідендів та їх розмір за простими акціями приймається Загальними зборами Товариства.

8.1.6. Для кожної виплати дивідендів Дирекція Товариства встановлює дату складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядок та строк їх виплати. Дата складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів за простими акціями, не може передувати даті прийняття рішення Загальними зборами про виплату дивідендів.

8.1.7. Перелік осіб, які мають право на отримання дивідендів, складається в порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України.

8.1.8. Товариство повідомляє осіб, які мають право на отримання дивідендів, про дату, розмір, порядок та строк їх виплати, шляхом направлення таким особам простих листів поштою.

8.1.9. У разі відчуження акціонером належних йому акцій після дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, але раніше дати виплати дивідендів, право на отримання дивідендів залишається в особи, зазначеній у такому переліку.

8.1.10. У разі реєстрації акцій на ім'я номінального утримувача Товариство в порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України, самостійно виплачує дивіденди власникам акцій або перераховує їх номінальному утримувачу, який забезпечує їх виплату власникам акцій, на підставі договору з відповідним номінальним утримувачем.

СТАТТЯ 9. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТОВАРИСТВОМ

9.1. Товариство має наступні органи управління:

- Загальні збори Акціонерів Товариства (в тексті цього Статуту - «Загальні збори») - вищий орган Товариства;
- Дирекція Товариства - виконавчий орган Товариства, який здійснює управління поточною діяльністю Товариства.

9.2. Контроль за фінансово-господарською діяльністю Товариства може здійснюватися Ревізійною комісією (Ревізором).

СТАТТЯ 10. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АКЦІОНЕРІВ ТОВАРИСТВА

10.1. Загальні збори є вищим органом Товариства.

10.2. Товариство зобов'язане щороку скликати Загальні збори (річні загальні збори). Річні Загальні збори проводяться не пізніше 30 квітня наступного за звітним року.

10.3. До порядку денного річних Загальних зборів обов'язково вносяться питання, передбачені частинами 11, 12 і 24 підпункту 10.7.2. статті 10 цього Статуту.

10.4. Не рідше ніж раз на три роки до порядку денного Загальних зборів обов'язково вносяться питання, передбачені частинами 17 та 18 підпункту 10.7.2. статті 10 цього Статуту.

10.5. Усі інші Загальні збори, крім річних, вважаються позачерговими.

10.6. Загальні збори проводяться за рахунок коштів Товариства. У разі якщо позачергові Загальні збори проводяться з ініціативи акціонера (акціонерів), цей акціонер (акціонери) оплачує (оплачують) витрати на організацію, підготовку та проведення таких Загальних зборів.

10.7. Компетенція Загальних зборів.

10.7.1. Загальні збори можуть вирішувати будь-які питання діяльності Товариства.

10.7.2. До виключної компетенції Загальних зборів належить:

- 1) визначення основних напрямів діяльності Товариства;
- 2) внесення змін до Статуту Товариства (затвердження нової редакції Статуту);
- 3) прийняття рішення про анулювання викуплених акцій;
- 4) прийняття рішення про зміну типу Товариства;
- 5) прийняття рішення про розміщення акцій;
- 6) прийняття рішення про збільшення статутного капіталу Товариства;
- 7) прийняття рішення про зменшення статутного капіталу Товариства;
- 8) прийняття рішення про дроблення або консолідацію акцій;
- 9) затвердження інших внутрішніх документів Товариства;
- 10) затвердження річного звіту Товариства;
- 11) розподіл прибутку і збитків Товариства з урахуванням вимог, передбачених чинним законодавством України;
- 12) прийняття рішення про викуп Товариством розміщених ним акцій;
- 13) прийняття рішення про форму існування акцій;

- 14) затвердження розміру річних дивідендів;
- 15) прийняття рішень з питань порядку проведення Загальних зборів;
- 16) обрання та відкликання членів Ревізійної комісії (Ревізора), прийняття рішення про дострокове припинення їх повноважень;
- 17) затвердження висновків Ревізійної комісії (Ревізора);
- 18) обрання членів Лічильної комісії, прийняття рішення про припинення їх повноважень;
- 19) прийняття рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності Товариства;
- 20) прийняття рішення про акціал та припинення товариства, крім випадку, передбаченого частиною четвертою статті 84 Закону України «Про акціонерні товариства», про ліквідацію товариства, обрання ліквідаційної комісії, затвердження порядку та строків ліквідації, порядку розподілу між акціонерами майна, що залишається після задоволення вимог кредиторів, і затвердження ліквідаційного балансу;
- 21) прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Дирекції, звіту Ревізійної комісії (Ревізора);
- 22) затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління Товариства;
- 23) обрання комісії з припинення Товариства;
- 24) обрання та відкликання членів Дирекції: Директора Товариства, першого Заступника Директора;
- 25) затвердження умов цивільно-правових, трудових договорів, які укладатимуться з Директором Товариства, першим Заступником Директора, встановлення розміру їх винагороди;
- 26) прийняття рішення про відсторонення Директора Товариства від виконання його повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Директора Товариства;
- 27) розгляд питань і прийняття рішень про укладення та/або зміну та/або припинення договору та/або здійснення будь-яких правочинів незалежно від ціни договору щодо:
 1. кредитів і позик, які надаються або отримуються від імені Товариства;
 2. застави та/або іпотеки майна Товариства;
 3. поруки та/або гарантії, здійснюваних від імені Товариства;
 4. нерухомого майна Товариства та/або будь-яких прав, що пов'язані з ними;
 5. видання, погашення, акцептування, авалювання, індосування векселів від імені Товариства, інших операцій з цінними паперами, що тягнуть за собою прийняття Товариством боргових зобов'язань, а також вчинення інших дій, наслідком яких може бути правове обмеження майна та/або майнових прав Товариства та/або закладів Товариства шкоди або збитків в будь-якій формі;
 6. корпоративних прав, які набуває або відчужує Товариство та/або будь-яких прав, що безпосередньо пов'язані з ними;
 7. об'єктів інтелектуальної власності та/або нематеріальних активів, які набуває або відчужує Товариство та/або будь-яких прав, що безпосередньо пов'язані з ними;
 8. земельних ділянок та/або будь-яких прав, що пов'язані з ними;
 9. договорів Товариства інших видів (в тому числі – декількох, пов'язаних між собою), вартісні показники кожного з яких (або декількох, пов'язаних між собою) на момент прийняття рішення про укладення або зміну чи припинення договору (здійснення правочину) перевищують 10 000 000 гривень або еквівалент цієї суми в іншій валюті за курсом Національного банку України на вищезазначений момент; правочини та/чи договори, зазначені в даному підпункті, вчинюються (здійснюються) від імені Товариства виключно на підставі та відповідно до попередніх прийнятих рішень Загальних зборів.
- 10.8. Повноваження Загальних зборів, передбачені п. 10.7. цього Статуту, здійснюються акціонером Товариства однією особою, якщо усі акції Товариства належать одній особі.
- 10.9. Рішення акціонера, який володіє усіма акціями Товариства, з питань, що належать до компетенції Загальних зборів, оформлюється ним письмово (у формі рішення) та засвідчується печаткою Товариства або нотаріально. Таке рішення акціонера має статус протоколу Загальних зборів.

СТАТТЯ 11. ДИРЕКЦІЯ ТОВАРИСТВА

- 11.1. Виконавчим органом Товариства, який здійснює управління його поточною діяльністю, є Дирекція Товариства. Дирекція Товариства обирається та відкликається Загальними зборами. Кількісний склад Дирекції Товариства визначається Загальними зборами.
- 11.2. До компетенції Дирекції належать вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Товариства, крім питань, що належать до виключної компетенції Загальних зборів.
- 11.3. Дирекція підзвітна та підконтрольна Загальним зборам, організовує виконання їх рішень.
- 11.4. Дирекція Товариства зберігає свої повноваження незалежно від утворення аваласій.
- 11.4.1. До складу Дирекції Товариства входять наступні її члени:
 - Директор;
 - Перший заступник Директора;
 - Інші члени Дирекції.
- 11.4.2. Перший заступник Директора, члени Дирекції обираються Загальними зборами терміном на 1 (один) рік.
- 11.4.3. Дирекцію Товариства очолює Директор, який обирається Загальними зборами терміном на 1 (один) рік.
- 11.5. Директор організовує роботу Дирекції, скликає засідання, забезпечує ведення протоколів засідань.
- 11.6. Директор має право без довіреності виконувати дії від імені Товариства у межах своєї компетенції, встановленої цим Статутом та Законом, директор не має права без попереднього отримання згоди (дозволу) Загальних зборів на витрату коштів Товариства і/або відчуження майна Товариства і/або вчинення правочинів від імені Товариства, зокрема укладення, зміну або розірвання договорів (контрактів, угод), сума (вартість, ціна) яких дорівнює або перевищує 10 000 000 грн. (однією операцією чи серією пов'язаних операцій) на момент вчинення правочину. В разі вчинення Директором такої витрати і/або відчуження і/або правочину без попереднього отримання згоди (дозволу) Загальних зборів такі витрати, відчуження або правочин є недійсними з моменту їх вчинення, в тому числі і у випадках, коли третя особа – контрагент Товариства знала чи за всіма обставинами не могла не знати про такі обмеження повноважень Директора, встановлені цим Статутом. Перший заступник Директора, як член Дирекції Товариства, має той самий обсяг повноважень, що й Директор, але зобов'язаний діяти виключно відповідно до рішень Дирекції, в тому числі представляти інтереси Товариства, вчиняти правочини від імені Товариства, підписувати фінансові документи від імені Товариства, видавати накази та давати розпорядження, обов'язкові для виконання всіма працівниками Товариства, з урахуванням обмежень, зазначених в попередньому абзаці цього пункту.
- 11.7. У разі неможливості виконання Директором своїх повноважень або його відсутності повноваження Директора до обрання Загальними зборами нового директора здійснює Перший заступник Директора на підставі положень цього Статуту та без необхідності прийняття додаткових рішень з цього питання Дирекцією Товариства.
- 11.8. До компетенції Дирекції Товариства відносяться:
 - затвердження в межах своєї компетенції положень, якими регулюються питання, пов'язані з діяльністю Товариства;
 - підготовка порядку денного Загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до порядку денного, крім скликання акціонерами позачергових Загальних зборів;

- прийняття рішення про проведення чергових та позачергових Загальних зборів на вимогу акціонерів або за пропозицією виконавчого органу товариства;
 - обрання рестраційної комісії, за винятком випадків, встановлених Законом України «Про акціонерні товариства»;
 - обрання аудитора Товариства та визначення умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;
 - визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядку та строків виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного п. 8.1.4. Статуту Товариства;
 - визначення дати складення переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення Загальних зборів та мають право на участь у Загальних зборах;
 - прийняття рішення про обрання оцінювача майна Товариства та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;
 - надсилання пропозицій акціонерам про придбання особою (особами, що діють спільно) зничного пакета акцій;
 - організації виконання рішень Загальних зборів;
 - затвердження кошторисів витрат, що фінансуються за рахунок прибутку Товариства;
 - розробка заходів по основних напрямках діяльності Товариства, визначених Загальними зборами;
 - розробка оперативних планів діяльності Товариства;
 - вирішення питань організації виробництва, постачання, збуту, фінансування, кредитування, розрахунки, обліку і звітності, оплати праці працівників Товариства, його філій, представництв, реалізації інвестиційної, технічної та цінової політики, ефективного витрачання коштів, трудового розпорядку та внутрішнього контролю;
 - вирішення питань поточного керівництва роботою внутрішніх структурних підрозділів, філій, представництв;
 - розклад матеріалів перевірок та ревізій, а також звітів керівників філій, представництв;
 - аналіз кварталних та річних звітів керівників філій, представництв Товариства в цілому і визначення заходів щодо підвищення ефективності господарської діяльності;
 - обґрунтування порядку розподілу прибутку та заходів по покриттю збитків;
 - підготовка пропозицій щодо визначення розміру дивідендів;
 - розробка пропозицій щодо внесення змін та доповнень до Статуту та інших нормативних актів Товариства;
 - внесення пропозицій про створення, реорганізацію та ліквідацію філій та представництв, розробка планів їх діяльності;
 - розробка пропозицій про придбання та реалізацію цінних паперів, в тому числі інших акціонерних товариств;
 - опосередне обговорення питань, які вносяться на порядок денний Загальних зборів;
 - здійснення підготовки річних та позачергових Загальних зборів, включаючи підготовку необхідних документів і пропозицій;
 - вирішення інших питань згідно з чинним законодавством та цим Статутом.
- 11.9. Роботою Дирекції Товариства керує Директор, який:
- Займає оперативне керівництво всією поточною діяльністю Товариства, його структурних підрозділів відповідно до рішень Загальних зборів та Дирекції;
 - Без довіреності діє від імені Товариства, представляє його в усіх закладах, установах і організаціях;
 - Складає фінансові плани Товариства та звіти про їх виконання;
 - Контролює режим праці та відпочинку персоналу Товариства;
 - Застосовує до працівників заходи заохочення та стягнення, відповідно до Правил внутрішнього розпорядку і Положення про персонал Товариства;
 - Приймає рішення і видає розпорядження з оперативних питань внутрішньої діяльності Товариства;
 - Бере участь у реалізації планів та заходів щодо навчання персоналу Товариства;
 - Здійснює підготовку матеріалів і пропозицій для розгляду Загальними зборами;
 - Здійснює дії, необхідні для досягнення цілей Товариства, за винятком тих, які, відповідно до цього Статуту, відносяться до виключної компетенції Загальних зборів;
 - На виконання рішень Загальних зборів, Дирекції, а також в процесі господарської діяльності видає накази, розпорядження, інші розпорядчі акти, які є обов'язковими для виконання всіма працівниками Товариства;
 - Без довіреності діє від імені Товариства, репрезентує його в усіх українських та іноземних установах, закладах і організаціях;
 - Складає фінансові плани Товариства і звіти про їх виконання;
 - Визначає принципи ціноутворення і маркетингової політики Товариства;
 - Контролює діяльність філій і представництв Товариства;
 - Затверджує функції відділів та служб Товариства;
 - Організує впровадження у виробництво нової техніки і прогресивних методів господарювання, створює організаційні і економічні передумови для високопродуктивної роботи Товариства;
 - Організує виконання виробничих програм, договірних та інших зобов'язань Товариства;
 - Контролює режим праці і відпочинку персоналу Товариства;
 - Укладає від імені Товариства колективний договір;
 - Затверджує штатний розклад Товариства;
 - У встановленому чинним законодавством порядку укладає і приймає індивідуальні трудові договори з працівниками Товариства, його філій і представництв; встановлює умови оплати праці;
 - Відраджує працівників Товариства на інші підприємства та організації;
 - Бере участь у реалізації планів та заходів щодо навчання персоналу Товариства;
 - Налагоджує юридичне, економічне, бухгалтерське та інформаційне забезпечення діяльності Товариства;
 - Організує підготовку матеріалів і пропозицій для розгляду Загальними зборами акціонерів;
 - Звітує перед Загальними зборами акціонерів з питань діяльності Дирекції;
 - Здійснює інші дії, необхідні для досягнення цілей Товариства, в межах своєї компетенції.
- 11.10. Кожний член Дирекції має право вимагати проведення засідання Дирекції Товариства та внести питання до порядку денного засідання. Засідання Дирекції Товариства скликаються Директором і проводяться не рідше одного разу на місяць і вважаються правомочними, якщо на них присутні не менше як 2/3 її членів. Рішення Дирекції Товариства приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів Дирекції. У разі розподілу голосів порівну голос Директора (або особи, що його замінює під час відсутності) є вирішальним. Позачергові засідання Дирекції Товариства скликаються на вимогу Директора, члена Дирекції.
- 11.11. Директор організує ведення протоколів засідань Дирекції Товариства та їх зберігання. Протокол засідання Дирекції підписується усіма учасниками засідання та надається для ознайомлення на вимогу члена Дирекції.
- 11.12. Загальні збори можуть ухвалити рішення про виконання функцій Дирекції Товариства одноосібно Директором Товариства без

11.13. Дирекція зобов'язана звітувати перед Загальними зборами за підсумками року.

СТАТТЯ 12. РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ (РЕВІЗОР) ТОВАРИСТВА

12.1.1. Для проведення перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства Загальні збори можуть обирати Ревізійну комісію (Ревізора).

12.1.2. Ревізійна комісія складається з 3 (трьох) осіб. Строк повноважень членів Ревізійної комісії (Ревізора) встановлюється на період до дати проведення чергових річних Загальних зборів.

12.1.3. Не можуть бути членами Ревізійної комісії (Ревізором):

- 1) Директор, члени Дирекції;
- 2) корпоративний секретар;
- 3) особа, яка не має повної цивільної дієздатності;
- 4) члени інших органів Товариства.

12.1.4. Члени Ревізійної комісії (Ревізор) не можуть входити до складу лічильної комісії Товариства.

12.1.5. Права та обов'язки членів Ревізійної комісії (Ревізора) визначаються чинним законодавством України, Статутом Товариства, а також договором, що укладається з кожним членом Ревізійної комісії (Ревізором).

12.1.6. Ревізійна комісія (Ревізор) має право висунути пропозиції до порядку денного Загальних зборів та вимагати скликання позачергових Загальних зборів. Члени Ревізійної комісії (Ревізор) мають право бути присутніми на Загальних зборах та брати участь в обговоренні питань порядку денного з правом дорадчого голосу.

12.1.7. Члени Ревізійної комісії (Ревізор) мають право брати участь у засіданнях Дирекції Товариства.

12.2. Перевірка фінансово-господарської діяльності Товариства за результатами фінансового року може здійснюватися Ревізійною комісією (Ревізором), якщо вона буде обрана у відповідності до цього Статуту.

12.2.1. Ревізійна комісія (Ревізор) проводить перевірку фінансово-господарської діяльності Товариства за результатами фінансового року.

12.2.2. За підсумками перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства за результатами фінансового року Ревізійна комісія (Ревізор) готує висновок, в якому містяться інформація про:

- підтвердження достовірності та повноти даних фінансової звітності за відповідний період;
- факти порушення законодавства під час проведення фінансово-господарської діяльності, а також встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

12.2.3. Перевірка фінансово-господарської діяльності Товариства проводиться Ревізійною комісією (Ревізором), а в разі її відсутності - аудитором. Така перевірка проводиться з ініціативи Ревізійної комісії (Ревізора), за рішенням Загальних зборів, Дирекції Товариства або на вимогу акціонерів (акціонера), які (який) на момент подання вимоги сукупно є власниками (власником) більше 10 відсотків простих акцій Товариства. Незалежно від наявності Ревізійної комісії (ревізора) у Товаристві спеціальна перевірка фінансово-господарської діяльності Товариства може проводитися аудитором на вимогу та за рахунок акціонерів (акціонера), які (який) на момент подання вимоги сукупно є власниками (власником) більше 10 відсотків простих акцій Товариства.

СТАТТЯ 13. ПОЧЕСНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ТОВАРИСТВА

13.1. З метою збереження та примноження кращих традицій сільськогосподарського виробництва, наступності, сприяння розвитку міжнародної співпраці, надання допомоги в питаннях вирощування рослин та цукроваріння, наукової роботи в Товаристві може бути передбачена посада Почесного Президента Товариства.

13.2. На посаду Почесного Президента Товариства може бути обрана (призначена) особа, яка має видатні або значні професійні досягнення, суспільне визнання у сфері аграрного виробництва та цукроваріння. Функції Почесного Президента Товариства здійснюються особою лише за наявності її згоди та безоплатно. Призначення на посаду Почесного Президента Товариства здійснюється Загальними зборами.

13.3. Почесний Президент Товариства не є посадовою особою Товариства. Почесний Президент Товариства (за згодою) виконує представницькі функції в міжнародних організаціях та установах, українських державних та недержавних інституціях, може брати участь в роботі органів Товариства без права вирішального голосу з питань виробничої діяльності Товариства.

13.4. Почесний Президент Товариства не має права впливати на органи Товариства під час здійснення ними організаційно-розпорядчих, адміністративно-господарських або контрольних функцій, а також не має права втручатися в оперативно-господарську та фінансово-економічну діяльність Товариства. Крім того, Почесний президент Товариства не має права вливати на результати голосування та рішення органів управління Товариства, укладання договорів і контрактів, які дають можливість визначити умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління Товариства.

СТАТТЯ 14. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТУТУ ТОВАРИСТВА

14.1. Внесення змін до Статуту Товариства є компетенцією вищого органу Товариства – Загальних зборів. Установчим документом Товариства є Статут.

14.2. Рішення Загальних зборів щодо внесення змін до Статуту приймається більш як трьома чвертями голосів акціонерів, які зареєструвалися для участі у Загальних зборах та є власниками голосуючих з цього питання акцій.

14.3. Для внесення необхідних змін до державного реєстру Товариство зобов'язане повідомити орган, що провів реєстрацію, про зміни, які сталися в цьому Статуті.

14.4. Зміни до Статуту Товариства набирають чинності для третіх осіб з дня їх державної реєстрації, а у випадках, встановлених законом, - з дати повідомлення органу, що здійснює державну реєстрацію, про такі зміни.

СТАТТЯ 15. ПРИПИНЕННЯ ТОВАРИСТВА

15.1. Товариство припиняється в результаті передачі всього свого майна, прав та обов'язків іншим підприємницьким товариством - правонаступником (шляхом злиття, приспівання, поділу, перетворення) або в результаті ліквідації.

15.2. Добровільне припинення Товариства здійснюється за рішенням Загальних зборів у порядку, передбаченому Законом України «Про акціонерні товариства», з дотриманням умов, встановлених Цивільним кодексом України та інших актів законодавства. Інші підстави та порядок припинення Товариства визначаються законодавством України.

ПІДПИС:

Акціонер

товариство з обмеженою відповідальністю «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО» в особі генерального директора Є.Є.Сасика, який діє на відставі статуту та Протоколу загальних зборів ТОВ «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО» б/н від 17.09.2013 року, б/н від 04.10.2013 року, рішення від 29.04.2016 року

Місто Київ 11

-в. Україна дев'ятого червня дві тисячі шістнадцятого року.
 Я, Черкасова Н. Б., приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, засвідчую справжність підпису
 Генерального директора ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО» Сасма
 Світлана Євгенівна, який зроблено у мої присутності.

Особу представника встановлено, його дієздатність та повноваження перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за № 1519

Стягнуто плати згідно ст.31

Закону України "Про нотаріат"

Приватний нотаріус Черкасова Н. Б.

Всього прошито,
 пронумеровано і
 скріплено печаткою
 11 (одинадцять)
 аркушів.
 Приватний нотаріус
 Черкасова Н. Б.

Додаток Б

КАРМІКА_НАКАЗ

НАКАЗ N _____
ПРО ОБЛКОВУ ПОЛІТИКУ
та ОРГАНІЗАЦІЮ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

М.(снт.) _____ "___" _____ 200_р.

Основні відомості про підприємство:

Дата реєстрації: "___" _____ 200_ року та № Свідоцтва _____
 Ідентифікаційний код: _____
 Організаційно-правова форма підприємства _____
 Основний вид господарської діяльності (не більше 3-х.) _____
 Неосновний вид господарської діяльності (не більше 5-ти) _____
 Найвність філіалів, представництв, інших підрозділів _____
 Юридична адреса: _____

Фактична адреса: _____

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до норм частини 5 статті 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності **наказую:**

- 1.1. Застосовувати при обліку господарських операцій необхідні норми відповідних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО), затверджених Міністерством фінансів України на виконання Програми реформування бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.98 р. № 1706, Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, а також застосовувати норми інших дійсних нормативних актів України.
- 1.2. На підставі терміну «національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку», наведеного у статті 1 вищезазначеного Закону, за відсутності доречно-необхідних норм П(С)БО застосовувати належні норми системи міжнародних стандартів обліку та звітності МСБО-МСФО (IAS-IFRS).
- 1.3. Ураховуючи положення параграфу 22 Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 (IAS 1), застосовувати ті професійні судження та положення систем обліку, які найадекватніше характеризують фінансовий стан і не суперечать загальним принципам системи П(С)БО і IAS-IFRS.

2. ОБЛКОВА ПОЛІТИКА:

- 2.1. Поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку (П(С)БО 1) - встановити у розмірі:
 - для відображення витрат минулих періодів – 1000,00 грн.;
 - для переоцінки основних засобів – 10 відсотків (тобто: якщо залишкова вартість основного засобу відрізняється від справедливої вартості на дату балансу);
 - в інших випадках - 10 грн.

2.2. Облік необоротних активів:

2.2.1. Терміни корисного використання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів встановлюються на засіданні спеціально створеної постійно діючої виробничої комісії на підставі технічних паспортів та іншої документації, з урахуванням вимог пп. 145.1 ПКУ та додатку №17 (до даного наказу).

Основні засоби (П(С)БО 7; пп. 14.1.138 ПКУ).

2.2.2. До основних засобів відносити матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання яких складає більше 1 року та вартість якого (без ПДВ) більше 2 500 грн. за одиницю. Програме забезпечення та інші інформаційні системи, придбані з обладнанням, електронно-обчислювальними машинами, іншими машинами для автоматичного оброблення інформації беруться на облік у складі таких основних засобів (145.1.1 ПКУ).

2.2.3. Одиницею бухгалтерського обліку основних засобів вважати об'єкт основних засобів. Якщо один об'єкт основних засобів складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожна з цих частин може визнаватися в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів (п.4 П(С)БО 7).

2.2.4. Первісна вартість об'єкта основних засобів у випадку, якщо при його придбанні був здійснений розрахунок у грошовій формі, формується з урахуванням норм п. 8 - 9 П(С)БО 7. Первісна вартість об'єкта основних засобів, при придбанні яких були здійснені розрахунки в не грошовій формі (у т.ч., отриманих як внесок до статутного капіталу й у вигляді подарунка), визначається з урахуванням п. 10 - 13 П(С)БО 7.

2.2.5. Необоротні активи, які визнані утримуваними для продажу (далі - УДП), припиняють визнаватися у складі необоротних активів..

2.2.6. Нарахування амортизаційних відрахувань по основних засобах здійснювати за прямолінійним методом відповідно до пункту 29 П(С)БО 7:

- річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів.
- місячна сума амортизації визначається діленням річної суми амортизації на 12. Сума, яка підлягає амортизації, визначається як різниця між первісною вартістю об'єкта основних засобів та його ліквідаційною вартістю.

2.2.7. Ліквідаційна вартість основних засобів дорівнює 0,00 грн.

2.2.8. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання. Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів (в т.ч. у зв'язку з визнанням необоротним активом або групою вибуття, призначених для продажу), переведення його на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію.

2.2.9. Амортизація об'єкта основних засобів, після встановлення нового строку корисного використання, нараховується починаючи з місяця, наступного за місяцем зміни строку корисного використання, виходячи з нового строку корисного використання.

2.2.10. Переоцінку об'єктів основних засобів здійснювати раз на рік у випадках, коли за результатами річної інвентаризації встановлено, що залишкова вартість об'єкту основних засобів істотно відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу (п.16 П(С)БО 7). У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

Перевищення сум попередніх дооцінок над сумами попередніх уцінок об'єкта основних засобів відносити на нерозподілений прибуток у разі вибуття такого об'єкта основних засобів.

- 2.2.11. Витрати, пов'язані із поліпшенням стану об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, реконструкція тощо), які призведуть до зростання майбутніх економічних вигод, очікуваних від використання об'єкта, відносити на збільшення первісної вартості основних засобів після їх введення в експлуатацію (п. 14 П(С)БО 7).
- 2.2.12. Витрати, що виконані з метою підтримання об'єкта (капітальний та поточний ремонт, технічне обслуговування) у робочому стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включати до складу витрат (п. 15 П(С)БО 7).
- 2.2.13. У випадку збільшення строку корисного використання внаслідок проведеного капітального ремонту, - витрати на такий ремонт відносити на збільшення первісної вартості основних засобів після їх введення в експлуатацію (п. 14 П(С)БО 7). В такому випадку підставою для виключення витрат на капітальний до первісної вартості основних засобів є висновок створеної постійно діючої виробничої комісії.
- 2.2.14. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів відносити матеріальні активи, строк корисного використання (експлуатації) яких більше 1 року та вартість (без ПДВ) менше 2 500 грн. за одиницю (п. 5 П(С)БО 7, **п.п. 14.1.138 ПКУ**).
- 2.2.15. Амортизацію по малоцінних необоротних матеріальних активах і бібліотечних фондах нараховувати в першому місяці відпуску зі складу в експлуатацію в розмірі 100 % вартості такого об'єкту (п. 27 П(С)БО 7, **п.п. 145.1.6 ПКУ**). Здійснювати обов'язкове ведення кількісного обліку малоцінних необоротних матеріальних активів у розрізі матеріально відповідальних осіб до моменту їх повної ліквідації (списання з балансу).

Нематеріальні активи (П(С)БО 8, п.п. 14.1.120 ПКУ).

- 2.2.16. На облік у складі нематеріальних активів брати: придбані права на володіння, користування та розпорядження об'єктами нематеріальних активів.
- 2.2.17. Програмне забезпечення та інші інформаційні системи, придбані з обладнанням, електронно-обчислювальними машинами, іншими машинами для автоматичного оброблення інформації не беруться на облік у складі нематеріальних активів (**145.1.1 ПКУ**). Програмне забезпечення (комп'ютерні програми, окрім антивірусних програм, які щороку поновляються - **п.26 П(С)БО 8, п.п. 145.1.1 ПКУ**) обліковувати на субрахунок 125 "Авторське право та суміжні з ним права".
- 2.2.18. Придбаний або отриманий нематеріальний актив відображати в балансі, якщо існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена.
- 2.2.19. Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю.
- 2.2.20. Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс) із застосуванням прямолінійного методу та з урахуванням вимог п.п. 145.1 ПКУ.**
- 2.2.21. Ліквідаційна вартість нематеріальних активів дорівнює 0,00 грн.
- 2.2.22. Встановити граничні строки введення в дію придбаних ОЗ, МНМА, НА, які з метою використання по первісному призначенню не потребують додаткових дій (монтажу і т.п.), - не більше 1-го календарного місяця з дати придбання.

Орендовані необоротні активи (П(С)БО 14).

- 2.2.23. Об'єкти фінансової оренди у Орендаря обліковуються на відповідних субрахунках 10-го рахунку.
- 2.2.24. Витрати Орендаря на поліпшення об'єкта фінансової оренди (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводять до збільшення майбутніх економічних вигод, які первісно очікувалися від його використання, відносити на збільшення первісної вартості основних засобів після їх введення в експлуатацію (п. 6 П(С)БО 14).
- 2.2.25. Амортизація об'єкта фінансової оренди нараховується орендарем протягом періоду очікуваного використання активу прямолінійним методом відповідно до пункту 29 П(С)БО 7.
- 2.2.26. Об'єкт операційної оренди відображається орендарем на позабалансовому рахунку бухгалтерського обліку за вартістю, вказаною в угоді про оренду (п. 8 П(С)БО 14).
- 2.2.27. Витрати орендаря на поліпшення об'єкта операційної оренди (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводять до збільшення майбутніх економічних вигод, які первісно очікувалися від його використання, відображаються орендарем як капітальні інвестиції у створення (будівництво) інших необоротних матеріальних активів (п. 8 П(С)БО 14).
- 2.2.28. Період очікуваного використання орендованих основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів після проведення поліпшення таких об'єктів встановлюються на засіданні спеціально створеної постійно діючої виробничої комісії на підставі технічних паспортів та іншої документації, з урахуванням строку дії відповідного договору оренди та вимог додатку №17 (до даного наказу).
- 2.2.29. Амортизація витрат на поліпшення об'єкту оперативної оренди нараховується Орендодавцем протягом періоду очікуваного використання активу (але не більше строку дії договору оперативної оренди) прямолінійним методом відповідно до пункту 29 П(С)БО 7.
- 2.2.30. Витрати орендаря, понесені у зв'язку з підтриманням об'єкта оренди в робочому стані (технічне обслуговування, ремонт) включаються до складу витрат.

2.3. Облік запасів (П(С)БО 9):

- 2.3.1. За одиницю обліку запасів прийняти найменування окремого запасу.
- 2.3.2. Запаси визнавати активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.
- 2.3.3. Запаси відображати в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.
- 2.3.4. Вибуття запасів проводити за методом середньозваженої собівартості. Оцінка за середньозваженою собівартістю проводиться щодо кожної одиниці запасів діленням сумарної вартості залишку таких запасів на початок звітного місяця і вартості одержаних у звітному місяці запасів на сумарну кількість запасів на початок звітного місяця і одержаних у звітному місяці запасів.
- 2.3.5. Визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів здійснювати щомісячно.
- 2.3.6. Транспортно-заготівельні витрати (далі - ТЗВ), пов'язані з придбанням запасів, відносити на вартість тих запасів, у зв'язку з придбанням яких ці витрати понесені. Перелік запасів, на вартість яких відносяться транспортно-заготівельні витрати:
- сировина (зерно, насіння);
 - покупна продукція переробки цукрового буряка;
 - покупні корма;
 - мінеральні добрива та засоби захисту рослин;
 - паливо і мастильні матеріали;
 - молоді тварини (покупний).

В інших випадках ТЗВ відносити на витрати періоду як загально-виробничі.

- 2.3.7. Малоцінні та швидкозношувальні предмети (МШП) визначати по строку служби менше одного року і за ціною менше 1 000 грн (без ПДВ).
- 2.3.8. При видачі МШП в експлуатацію їх вартість списується на витрати періоду, та ведеться аналітичний облік по кількості МШП в підзвіті конкретного працівника.

2.4. Дебіторська заборгованість (П(С)БО 10).

- 2.4.1. Дебіторську заборгованість визнавати активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і її можливо достовірно визначити. В балансі дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, визнавати по чистій вартості, що дорівнює сумі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів.
- 2.4.2. Поточну дебіторську заборгованість строком виникнення більше 1-го року вважати сумнівною (окрім заборгованості, яка по інших причинах класифікується як сумнівна, - таку дебіторську заборгованість визнавати сумнівною незважаючи на строки її виникнення).
- 2.4.3. Величину резерву сумнівних боргів визначати за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості (п.8 П(С)БУ 10).
- 2.4.4. Виключення безнадійної дебіторської заборгованості з активів здійснювати з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів за рішенням керівництва (відповідно до наказу по підприємству на списання простроченої дебіторської заборгованості відповідно до даних інвентаризації розрахунків з контрагентами). У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійну дебіторську заборгованість списувати з активів на інші операційні витрати.
- 2.4.5. Суму відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включати до складу інших операційних доходів.
- 2.4.6. Поточну дебіторську заборгованість, щодо якої створення резерву сумнівних боргів не передбачено, у разі визнання її безнадійною списувати з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат за рішенням керівництва (відповідно до наказу по підприємству на списання простроченої дебіторської заборгованості відповідно до даних інвентаризації розрахунків з контрагентами).
- 2.4.7. Довгострокову дебіторську заборгованість (продаж на умовах товарного кредиту), на яку нараховуються проценти, відображати в балансі за їхньою теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від виду заборгованості та умов її погашення (п.12 П(С)БО 10).
- 2.4.8. Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображати на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

2.5. Зобов'язання (П(С)БО 11)

- 2.5.1. Зобов'язання визнавати, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його суму включати до складу доходу звітного періоду.
- 2.5.2. Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображати в балансі за їх теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання.
- 2.5.3. Частина довгострокових зобов'язань, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображати на ту саму дату в складі поточних зобов'язань.
- 2.5.4. З метою рівномірного включення майбутніх витрат до витрат звітного періоду створювати забезпечення на:
 - виплату відпусток працівникам підприємства;

Залишок забезпечення на оплату відпусток, включаючи відрахування на державне соціальне страхування з цих сум, станом на кінець звітного року визначається за розрахунком, який базується на кількості днів невикористаної працівниками підприємства щорічної відпустки та середньоденної оплати праці працівників. Середньоденна оплата праці визначається відповідно до законодавства (п. 11.10 Інструкції по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженої наказом Мінфіну від 11.08.94 р. № 69).

2.6. Фінансові інвестиції (П(С)БО 12)

- 2.6.1. Первісну вартість фінансових інвестицій у бухгалтерському обліку формувати відповідно до вимог пп. 4 - 7 П(С)БО 12.
- 2.6.2. Фінансові інвестиції на дату балансу обліковувати відповідно до груп:
- довгострокові фінансові інвестиції в статутні капітали дочірніх підприємств - за методом участі в капіталі;
 - інвестиції, придбані для подальшого продажу або їх повного погашення, - за методом амортизованої вартості.

2.7. Облік доходів (П(С)БО 15)

- 2.7.1. Доходи в бухгалтерському обліку відображати з урахуванням норм, установлених П(С)БО 15.
- 2.7.2. Дохід від реалізації продукції (товарів, інших активів) визнавати в момент відвантаження її покупцям з дотриманням вимог п. 8 П(С)БО.
- 2.7.3. Оцінку ступеня завершеності операції з надання послуг (виконання робіт) здійснювати шляхом вивчення виконаної роботи, при цьому в бухгалтерському обліку доходи відображати у звітному періоді підписання акта наданих послуг (виконаних робіт).

2.8. Облік витрат (П(С)БО 16)

- 2.8.1. Витрати відображати у бухгалтерському обліку з урахуванням вимог П(С)БО 16.
- 2.8.2. Для сільськогосподарських підприємств, окрім П(С)БО 16 витрати відображати з урахуванням норм П(С)БО 30 та Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Мінґрополітики України від 18.05.2001 N132 (зі змінами та доповненнями).
- 2.8.3. Бухгалтерський облік витрат вести з використанням рахунків класу 9 «Витрати діяльності».
- 2.8.4. До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) включати (рахунок 23):
- прямі матеріальні витрати (без зворотних відходів);
 - прямі витрати на оплату праці;
 - відрахування на соціальні заходи;
 - інші прямі витрати;
 - загальновиробничі (розраподілені) витрати.
- Загальновиробничі витрати розподіляти на кожну одиницю виробництва.
- 2.8.5. До виробничої собівартості сільськогосподарської продукції (робіт, послуг) включати (рахунок 23):
- Продукції рослинництва (субрахунок 2311, відповідно до Методики формування собівартості продукції сільського господарства, затвердженої на підприємстві):*
- витрати на оплату праці;
 - нарахування на оплату праці;
 - насіння та посадковий матеріал;

- паливо та мастильні матеріали;
- добрива (органічні та мінеральні);
- засоби захисту рослин;
- роботи та послуги сторонніх організацій (якщо визначено конкретне «поле»);
- інші прямі витрати, понесені безпосередньо у виробничому процесі;
- орендна плата за землю;
- страхові платежі по страхуванню посівів с-г-культур;
- витрати по утриманню комбайнів по видам: зернозбиральні; кормозбиральні; бурякозбиральні (в т.ч. амортизація комбайнів);
- загально-виробничі (розподілені) витрати.

Продукції тваринництва (субрахунок 2312, відповідно до Методики формування собівартості продукції сільського господарства, затвердженої на підприємстві):

- витрати на оплату праці;
- нарахування на оплату праці;
- паливо та мастильні матеріали;
- корма;
- ветмедикаменти;
- електроенергія;
- надіж тварин – молодяку в межах норм природного убутку;
- роботи та послуги сторонніх організацій – якщо визначено конкретне «поле»;
- амортизація ОЗ, які безпосередньо задіяні для створення продукції (робіт, послуг);
- інші прямі витрати, понесені безпосередньо у виробничому процесі;
- загально-виробничі (розподілені) витрати.

2.8.6. До виробничої собівартості продукції переробки цукрового буряка включати (рахунок 2313, відповідно до Методики формування собівартості продукції сільського господарства, затвердженої на підприємстві):

- витрати на оплату праці;
- нарахування на оплату праці;
- сировина та допоміжні матеріали;
- паливо та мастильні матеріали;
- електроенергія;
- втрати сировини та допоміжних ТМЦ в межах норм природного убутку;
- роботи та послуги сторонніх організацій;
- амортизація ОЗ, які безпосередньо задіяні для створення продукції (робіт, послуг);
- інші прямі витрати, понесені безпосередньо у виробничому процесі;
- загально-виробничі (розподілені) витрати.

Загально-виробничі витрати рослинництва, тваринництва та переробки цукрового буряка розподіляти на кожну одиницю виробництва. За основу розподілу прийняти суму прямих витрат на кожну одиницю виробництва.

2.8.7. Затвердити перелік змінних загально-виробничих витрат (рахунок 91, відповідно до Методики формування собівартості продукції сільського господарства, затвердженої на підприємстві):

- оплата праці працівників, які займаються обслуговуванням обладнання;
- нарахування на оплату праці працівників, які займаються обслуговуванням обладнання;
- витрати на утримання й експлуатацію машин та обладнання (в т.ч. машино-тракторного парку, окрім комбайнів), включаючи вартість мастильних та інших

- матеріалів, необхідних для підтримки обладнання в робочому стані;
- вартість витраченого палива, енергії, води та інших ресурсів;
- послуги сторонніх організацій;
- роботи власної сільгосптехніки
- гужовий транспорт;
- роботи власного автопарку;
- страхові платежі;
- інші загальновиробничі витрати.

2.8.8. Затвердити перелік постійних загальновиробничих витрат (рахунок 91, відповідно до Методики формування собівартості продукції сільського господарства, затвердженої на підприємстві):

- витрати на управління виробництвом (оплата праці апарату управління цехами і дільницями, відрахування до фондів обов'язкового страхування, витрати на відрядження зазначеного персоналу тощо);
- амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення (машино-тракторного парку (окрім комбайнів), цехів тощо);
- орендна плата ОЗ загальновиробничого призначення;
- витрати на утримання й експлуатацію виробничих приміщень, включаючи витрати на утримання будівлі, споруд та інвентарю виробничих цехів, утримання системи опалення, каналізації, ліній електропередач тощо;
- витрати на ремонт основних засобів, включаючи вартість використаних матеріалів, заробітну плату працівників і відрахування на обов'язкове страхування;
- витрати на вдосконалення технологій та організації виробництва;
- витрати на охорону праці та техніку безпеки, на охорону навколишнього середовища;
- інші загальновиробничі витрати.

2.9. Облік біологічних активів (для сільгосп підприємств) (П(С)БО 30).

Об'єктом обліку біологічних активів вважати:

2.9.1. В рослинництві:

Поточні біологічні активи рослинництва:

Озима пшениця, яра пшениця,
озимий ріпак, ярий ріпак,
озимий ячмінь, ярий ячмінь,
соя,
однорічні трави,
кукурудза на силос, кукурудза на зерно,
гірчиця,
цукровий буряк,
овес
овочі.

Довгострокові біологічні активи рослинництва:

Багаторічні трави
Сад.

2.9.2. В тваринництві:

Довгострокові біологічні активи тваринництва:

Корови основного стада, бички-плідники (м'ясний і молочний напрям);
Копі робочі;
Вівці
Свиноматки, кабани-плідники, хряки

Короткострокові біологічні активи тваринництва:

Бички до 6 міс, Бички 6- 12 міс, Бички 1-2 роки,
Телички до 6 міс, Телички 6-12 міс, Телички 1-2 роки,
Нетелі, корови-первістки.
Корови на відгодівлі,
Лошата
Молодняк овець
Поросята до 2 міс, Поросята 2-4 міс, Поросята 4-6 міс,
Свині на відгодівлі, Свині ремонтні,
Хряки ремонтні
Бджолосім'я

- 2.9.3. Об'єктом обліку незрілих довгострокових біологічних активів у рослинництві є біологічні активи, що не здатні давати сільгоспродукцію та/або додаткові біологічні активи певної якості (сади, виноградники, ягідники, що не досягли плодоносного віку).
- 2.9.4. Біологічні активи оцінювати:
- по рослинництву – на дату початку збирання врожаю та на дату **проміжного та** річного балансу;
 - по тваринництву – **при первинному визнанні та** на дату **проміжного та** річного балансу.
- 2.9.5. При первинному визнанні та на дату **проміжного та** річного балансу біологічні активи та сільськогосподарську продукцію оцінювати по справедливій вартості, зменшеній на очікувані витрати на місці продажу, із зазначенням вартісного та кількісного вираження. Оцінку біологічних активів і сільськогосподарської продукції для цілей бухгалтерського обліку та звітності, здійснювати на підставі принципу обачності в обліку за рішенням комісії з визначення та документального підтвердження справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції (див. розділ 3).
- 2.9.6. У разі неможливості визначення справедливої вартості біологічні активи визнаються та відображаються за первісною вартістю (по власних договорах, приймальних квитанціях), крім поточних біологічних активів рослинництва, які визнаються і відображаються як незавершене виробництво.
- 2.9.7. Сільськогосподарську продукцію після її первісного визнання оцінювати та відображати відповідно до вимог П(С)БО 9 «Запаси».
- 2.9.8. Оцінку вибуття запасів та сільськогосподарської продукції здійснювати щомісяця відповідно до П(С)БО 9 за методом середньозваженої вартості. При цьому одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати кожну одиницю запасів.
- 2.9.9. Загальногосподарські витрати тваринництва розподіляти щомісяця на кожну одиницю виробництва з використанням бази розподілу - суми прямих витрат на кожну одиницю виробництва.
- 2.9.10. Загальногосподарські витрати рослинництва розподіляти в кінці звітного року на кожну одиницю виробництва з використанням бази розподілу - суми прямих витрат на кожну одиницю виробництва.
- 2.9.11. Витрати на виробництво сільськогосподарської продукції групувати по статтям калькуляції, передбаченим п. 3.6 «Методичних рекомендацій по плануванню, обліку та калькулюванню собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств», затверджених наказом Мінагрополітики від 18.05.08 р., №132 (склад статей визначати згідно з п.3.7-3.21 цих рекомендацій) та **відповідно до вимог Методики формування собівартості продукції сільськогосподарства, затвердженої на підприємстві.**

- 2.9.12. Витрати на виробництво продукції переробки цукрового буряка групувати по статтям калькуляції, передбаченим розділом 3 «Методичних рекомендацій з питань планування, обліку та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в цукровій промисловості», затверджених наказом Мінагрополітики, Державного Департаменту продовольства від 04.02.03 р., №3 та відповідно до вимог Методики формування собівартості продукції сільського господарства, затвердженої на підприємстві.

2.10. Облік фінансових витрат (П(С)БО 31).

- 2.10.1. Не вважати кваліфікаційними активами біологічні активи та сільськогосподарську продукцію, відповідно, не капіталізувати фінансові витрати на створення біологічних активів та виробництво сільськогосподарської продукції (відповідно до норм п.1.8 Методичних рекомендацій по бухгалтерському обліку фінансових витрат, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 01.11.2010 р. № 1300 від та пп. 2.9.3-2.9.5 даного наказу про облікову політику).
- 2.10.2. Визнавати кваліфікаційними активами необоротні та оборотні активи підприємства, на створення яких необхідно не менше 12-ти місяців. Визнання кваліфікаційних активів проводити наказом по підприємству.
- 2.10.3. Капіталізацію фінансових витрат здійснювати відповідно до вимог П(С)БО № 31.
- 2.10.4. Фінансові витрати відображати в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності відповідно до вимог П(С)БО № 31 та Методичних рекомендацій по бухгалтерському обліку фінансових витрат.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО ОБЛІКУ

І ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

- 3.1. Затвердити робочий План рахунків, приймаючи за основу «План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 N 291.
- 3.2. Установити, що підприємство веде синтетичний облік (головну книгу) згідно з робочим Планом рахунків (Додаток № 1).
- 3.3. У бухгалтерії товариства застосовувати комп'ютерну форму ведення бухгалтерського обліку з використанням програмного забезпечення «1С:Бухгалтерія».
- 3.4. Відповідальність за рівень відповідності реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації, передбаченого цією комп'ютерною програмою, вимогам законодавства покласти на головного бухгалтера та головного економіста.
- 3.5. Центрами обліку витрат є витратні підрозділи (Додаток № 2). Загальні витрати по підприємству акумулювати на підрозділі «Керівництво» (наприклад: податки, інформаційні послуги, підписка періодичних видань, послуги банку, відсотки за кредитами і т.п.).
- 3.6. **Проведення інвентаризації**
- 3.6.1. З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і звітності проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до вимог ст. 10 Закону про бухгалтерський облік та інших нормативних документів, зокрема «Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків», затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11 серпня 1994 р. N 69.

- 3.6.2. Створити постійно діючу інвентаризаційну комісію в складі згідно з Додатком № 4.
- 3.6.3. Проводити інвентаризацію за період та в строки відповідно до додатку № 5 по наступним об'єктам інвентаризації:
 - по запасам;
 - по необоротним активам;
 - по дебіторській заборгованості;
 - по грошовим коштам.
- 3.6.4. За 10 днів до початку планової інвентаризації видавати наказ «Про проведення інвентаризації» із зазначенням строків, порядку проведення, складу інвентаризаційної комісії, переліку об'єктів інвентаризації, місця проведення інвентаризації.
- 3.6.5. Порядок проведення інвентаризації, оформлення результатів інвентаризації, порядок урегулювання інвентарних різниць, проводити згідно з вимогами «Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків», затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11 серпня 1994 р. № 69.

3.7. Графік документообігу

- 3.7.1. Графік документообігу підприємства (Додаток 6) затвердити, враховуючи вимоги щодо строків подання управлінської звітності.
- 3.7.2. Установити для підрозділів підприємства терміни подання внутрішньої звітності до централізованої бухгалтерії (Додаток 7)
- 3.7.3. Установити, що підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які встановлюють факт здійснення господарських операцій згідно зі ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року за № 996-ХІУ.
- 3.7.4. Первинні документи, які неправильно або неповністю оформлені, не є дійсними, і в обліку не відображаються.
- 3.7.5. Відповідальність за несвочасне складання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи.
- 3.7.6. Затвердити наступний порядок обробки первинних документів:
 - перевірка правильності оформлення згідно нормативних актів бухгалтерської звітності;
 - заповнення реєстрів по видах первинної документації;
 - здача до бухгалтерії з подальшим синтетичним обліком даних, які містять первинні документи;
 - аналітичний облік даних по первинній документації.
- 3.7.7. Установити відповідальність посадових осіб за підпис первинних документів та зразки підписів згідно з Додатком № 9.
- 3.7.8. Надати право підпису фінансової, податкової та статистичної звітності директору підприємства, заступнику директора по фінансам та економіці та головному бухгалтеру підприємства.
- 3.7.9. Установити відповідальність за якість та своєчасність складання звітності (враховуючи вимоги щодо строків подання управлінської звітності) (Додаток 10):
 - фінансової;
 - статистичної;
 - іншої.
- 3.7.10. Установити наступні строки закриття робочої бази:
 - щомісячно – 21-го числа місяця, наступного за звітним, при цьому закриваються всі рахунки 7-го класу та 9-го класу (крім рахунку 91 «Загальновиробничі витрати»);
 - в кінці року – 20 лютого року, наступного за звітним.

- 3.7.11. Призначити відповідальних осіб (Додаток № 11) за:
- видачу дозволу на реалізацію продукції, майна та цінностей підприємства;
 - виписку доручень на отримання товарно-матеріальних цінностей;
 - облік і зберігання бланків суворої звітності;
 - здійснення виробничого контролю.
- 3.7.12. Призначити матеріально-відповідальних осіб, з якими мають бути укладені договори матеріальної відповідальності. (Додаток № 12) за:
- грошові цінності,
 - бланки суворої звітності;
 - товарні цінності;
 - готову продукцію;
 - майно, яке знаходиться в підрозділах.
- 3.7.13. Заборонити видачу товарно-матеріальних цінностей не матеріально-відповідальним особам.
- 3.8. Створити постійно діючу комісією з визначення та документального підтвердження справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції в кількості 3-х осіб в складі згідно Додатка № 18. Документальним підтвердженням справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції вважаються довідки органів статистичного управління, дані Інтернет-мережі (інформація сайтів товарних бірж, агро бірж, тощо), або дані приймальних квитанцій, наданих переробними підприємствами.
- 3.9. Створити постійно діючу комісією з визначення строків корисного використання основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів в кількості 3-х осіб в складі згідно Додатка № 17 (лист «Склад комісії»).
- 3.10. Зобов'язати комісію:
- визначати строки корисного використання придбаних необоротних активів з урахуванням технічної документації та мінімально допустимих строків їх амортизації, визначених пп. 145.1 Податкового кодексу України;
 - раз в рік, після проведення річної інвентаризації необоротних активів, переглядати строки корисного використання ОЗ. При цьому, визначати нові строки корисного використання для тих ОЗ, строк корисного використання по яким вже закінчився, але такі необоротні активи знаходяться в робочому стані і використовуються по первісному призначенню;
 - визначати універсальні строки корисного використання для однакових ОЗ групи відповідно додатка № 17, але з урахуванням умов використання ОЗ та мінімально допустимих строків їх амортизації, визначених пп. 145.1 Податкового кодексу України;
 - визначати строки корисного використання у разі збільшення строку корисного використання внаслідок проведеного капітального ремонту ОЗ відповідно до п.2.2.13 даного наказу;
 - визначати період очікуваного використання орендованих основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів після проведення поліпшення таких об'єктів відповідно до п.2.2.27 даного наказу.

4. ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК (для платників податку на прибуток):

- 4.1. Обов'язки з ведення податкового обліку покласти на заступника головного бухгалтера.
- 4.2. Установити порядок накопичення даних про валові доходи та валові витрати в цілях оподаткування згідно з первинними документами, які відображають здійснення господарських операцій без додаткових записів в системі реєстрів і рахунків бухгалтерського обліку.
- 4.3. Амортизацію основних засобів (за винятком МНМА) здійснювати із застосуванням норм ст.144,145 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.

- 4.4. Амортизацію малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) нараховувати в розмірі 100 % вартості в першому місяці їх відпуску зі складу в експлуатацію відповідно до пп.145.1.6 Податкового кодексу України.
- 4.5. Розрахунки з контрагентами вести в розрізі окремих договорів.
- 4.6. Призначити відповідальними за виписку податкових накладних по ПДВ і ведення реєстру податкових накладних осіб відповідно до Додатку № 3.
- 4.7. Для розрахунку сум валових доходів та валових витрат застосувати порядок обліку доходів та витрат до: 01.04.2011 р. - відповідно до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», з 01.04.2011 р. – відповідно до розділу III Податкового кодексу України.
- 4.8. Проводити перерахунок балансової вартості іноземної валюти в цілях оподаткування по закінченні звітного місяця відповідно до розділу пп. 153.1.3 Податкового кодексу України.

4. ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК (для платників ФСП):

- 4.1. Обов'язки з ведення податкового обліку покласти на заступника головного бухгалтера.
- 4.2. Розрахунки з контрагентами вести в розрізі окремих договорів.
- 4.3. Призначити відповідальними за виписку податкових накладних по ПДВ і ведення реєстру податкових накладних осіб відповідно до Додатку № 3.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ ЗА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ

- 5.1. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку на підприємстві, забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності покласти на керівника та головного бухгалтера підприємства.
- 5.2. Відповідальність за бухгалтерський облік господарських операцій, пов'язаних з ліквідацією підприємства, включаючи оцінку майна і зобов'язань підприємства, складання ліквідаційного балансу і фінансової звітності, покласти на ліквідаційну комісію, яка створюється відповідно до чинного законодавства.
- 5.3. Відповідальність за зберігання та видачу документів з архіву покласти на осіб згідно Додатка № 13.
- 5.4. Відповідальність за недопущення несанкціонованого доступу до облікових даних покласти на осіб згідно Додатка № 14.
- 5.5. Установити перелік даних, які становлять комерційну таємницю підприємства (Додаток № 15).

6. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ НАКАЗУ

Контроль за виконанням цього наказу покласти на посадових осіб згідно з додатком № 16.

Керівник підприємства

_____ (підпис та ПІБ керівника)

З наказом ознайомлені :

Додаток В

ЄДРПОУ: 38020000000000000000	КВЕД: 4720
Вид діяльності: Торгівля роздрічна	
Дата реєстрації: 28.09.2012	Об'єкт оподаткування: 33143011

Підприємство: Приватне акціонерне товариство "ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ "ПОДІЛЛЯ" за ЄДРПОУ
(найменування)

Дата (рік, місяць, час):

КОД		
2023	01	1
33143011		

Звіт про власний капітал
за 2022 р.

Форма № 4 Код за ДКУД: 1801965

Стаття	Код статті	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Невизначений прибуток (невизначений збиток)	Невизначений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	10 000	-	-	-	4 134 733	-	-	4 144 733
Коригування:									
Зміна облікової вартості	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	10 000	-	-	-	4 134 733	-	-	4 144 733
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	1 313 420	-	-	1 313 420
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Доходів (ущітка) виборчого агентства	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Доходів (ущітка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частина збитку сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	0
Скорочення прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відносно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на території спеціальних (спеціальних) фондах	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заочечення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внесок учасників:									
Внесок до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення зобов'язаності з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення часток з капіталу	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (присяж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом зміни у капіталі	4295	-	-	-	-	1 313 420	-	-	1 313 420

Залишок на кінець року	4300	10 000	-	-	-	5 448 153	-	-	5 458 153

Керівник

Владислав Михайло Михайлович

Головний бухгалтер

Бренус Лілія Вікторівна

ТОВ «ПКФ УКРАЇНА»

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

**Акціонерам
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ПОДІЛЛЯ»**

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ПОДІЛЛЯ» (далі – «Товариство»), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року, звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів та звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2022 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам законодавства щодо її складання.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Міжнародним Кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) (далі – Кодекс) та етичними вимогами, застосованими до нашого аудиту фінансової звітності відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звернули увагу на Примітку 2.1 «Основа складання фінансової звітності та безперервність діяльності» в фінансовій звітності Товариства, в якій розкривається існування суттєвої невизначеності, пов'язаної з майбутніми подіями або умовами, спричиненими військовою агресією Російської Федерації на території України, наслідки яких на даний час оцінити неможливо. Така суттєва невизначеність може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Додатково до питання, описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, але слід відобразити в нашому звіті.

Телефон/факс • +38 044 581 25 31 • www.pkf.ua • E-mail: pkf@pkf.ua
ТОВ «ПКФ Україна» • вул. Б.Хмельницького, 52 (БЦ «Вентур»), 4 поверх • Київ • 01054 • Україна

ТОВ «ПКФ УКРАЇНА» є філією членів ПКФ Інтернаціонал Партнерс (PKF International Limited), окремою юридичною особою згідно з законодавством України, яка є членом або кореспондентом

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Оцінка запасів

Товариство обліковує запаси за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Вибуття запасів здійснюється за методом середньозваженої вартості.

Частка запасів в загальних активах складає 34%. В силу суттєвості балансової вартості запасів, а також з огляду на характер суттєвих суб'єктивних суджень щодо вхідних даних та використання припущень, така оцінка є ключовим питанням аудиту.

Інформація щодо суттєвих облікових політик наведена у Примітці 2.2 «Основні положення облікової політики», де розкриті підходи до відображення в фінансовій звітності запасів. Розкриття та детальна інформація про запаси, наведені у Примітці 16 «Запаси».

Ми отримали розуміння та здійснили оцінку політики, процесів, методів та припущень Товариства, використаних для оцінки балансової вартості запасів. Наші аудиторські процедури були спрямовані на:

- оцінку того, чи відповідає застосована методологія та використана модель вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності;
- критичний розгляд судження керівництва та аналіз обґрунтованості припущень, використаних під час визначення балансової вартості, на підставі нашого досвіду роботи, наших знань про його господарську діяльність та галузь, у якій Товариство проводить свою діяльність;
- оцінку правильності вхідних даних, використаних у моделі оцінки, шляхом перевірки їх, на вибірковій основі, до первинних документів;
- перевірку математичної правильності моделі та коректності сум, відображених та поданих у фінансовій звітності;
- оцінку повноти та правильності інформації, яка розкривається у фінансовій звітності.

Ми виконали процедури, щоб визначити наявність і об'єктивність та доречність використовуваних параметрів і коректність відображення в обліку результатів оцінки запасів.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у Рінній інформації емітента цінних паперів, складеній у відповідності до Положення про розкриття інформації емітентами (затверджене рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 р. № 2826), включно зі Звітом керівництва (Звітом про управління) за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

На дату нашого звіту аудитора нам був наданий Звіт керівництва (Звіт про управління). Очікується, що Рінна інформація емітента цінних паперів, окрім Звіту керівництва (Звіту про управління) буде надана нам після дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявляти таких фактів стосовно Звітну керівництва, які потрібно було б включити до звіту.

Коли ми ознайомилися з Річною інформацією емітента, якщо ми дійдемо висновку, що в ній існує викривлення, ми повідомимо інформацію про це Ревізійній комісії Товариства.

Відповідальність управлінського персоналу та Ревізійної комісії Товариства за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розглядаючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або немає інших реальних альтернатив цьому.

Ревізійна комісія Товариства несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, навірні твердження або нахтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо

існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні повернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі.

- оцінемо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо Ревізійній комісії Товариства разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Ревізійній комісії Товариства твердження що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі стосунки та інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Ревізійній комісії Товариства, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора окрім випадків, коли законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його користь для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

(Цей розділ аудиторського звіту включено згідно з Вимогами до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, наведених за ліквідує Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, затвердженими Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2021 № 555, далі – Вимоги 555).

Інформація відповідно до пункту 10 розділу I Вимог 555 наведена в розділі «Відомості про суб'єкта аудиторської діяльності, який проводить аудит фінансової звітності» аудиторського звіту.

Додаткова інформація відповідно до глави 1 розділу II Вимог 555

Вступний параграф

1) повне найменування (у розумінні Цивільного кодексу України) юридичної особи (щодо заявника або учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків):

- ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ПОДІЛЛЯ»

2) На нашу думку, Товариством дотримано вимоги, що встановлені Положенням про форму та зміст структури власності, яке затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19 березня 2021 року № 163, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 08 червня 2021 року за № 768/36390, щодо повного розкриття інформації про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності;

- 3) а) Товариство не є контролером/учасником небанківської фінансової групи;
б) Товариство є підприємством, що становить суспільний інтерес;

4) Товариство не має дочірніх компаній; Материнською компанією Товариства є ТОВ «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО».

5) нормативно-правовими актами НКЦПФР для сфери діяльності, в якій функціонує Товариство, не встановлені пруденційні показники, тому думка аудитора щодо правильності розрахунку відповідних пруденційних показників не висловлюється.

Додаткова інформація відповідно до глави 8 розділу IV Вимог 555

Звіт щодо Звіту з корпоративного управління

Ми виконали перевірку інформації у Звіті про корпоративне управління Товариства, який є складовою частиною Звіту керівництва (Звіту про управління) (далі – Звіт про корпоративне управління).

Відповідальність за Звіт про корпоративне управління та його підготовку відповідно до частини 3 статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» несе управлінський персонал Товариства

Наша перевірка Звіту про корпоративне управління, в тому числі інформації, яка зазначена у пунктах 1 – 4 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», полягала в розгляді того, чи не суперечить інформація у ньому фінансовій звітності та чи підготовлено Звіт про корпоративне управління відповідно до вимог чинного законодавства. Наша перевірка Звіту про корпоративне управління відрізняється від аудиту, який виконується відповідно до Міжнародних стандартів аудиту, та є значно меншою за своїм обсягом. Ми вважаємо, що в результаті перевірки ми отримали основу для висловлення нашої думки.

Думка

Звіт про корпоративне управління підготовлено і інформація в ньому розкрита відповідно до вимог частини 3 статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Інформація, зазначена у пунктах 5 – 9 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», а саме, опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах Товариства; порядок призначення та звільнення посадових осіб та повноваження посадових осіб Товариства, наведена у Звіті про корпоративне управління, не суперечить інформації, отриманій нами під час аудиту фінансової звітності і відповідають Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Відомості про суб'єкта аудиторської діяльності, який проводить аудит фінансової звітності

повне найменування, ідентифікаційний код юридичної особи:

- **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПКФ УКРАЇНА»** (ідентифікаційний код юридичної особи 34619277);

інформація про включення до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності:

- аудиторська фірма внесена до Розділу «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності. Номер реєстрації у Реєстрі 3886;

місцезнаходження юридичної особи та її фактичне місце розташування:

- 01054, м. Київ, ВУЛИЦЯ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО БОГДАНА, будинок 52, ПОВЕРХ 4

вебсторінка/вебсайт суб'єкта аудиторської діяльності:

- www.pkf.kiev.ua

дата та номер договору на проведення аудиту:

- договір № 40 від 18.11.2022 року

дата початку та дата закінчення проведення аудиту:

- дата початку аудиту: 24.11.2022
- дата закінчення аудиту: 25.04.2023

Додаткова інформація відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Ми були призначені на проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року акціонером Товариства відповідно до Рішення єдиного акціонера товариства з обмеженою відповідальністю «УКРПРОМІНВЕСТ - АГРО» від 17 листопада 2022 року. Загальна тривалість виконання наших завдань з аудиту Товариства становить 5 років, включно зі звітним роком.

Під час аудиту фінансової звітності, за результатами якого складено цей Звіт незалежного аудитора, ми виконали аудиторські оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевірялася, у тому числі внаслідок шахрайства.

Найбільш значущі ризики, які потребували нашої уваги, але не призвели до модифікації нашої думки, наведені в розділах «Ключові питання аудиту» та «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності».

Ми розробили та виконали процедури оцінки ризиків для отримання аудиторських доказів, які забезпечили належну основу для ідентифікації та оцінки ризиків суттєвих викривлень, чи то внаслідок шахрайства, чи помилок, на рівні фінансової звітності Товариства та тверджень в ній; та розробили подальші аудиторські процедури, які забезпечили можливість виявити порушення, включаючи шахрайство, та отримання нами обґрунтованої впевненості для висловлення думки щодо фінансової звітності в цілому.

Згідно з результатами нашого аудиту, ми не виявили суттєвих порушень, в тому числі пов'язаних з ризиком шахрайства, які б потребували внесення виправлень у фінансову звітність.

Наша думка, наведена у цьому звіті, узгоджується з додатковим звітом для Ревізійної комісії, на яку покладені функції Аудиторського комітету.

Ми не надавали Товариству неаудиторські послуги, визначені статтею 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Аудиторська фірма ТОВ «ПКФ УКРАЇНА» та партнер завдання з аудиту (ключовий партнер з аудиту) фінансової звітності Товариства станом на 31 грудня 2022 року є незалежними по відношенню до Товариства.

Ми та інші члени мережі PKF International, а також контрольовані нашою фірмою суб'єкти господарювання не надавали Товариству інші ніж обов'язковий аудит послуги, інформація про які не розкрита у Звіті керівництва (Звіт про управління) та/або у фінансовій звітності.

Метою нашого аудиту є підвищення ступеня довіри визначених користувачів до фінансової звітності Товариства. Це досягається через висловлення нами думки про те, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до МСФЗ. Наш аудит проведено згідно з МСА та відповідними етичними вимогами і він надає нам можливість формулювати таку думку. Внаслідок властивих для аудиту обмежень більшість аудиторських доказів, на основі яких оформовані наші висновки та на яких ґрунтується наша думка, є швидше переконливими, ніж остаточними, а отже аудит не надає абсолютної гарантії, що фінансова звітність не містить викривлень, і наш аудит не гарантує майбутню життєдатність Товариства, ефективність чи результативність ведення справ Товариства управлінським персоналом.

Партнер із завдання з аудиту
 (номер реєстрації у Реєстрі аудиторів №8
 суб'єкта аудиторської діяльності 100150)

місто Київ, Україна
 25 квітня 2023 року

Тетяна ПАЦІМНА